

อธินันทนากการ

สำนักหอสมุด

รายงานการวิจัย

เรื่อง

บทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวังของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
ตามความคิดเห็นของนิสิตบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น

สินีนามู พุ่มสอาด

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยขอนแก่น
วันลงทะเบียน... - 8 ส.ค. 2554...
เลขทะเบียน... 15578474...
เลขเรียกหนังสือ... 9 LB

23/5/2554
สว.นร
2554

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น

กันยายน 2551

ประกาศคุณูปการ

รายงานการวิจัย เรื่อง บทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวังของอาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์ ตามความคิดเห็นของนิสิตบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้รับทุนสนับสนุนจาก
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ผู้วิจัยขอขอบคุณไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้บริหารบัณฑิตวิทยาลัย ที่ให้ทุนสนับสนุน และผู้ช่วยศาสตราจารย์
นฤมล บำรุงไทย ที่ให้คำปรึกษาและแนะนำในการทำวิจัย

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ประจักษ์ สายแสง รองศาสตราจารย์ ดร.รัตนะ
บัวสนธิ์ รองศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญศิริ นภีรงค์ รองศาสตราจารย์พรรณยูพา นพรัค และ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสมอ ถาน้อย ที่ได้กรุณาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิให้คำแนะนำตรวจแก้ไข
เครื่องมือวิจัย

ขอขอบคุณบุคลากรบัณฑิตวิทยาลัย ที่ช่วยเหลือด้านข้อมูลและกำลังใจจนทำให้
งานวิจัยสำเร็จลุล่วงเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณนิสิตปริญญาโท และปริญญาเอก แผนก ภาคปกติ ที่สำเร็จการศึกษาในปี
การศึกษา 2549 ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้

สินีนาง ทุมสอาด

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานตามบทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวังของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตามความคิดเห็นของนิสิตบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร และเปรียบเทียบบทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวังตามระดับการศึกษาและกลุ่มสาขา ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นิสิตบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร ระดับปริญญาโท และปริญญาเอก ภาคปกติ แผน ก ที่ทำวิทยานิพนธ์และสำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2549 จำนวน 205 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามได้จำนวน 155 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 75.61 ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิง ร้อยละ 60 ระดับการศึกษาปริญญาโท ร้อยละ 84.52 กลุ่มสาขามนุษยศาสตร์ - สังคมศาสตร์ ร้อยละ 42.58 ภาคราชการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เป็นเพศชาย ร้อยละ 56.77 มีคุณวุฒิระดับปริญญาเอก ร้อยละ 85.81 ตำแหน่งทางวิชาการเป็นรองศาสตราจารย์ ร้อยละ 43.23

ผลการวิจัยพบว่า บทบาทที่เป็นจริงของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$) สำหรับรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน รายข้อด้านวิชาการที่ปฏิบัติมากที่สุดคือ เป็นผู้มีความรู้ความสามารถด้านวิชาการอย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 4.46$) และที่ปฏิบัติน้อยที่สุด คือ การช่วยเหลือและแนะนำการลงทะเบียนเรียน ($\bar{X} = 3.46$) ด้านการให้คำปรึกษาที่ปฏิบัติมากที่สุดคือ ให้คำปรึกษาและแนะนำวิธีการเขียนผลงานวิทยานิพนธ์ ($\bar{X} = 4.29$) และที่ปฏิบัติน้อยที่สุด คือ ให้คำปรึกษาและแนะนำวิธีการเขียนผลงานวิทยานิพนธ์ภาษาอังกฤษ เพื่อนำเสนอต่อที่ประชุมทางวิชาการระดับชาติ ($\bar{X} = 3.25$) ด้านพัฒนานิสิตที่ปฏิบัติมากที่สุด คือ มีการควบคุมและติดตามความก้าวหน้าในการทำวิทยานิพนธ์อย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.21$) และที่ปฏิบัติน้อยที่สุด คือ การจัดหาทุนในการทำวิทยานิพนธ์ให้แก่นิสิต ($\bar{X} = 3.31$) ด้านปฏิสัมพันธ์กับนิสิตที่ปฏิบัติมากที่สุด คือ มีกิริยาวาจาและอัธยาศัยไมตรีอันดีต่อนิสิต ($\bar{X} = 4.47$) และที่ปฏิบัติน้อยที่สุด คือ เข้าร่วมกิจกรรมกับนิสิตตามโอกาส ($\bar{X} = 4.08$) สำหรับบทบาทที่คาดหวังในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$) รายด้านส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนรายข้อในด้านวิชาการ คาดหวังมากที่สุด คือ สามารถแก้ไขปัญหาด้านวิชาการให้แก่นิสิต ($\bar{X} = 4.81$) และคาดหวังน้อยที่สุด คือ การช่วยเหลือและแนะนำการลงทะเบียนเรียน ($\bar{X} = 4.01$) ด้านการให้คำปรึกษา คาดหวังมากที่สุด คือ ให้คำปรึกษาและแนะนำวิธีการเขียนผลงานวิทยานิพนธ์

($\bar{X} = 4.74$) และคาดหวังน้อยที่สุด คือ ให้คำปรึกษาและแนะนำวิธีการเขียนผลงานวิทยานิพนธ์ภาษาอังกฤษเพื่อนำเสนอต่อที่ประชุมทางวิชาการระดับชาติ ($\bar{X} = 4.12$) ด้านการพัฒนานิสิตคาดหวังมากที่สุด คือ มีการควบคุมและติดตามความก้าวหน้าในการทำวิทยานิพนธ์อย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.63$) และคาดหวังน้อยที่สุด คือ แนะนำวิธีการนำผลงานวิทยานิพนธ์ไปเสนอต่อที่ประชุมทางวิชาการระดับชาติและนานาชาติ ($\bar{X} = 4.10$) ด้านปฏิสัมพันธ์กับนิสิตคาดหวังมากที่สุด คือ ยอมรับฟังความคิดเห็นของนิสิต ($\bar{X} = 4.76$) และมีกิริยาวาจาและอัธยาศัยไมตรีอันดีต่อนิสิต ($\bar{X} = 4.76$) และคาดหวังน้อยที่สุด คือ การเข้าร่วมกิจกรรมร่วมกับนิสิตตามโอกาส ($\bar{X} = 4.44$) ผลการเปรียบเทียบบทบาทที่เป็นจริงของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ จำแนกตามระดับการศึกษา ในภาพรวม พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน ส่วนผลการเปรียบเทียบบทบาทที่เป็นจริงของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ จำแนกตามกลุ่มสาขา ในภาพรวม พบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ พบว่า นิสิตบัณฑิตศึกษากลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพเห็นว่าบทบาทที่เป็นจริงของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์มีความเหมาะสมมากกว่ากลุ่มมนุษยศาสตร์ - สังคมศาสตร์ สำหรับผลการเปรียบเทียบบทบาทที่คาดหวังของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ จำแนกตามระดับการศึกษา ในภาพรวม พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน และผลการเปรียบเทียบบทบาทที่คาดหวังของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ จำแนกตามกลุ่มสาขา ในภาพรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน และเมื่อเปรียบเทียบบทบาทที่เป็นจริง และบทบาทที่คาดหวังของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ในภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = -8.08$) เมื่อพิจารณารายด้าน มีความแตกต่างกันทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยด้านที่มีความแตกต่างเป็นอันดับสูง คือ ด้านการให้คำปรึกษา (-8.27*) ด้านการพัฒนานิสิต (-7.43*) ด้านวิชาการ (-7.40*) และด้านปฏิสัมพันธ์กับนิสิต (-4.75*) ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ข้อเสนอแนะต่อบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้ (1) ด้านวิชาการ ควรมีความรู้ด้านวิชาการโดยเฉพาะสาขาที่นิสิตทำวิจัยและเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการทำวิทยานิพนธ์ของนิสิต ให้นิสิตมีโอกาสเลือกหัวข้อในการวิจัย (2) ด้านการให้คำปรึกษา ควรใช้เวลาเพียงพอในการให้คำปรึกษาแก่นิสิต และให้คำปรึกษาอย่างต่อเนื่อง กำหนดเวลาให้คำปรึกษาที่แน่นอนและมีปฏิทินให้นิสิตเข้าพบอย่างชัดเจน ให้คำปรึกษาที่ชัดเจน ตรงประเด็น สามารถปฏิบัติได้ ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับขั้นตอนการทำวิทยานิพนธ์และการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ (3) ด้านการพัฒนานิสิต ควรให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนการเผยแพร่ผลงานวิจัย หรือนำผลงานไปเสนอต่อที่ประชุมทางวิชาการระดับชาติและนานาชาติ จัดหาทุนเพื่อทำวิทยานิพนธ์ให้

แก่นิสิต ควบคุมและติดตามความก้าวหน้าการทำวิทยานิพนธ์อย่างต่อเนื่อง (4) ด้านปฏิสัมพันธ์
กับนิสิต ควรเปิดโอกาสให้นิสิตแสดงความคิดเห็นและยอมรับฟังความคิดเห็น มีกิริยาวาจาและ
อัธยาศัยไมตรีอันดีต่อนิสิต (5) ด้านการพัฒนากระบวนการให้คำปรึกษาที่มีประสิทธิภาพ
ควรกำหนดเวลาหรือตารางการให้คำปรึกษาเพื่อให้นิสิตเข้าพบ มีความรับผิดชอบ เอาใจใส่ ให้
เกียรติและใช้วาจาสุภาพต่อนิสิต ยอมรับฟังความคิดเห็นและเปิดโอกาสให้นิสิตแสดงความคิดเห็น
ติดตามความก้าวหน้าการทำวิทยานิพนธ์ของนิสิตอย่างต่อเนื่อง กำหนดมาตรฐานการปฏิบัติ
หน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน อบรมกฎระเบียบในการทำ
วิทยานิพนธ์ มีระบบข้อมูลอาจารย์ที่ปรึกษา จัดหาทุนให้นิสิต

จากข้อเสนอแนะในส่วนของอบรมระเบียบในการทำวิทยานิพนธ์ให้กับอาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์ นั้น บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้จัดโครงการเพื่อให้ความรู้และสร้างความ
เข้าใจเกี่ยวกับข้อบังคับ กฎ ระเบียบ แนวปฏิบัติการทำวิทยานิพนธ์ในทุกปีการศึกษา แต่ยังไม่
ได้รับความร่วมมือจากคณาจารย์บัณฑิตศึกษาเท่าที่ควร จึงอาจเป็นสาเหตุให้อาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์ขาดความรู้ ความเข้าใจเรื่องกฎ ระเบียบ แนวปฏิบัติในการทำวิทยานิพนธ์

ชื่องานวิจัย	บทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวังของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตามความคิดเห็นของนิสิตบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร
ผู้วิจัย	สินีนางฎ พุ่มสอาด
ประเภทสารนิพนธ์	วิจัยสถาบัน มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2551
คำสำคัญ	บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานตามบทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวังของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตามความคิดเห็นของนิสิตบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร และเปรียบเทียบบทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวังตามระดับการศึกษาและกลุ่มสาขา ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นิสิตบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร ระดับปริญญาโท และปริญญาเอก แผน ก ภาคปกติ ที่ทำวิทยานิพนธ์และสำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2549 จำนวน 205 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามได้จำนวน 155 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 75.61 ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิง ระดับการศึกษาปริญญาโท กลุ่มสาขามนุษยศาสตร์ - สังคมศาสตร์ ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เป็นเพศชาย มีคุณวุฒิระดับปริญญาเอก ตำแหน่งทางวิชาการเป็นรองศาสตราจารย์ ผลการวิจัยพบว่า บทบาทที่เป็นจริงของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ปฏิบัติจริงอยู่ในระดับมาก และปฏิบัติจริงระดับมากทุกด้าน บทบาทที่คาดหวังต้องการให้ปฏิบัติในระดับมากที่สุด และต้องการให้ปฏิบัติระดับมากที่สุดทุกด้าน เปรียบเทียบบทบาทที่เป็นจริงของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตามระดับการศึกษา ไม่มีความแตกต่างกัน ส่วนกลุ่มสาขา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การเปรียบเทียบบทบาทที่คาดหวังของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตามระดับการศึกษา และตามกลุ่มสาขา ไม่มีความแตกต่างกัน ผลการเปรียบเทียบบทบาทที่เป็นจริง และบทบาทที่คาดหวังของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รายด้านมีความแตกต่างกันทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยด้านที่มีความแตกต่างเป็นอันดับสูง คือ ด้านการให้คำปรึกษา ด้านการพัฒนานิสิต ด้านวิชาการ และด้านปฏิสัมพันธ์กับนิสิต

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ความสำคัญและที่มาของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
ขอบเขตการวิจัย.....	2
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	3
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	5
คุณลักษณะอาจารย์ที่ปรึกษา.....	5
คุณลักษณะอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์.....	7
คุณสมบัติอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์.....	9
บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์.....	11
หน้าที่และความรับผิดชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์.....	15
ลักษณะและรูปแบบการให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์.....	19
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	22
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	24
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	24
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	25
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	27
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	25
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	27
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	27
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	27
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	28
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	28

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	77
สรุปผลการวิจัย.....	77
อภิปรายผล.....	77
ข้อเสนอแนะ.....	85
บรรณานุกรม.....	88
ภาคผนวก.....	91
ประวัติผู้วิจัย.....	98

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
1	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ.....	28
2	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา.....	29
3	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามกลุ่มสาขา.....	29
4	แสดงจำนวนและร้อยละของประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ จำแนกตามเพศ.....	30
5	แสดงจำนวนและร้อยละของประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ จำแนกตาม ระดับการศึกษา.....	30
6	แสดงจำนวนและร้อยละของประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ จำแนกตาม ตำแหน่งทางวิชาการ.....	31
7	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นนิสิตบัณฑิตศึกษา เกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์.....	31
8	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นนิสิตบัณฑิตศึกษา เกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์.....	35
9	แสดงการเปรียบเทียบบทบาทที่เป็นจริงของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตาม ความคิดเห็นของนิสิตบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร จำแนกตามระดับ การศึกษา.....	39
10	แสดงการเปรียบเทียบบทบาทที่เป็นจริงของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตาม ความคิดเห็นของนิสิตบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร จำแนกตาม กลุ่มสาขา.....	45
11	แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตบัณฑิตศึกษาเกี่ยวกับบทบาทที่ คาดหวังของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ จำแนกตามระดับการศึกษา.....	55
12	แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตบัณฑิตศึกษาเกี่ยวกับบทบาทที่ คาดหวังของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ จำแนกตามกลุ่มสาขา.....	62

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
13	แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตบัณฑิตศึกษาเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวังของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์.....	70
14	ข้อเสนอแนะของนิสิตบัณฑิตศึกษาที่มีต่อบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์.....	86

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและที่มาของปัญหา

มหาวิทยาลัยนเรศวร จัดการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษาหลักสูตรปริญญาเอก และปริญญาโท ภาคปกติ เป็นการศึกษาที่เน้นการวิจัย มีการทำวิทยานิพนธ์ที่ก่อให้เกิดองค์ความรู้ ซึ่งการทำวิทยานิพนธ์ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษานั้น มหาวิทยาลัยนเรศวรกำหนดให้มีการแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยนเรศวร ว่าด้วย การศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2549 ข้อ 24.2 และประกาศมหาวิทยาลัยนเรศวร เรื่อง แนวปฏิบัติในการทำวิทยานิพนธ์ ดังนั้นอาจารย์ที่ได้รับการแต่งตั้งให้ทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์จึงมีความสำคัญต่อนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาอย่างยิ่ง เนื่องจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เป็นบุคคลที่ใกล้ชิดนิสิตคอยให้คำแนะนำด้านวิชาการ ช่วยเหลือสนับสนุนและติดตามการทำวิทยานิพนธ์ตั้งแต่เริ่มต้น กระบวนการจนวิทยานิพนธ์เสร็จสมบูรณ์ภายในระยะเวลาที่กำหนด

จากข้อมูลจำนวนนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยนเรศวรระหว่างปีการศึกษา 2545 – 2548 พบว่ามีจำนวนนิสิตภาคปกติเข้าศึกษา จำนวน 1,117 คน แต่มีนิสิตสำเร็จการศึกษา ในช่วงปีการศึกษา 2546 – 2548 จำนวน 495 คน ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบจำนวนผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร ถือว่ายังมีปริมาณน้อย นิสิตส่วนใหญ่ใช้เวลาเรียนเกินกว่าที่หลักสูตรกำหนด ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิตรารภรณ์ อุตตโม และคณะ (2536) ที่ศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อการสำเร็จการศึกษาล่าช้าของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่า มีปัจจัยหลาย ประการที่ส่งผลให้นักศึกษาสำเร็จการศึกษาล่าช้า ได้แก่ อุปกรณ์และเครื่องมือการวิจัย หลักสูตร ห้องสมุด อาจารย์ที่ปรึกษา ปัจจัยทางด้านอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ถือว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญ ประการหนึ่งที่จะมองข้ามมิได้เพราะว่าอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์นั้นจะต้องทำการประสานและ ใกล้ชิดนักศึกษาในทุกกระบวนการของการทำวิทยานิพนธ์ หากว่าในระหว่างการทำวิทยานิพนธ์ เกิดการติดขัด ไม่ว่าจะเกิดจากตัวนักศึกษา เครื่องมือ/อุปกรณ์ หรืออาจารย์ที่ปรึกษา จะส่งผลต่อ การสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาทั้งสิ้น และงานวิจัยของ นุกุล บำรุงไทย (2544) ได้ศึกษาสภาพ ปัญหาและสาเหตุการใช้เวลาเรียนเกินกว่าที่หลักสูตรกำหนดของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา จากผล ของการศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ต่อการใช้เวลาเกินกว่าที่ หลักสูตรกำหนด พบว่าสาเหตุสำคัญ ได้แก่ สาเหตุจากตัวนิสิต/นักศึกษา สาเหตุจากวิทยานิพนธ์

และสาเหตุจากการสอบเทียบความรู้ภาษาอังกฤษ ส่วนสาเหตุอื่น ๆ เช่น หลักสูตร อาจารย์ ที่ปรึกษา การสอบประมวลความรู้ สิ่งอำนวยความสะดวกที่มหาวิทยาลัยจัดให้มีไม่เพียงพอ และสาเหตุอื่น ๆ มีอยู่ในระดับปานกลางถึงน้อย

จากการที่นิสิตบัณฑิตศึกษาใช้เวลาเรียนเกินกว่าที่หลักสูตรกำหนดหรือสำเร็จการศึกษาล่าช้า ปัจจัยส่วนหนึ่งเกิดจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยในฐานะบุคลากรที่ปฏิบัติงานในบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีภารกิจหลักในการควบคุม ดูแล รักษา มาตรฐานทางวิชาการ ส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมการผลิตบัณฑิตในระดับบัณฑิตศึกษาให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีคุณภาพ จึงสนใจศึกษาบทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวังของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตามความคิดเห็นของนิสิตบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้เสนอให้ผู้บริหารพิจารณาหาแนวทางดำเนินการต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานตามบทบาทที่เป็นจริง และบทบาทที่คาดหวังของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
2. เพื่อเปรียบเทียบบทบาทที่เป็นจริงของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตามความคิดเห็นของนิสิตบัณฑิตศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษา และตามกลุ่มสาขาวิชา
3. เพื่อเปรียบเทียบบทบาทที่คาดหวังของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตามความคิดเห็นของนิสิตบัณฑิตศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษา และตามกลุ่มสาขาวิชา

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา ทำการศึกษาบทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวังของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตามความคิดเห็นของนิสิตบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร ใน 4 ด้านดังนี้

1. ด้านวิชาการ
2. ด้านการให้คำปรึกษา
3. ด้านพัฒนานิสิต
4. ด้านปฏิสัมพันธ์กับนิสิต

ประชากร

ประชากร คือ นิสิตบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร ระดับปริญญาโท และปริญญาเอก แผน ก ภาคปกติ ที่ทำวิทยานิพนธ์และสำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2549 จำนวน 205 คน

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1. ตัวแปรต้น ได้แก่

- 1.1 ระดับการศึกษาของนิสิต จำแนกเป็น
 - 1.1.1 ระดับปริญญาโท
 - 1.1.2 ระดับปริญญาเอก
- 1.2 กลุ่มสาขาวิชาที่นิสิตสังกัด จำแนกเป็น
 - 1.2.1 กลุ่มสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
 - 1.2.2 กลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
 - 1.2.3 กลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ

2. ตัวแปรตาม ได้แก่

2.1 บทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวังของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตามความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร ใน 4 ด้าน คือ

- 2.1.1 ด้านวิชาการ
- 2.1.2 ด้านการให้คำปรึกษา
- 2.1.3 ด้านพัฒนานิสิต
- 2.1.4 ด้านปฏิสัมพันธ์กับนิสิต

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ หมายถึง อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ได้รับแต่งตั้งจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ให้ทำหน้าที่ประธานหรือกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ของนิสิตบัณฑิตศึกษา

2. บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ หมายถึง พฤติกรรมของของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ปฏิบัติต่อนิสิตบัณฑิตศึกษาตามหน้าที่และความรับผิดชอบในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งพฤติกรรมในการวิจัยนี้ หมายถึง พฤติกรรมที่ปฏิบัติหน้าที่ใน 4 ด้าน คือ

2.1 ด้านวิชาการ หมายถึง พฤติกรรมของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ปฏิบัติต่อนิสิตบัณฑิตศึกษา เป็นพฤติกรรมเกี่ยวกับความรู้ความสามารถด้านวิชาการ หัวข้อเรื่องที่ทำวิจัย หลักเกณฑ์ในการทำวิจัยทักษะทางภาษาอังกฤษ กฎ ระเบียบ หลักเกณฑ์การทำวิทยานิพนธ์

2.2 ด้านการให้คำปรึกษา หมายถึง พฤติกรรมของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ปฏิบัติต่อนิสิตบัณฑิตศึกษา เป็นพฤติกรรมการให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับการวางแผน

ปฏิบัติงาน กำหนดวันเวลาในการให้คำปรึกษา แนวทางขั้นตอนในการทำวิจัย แหล่งสืบค้นข้อมูล การสร้างเครื่องมือวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิเคราะห์ข้อมูล การเขียนผลงานวิทยานิพนธ์

2.3 ด้านการพัฒนานิสิต หมายถึง พฤติกรรมของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ปฏิบัติต่อนิสิตบัณฑิตศึกษา เป็นพฤติกรรมการช่วยเหลือพัฒนานิสิตในการทำวิทยานิพนธ์ การนำผลงานไปตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสาร การนำผลงานไปเสนอต่อที่ประชุมทางวิชาการ การให้ข้อมูล แหล่งทุนสนับสนุนการวิจัย

2.4 ด้านปฏิสัมพันธ์กับนิสิต หมายถึง พฤติกรรมของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ปฏิบัติต่อนิสิตบัณฑิตศึกษา เป็นพฤติกรรมการเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์กับนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา การเปิดโอกาสให้นิสิตได้แสดงความคิดเห็น การยอมรับฟังความคิดเห็นของนิสิต การวิพากษ์วิจารณ์วิทยานิพนธ์ และการเข้าร่วมกิจกรรมตามโอกาส

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาบทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวังของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตามความคิดเห็นของนิสิตบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. คุณลักษณะอาจารย์ที่ปรึกษา
2. คุณลักษณะอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
3. คุณสมบัติอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
4. บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
5. หน้าที่และความรับผิดชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
6. ลักษณะการให้คำปรึกษา
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

คุณลักษณะอาจารย์ที่ปรึกษา

อาจารย์ที่สอนในมหาวิทยาลัยนอกเหนือจากภาระหน้าที่การสอน การทำวิจัยแล้วยังต้องทำหน้าที่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาคอยดูแลให้คำปรึกษาและช่วยเหลือนิสิต ถือว่าเป็นบทบาทที่สำคัญอย่างยิ่งสำหรับการเรียนในมหาวิทยาลัย เพราะอาจารย์ที่ปรึกษาจะเป็นบุคคลที่ใกล้ชิดกับนิสิต ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือตลอดระยะเวลาที่เรียนในมหาวิทยาลัย จนนิสิตสำเร็จการศึกษา ซึ่งคุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษาที่ดีควรมีคุณลักษณะ ดังนี้ (มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2545, หน้า 1)

1. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี
2. มีความรับผิดชอบที่ดี
3. ใจกว้างและรับฟังความคิดเห็นของนิสิต
4. มีความรู้กว้างขวางและทันเหตุการณ์ด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง
5. มีความจริงใจและเห็นอกเห็นใจผู้อื่น
6. มีเหตุผลและมีความสามารถในการแก้ปัญหา
7. มีความเมตตากรุณา
8. ไวต่อการรับรู้และเข้าใจสิ่งต่าง ๆ ได้รวดเร็ว

9. มีหลักจิตวิทยาในการให้คำปรึกษาและมีจรรยาบรรณอาจารย์ที่ปรึกษา
10. มีความประพฤติเหมาะสมที่จะเป็นแบบอย่างที่ดีได้
11. รับผิดชอบต่อหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาเป็นอย่างดี
12. มีประสบการณ์ในหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษา

ผมหัทธรี สุภาวงศ์ยุทธลิขิต (2544, หน้า 16) กล่าวว่าอาจารย์ที่ปรึกษาควรมีคุณลักษณะที่ดี คือ เป็นผู้ที่มีใจรักในงานให้คำปรึกษา เป็นผู้ใฝ่รู้ เป็นแบบอย่างที่ดีแก่นิสิต เข้าใจธรรมชาติของวัยรุ่น มีจิตวิทยาและพยายามใช้เทคนิคในการให้คำปรึกษา มีเวลาให้นิสิตอย่างสม่ำเสมอ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีจิตใจโอบอ้อมอารี ยิ้มแย้ม แจ่มใส ร่าเริง มีความเป็นกันเองกับนิสิต กระทำตนเป็นตัวอย่างที่ดีให้แก่นิสิตด้านคุณธรรมและความประพฤติ เป็นผู้มีความรู้ดีและความเข้าใจเรื่องการแนะแนวชีวิต เป็นผู้เข้ากับคนอื่นได้ง่าย มีเหตุผล มีกำลังใจ มีวาจาอ่อนหวาน และเป็นผู้ที่นิสิตให้ความไว้วางใจและยกย่อง สามารถเก็บความลับของนิสิตได้ มีความรับผิดชอบ มีประสบการณ์ในการให้คำปรึกษา และพยายามปรับปรุงบุคลิกภาพของตนเองให้เหมาะสมกับการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

สำเนา ขจรศิลป์ (2543, หน้า 73) ได้ให้ความเห็นว่า สถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งควรกำหนดคุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษาที่ดี เพื่อให้อาจารย์ทราบและใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาตนเองซึ่งคุณลักษณะที่ดี มีดังนี้

1. มีมนุษยสัมพันธ์ดี
2. มีความรับผิดชอบดี
3. ใจกว้างและรับฟังความคิดเห็นของนิสิตและรู้จักส่งเสริมให้กำลังใจผู้อื่น
4. เป็นผู้ที่มีเหตุผลและความสามารถในการแก้ปัญหา
5. มีความรู้กว้างขวางและทันต่อเหตุการณ์ด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง
6. เป็นผู้เต็มใจให้ความช่วยเหลือผู้อื่น
7. สามารถปรับตัวเข้ากับสังคมได้ดี
8. เป็นผู้ไวต่อการเรียนรู้ สามารถเข้าใจสิ่งต่าง ๆ ได้รวดเร็ว
9. มีหลักจิตวิทยาในการให้คำปรึกษาและมีจรรยาบรรณของอาจารย์ที่ปรึกษา
10. มีความประพฤติเหมาะสมที่จะเป็นแบบอย่างที่ดี
11. รับผิดชอบต่อหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาเป็นอย่างดี
12. มีประสบการณ์ในหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา

สรุปคุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษา คือ ผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีจิตใจเมตตา กรุณา มีความรับผิดชอบต่อนตนเองและผู้อื่น มีจิตวิทยาในการให้คำปรึกษา ยอมรับฟังความคิดเห็น มีเหตุมีผล มีความสามารถในการแก้ไขปัญหา และมีความประพฤติเหมาะสมเป็นแบบอย่างที่ดี

คุณลักษณะอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

การเรียนในระดับปริญญาโทและปริญญาเอกที่มีการทำวิทยานิพนธ์ กระบวนการเริ่มต้นของการทำวิทยานิพนธ์ บัณฑิตวิทยาลัยและหรือคณะที่รับผิดชอบจะต้องแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อให้ทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาสำหรับนิสิตตั้งแต่แรกเริ่มก่อนทำวิทยานิพนธ์ หากพิจารณาถึงคุณลักษณะเฉพาะหรือคุณสมบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งมีหน้าที่ความรับผิดชอบที่เฉพาะเจาะจงลงไปเกี่ยวกับการทำวิทยานิพนธ์ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาโดยตรงนั้น ชนิดา รักษ์พลเมือง และสมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2549, หน้า 21-23) ได้สรุปคุณสมบัติทางวิชาการและคุณลักษณะอื่น ๆ ที่สำคัญของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ไว้ดังนี้

1. ความสามารถและศรัทธางานวิชาการ (Academic Competence and Enthusiasm) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ต้องมีศรัทธาต่อการทำงานวิชาการ มีโลกทัศน์กว้าง มีความรอบรู้ ทันเหตุการณ์ในสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง มีความรู้ลึกในศาสตร์และระเบียบวิธีวิจัยในสาขาที่นิสิตนักศึกษาทำวิทยานิพนธ์

2. ความสามารถในการประพฤติตนเป็นแบบอย่างของนักวิจัย (Role Model) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ต้องเป็นแบบอย่างของนักวิจัย แสดงตนเป็นผู้ให้ความสำคัญกับงานวิจัย และมีนิสัยการทำงาน (Work Habits) ที่สมควรนำไปเป็นเยี่ยงอย่าง เช่น รับผิดชอบ รอบคอบ มีระเบียบ ใส่ใจรายละเอียดที่จำเป็น ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ เสร็จภายในกำหนดเวลา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์จึงต้องเป็นผู้ที่ "ไม่หยุดนิ่ง" สามารถผลิตผลงานวิชาการและงานวิจัยอย่างต่อเนื่อง โดยนิกอยู่เสมอว่าตนกำลังเป็นแบบอย่างนักวิจัยที่ดีสำหรับนิสิต

3. ความรู้ด้านหลักจิตวิทยา การให้คำแนะนำและคำปรึกษา (Advising and Counseling) การทำวิทยานิพนธ์เป็นกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์กับนิสิตนักศึกษาในความดูแล หากทั้งสองฝ่ายเต็มใจที่จะเรียนรู้วิธีการทำงานร่วมกัน จะทำให้การทำวิทยานิพนธ์เป็นประสบการณ์ที่มีความสุขและสร้างสรรค์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์จึงต้องรู้จักใช้หลักจิตวิทยาที่จะช่วยให้สามารถเรียนรู้และทำความเข้าใจนิสิตนักศึกษาทั้งในด้านวิชาการและอุปนิสัยส่วนตัว นอกจากนี้ยังมีข้อสังเกตด้วยว่าการให้คำปรึกษาแก่นิสิตนักศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษามีความแตกต่างจากนิสิตศึกษาระดับปริญญาตรี นิสิตนักศึกษาในระดับนี้ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีประสบการณ์การทำงานมาแล้วระยะหนึ่งโดยเฉพาะนิสิตนักศึกษาใน

หลักสูตรปริญญาคุชกุ๊บัณฑิต อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์จึงต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบการให้คำปรึกษาแบบต่าง ๆ เพื่อจะได้เลือกรูปแบบที่เหมาะสมกับนิสิตนักศึกษาในความดูแล นอกจากนี้ยังมีความสามารถอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนิสิตนักศึกษาอีกด้วย อาทิ

3.1 ความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์เชิงสร้างสรรค์

3.2 ความสามารถในการประเมินศักยภาพของนิสิตนักศึกษา และตั้งเป้าหมายการทำงานให้สอดคล้องกัน

4. คุณลักษณะส่วนบุคคล (Personal Attributes) Kerlin (Kerlin, 1999 อ้างอิงใน ชนิดา รัชพลเมือง และสมหวัง พิธิยานุวัฒน์, 2549 หน้า 23) พบว่า อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่พึงประสงค์ควรมีบุคลิกภาพและทัศนคติต่อนิสิตนักศึกษา ดังนี้

4.1 บุคลิกภาพส่วนตัว (Personal Attributes) ฉลาดปราดเปรื่อง นำศรัทธาเชื่อถือได้ มีมนุษยสัมพันธ์ จริงใจ เห็นอกเห็นใจผู้อื่น อุดม ไหวต่อความรู้สึกของผู้อื่น (Sensitive) ยืดหยุ่นแต่มีศักดิ์ศรี ยึดความถูกต้องเมื่อเกิดปัญหา เป็นผู้มีคุณธรรมและจริยธรรม

4.2 ทัศนคติต่อนิสิตนักศึกษา (Attitudes toward Students) มีความสนใจประเด็นปัญหาที่ทำวิจัยร่วมกัน ต้องการเห็นความสำเร็จ เชื่อมั่นในความสามารถและมั่นใจว่านิสิตนักศึกษาจะทำการที่จำเป็นต้องทำได้ ปฏิบัติต่อนิสิตนักศึกษาเยี่ยงนักวิชาการ เอาใจใส่ ให้ความสนใจ เคารพความคิดเห็นและมองเห็นความพยายามของนิสิตนักศึกษา รักษาระยะห่างไว้พอควร ประนีประนอมข้อขัดแย้ง/ความคิดเห็นที่ไม่ตรงกัน เต็มใจจัดการปัญหาที่เกิดขึ้นในกลุ่มอาจารย์ที่ปรึกษาหรือคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์เพื่ออนิสิตนักศึกษา

Davis (Davis, 2004 อ้างอิงใน ชนิดา รัชพลเมือง และสมหวัง พิธิยานุวัฒน์, 2549, หน้า 21) เห็นว่าอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ต้องมีความสามารถในเบื้องต้นอย่างน้อย 2 ด้าน คือ

1. ความสามารถเชิงปฏิบัติการ (Operational Competence) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ต้องสามารถทำสิ่งที่นิสิตกำลังทำอยู่ทุกอย่าง โดยเฉพาะอาจารย์ที่ให้คำปรึกษานิสิตที่ยังไม่มีวุฒิภาวะหรือไม่มีประสบการณ์ทำงานวิจัย

2. ความสามารถในการตรวจงาน (Review Competence) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ต้องมีความเข้าใจประเด็นปัญหาที่ศึกษาเพียงพอที่จะให้คำแนะนำ ให้ข้อคิด หรือเสนอการตัดสินใจที่ดีให้กับการทำวิทยานิพนธ์

สรุปคุณลักษณะอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่สำคัญ คือ ต้องมีความรู้ความสามารถด้านวิชาการและด้านการวิจัยเป็นอย่างดี มีความรับผิดชอบ มีการทำงานที่มีประสิทธิภาพ มีมนุษยสัมพันธ์อันดี มีความเมตตา มีทัศนคติที่ดีต่อนิสิต มีทักษะในการให้คำปรึกษา และมีทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์

คุณสมบัติอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

กระทรวงศึกษาธิการได้ปรับปรุงเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาที่ใช้อยู่ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2533 ให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้นเพื่อประโยชน์ในการรักษามาตรฐานการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาและการรับรองวิทยฐานะ และเพื่อให้การบริหารงานด้านวิชาการดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงได้ออกประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง “เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2548” ขึ้น และกำหนดคุณสมบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2548)

หลักสูตรปริญญาโท

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ต้องเป็นอาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้น หรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน และต้องมีประสบการณ์ในการทำวิจัยที่มีชื่อส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม (ถ้ามี) ต้องเป็นอาจารย์ประจำหรือผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสถาบัน มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้น หรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน และต้องมีประสบการณ์ในการทำวิจัยที่มีชื่อส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา

อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ ต้องประกอบด้วยอาจารย์ประจำและผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสถาบัน มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้น หรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน และต้องมีประสบการณ์ในการทำวิจัยที่มีชื่อส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา

หลักสูตรปริญญาเอก

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ต้องเป็นอาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้น หรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน และต้องมีประสบการณ์ในการทำวิจัยที่มีชื่อส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม (ถ้ามี) ต้องเป็นอาจารย์ประจำหรือผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสถาบัน มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้น หรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน และต้องมีประสบการณ์ในการทำวิจัยที่มีส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา

อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ ต้องประกอบด้วยอาจารย์ประจำและผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสถาบัน มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้น หรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน และต้องมีประสบการณ์ในการทำวิจัยที่มีส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา

สรุปสาระสำคัญเกี่ยวกับคุณสมบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ จากประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง "เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2548" ดังต่อไปนี้ (ชนิดา รักษ์พลเมือง และ สมหวัง พิธิยานุวัฒน์, 2549, หน้า 20)

1. อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ต้องเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีคุณสมบัติตามกำหนด หากแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญเฉพาะเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะดังกล่าวต้องเป็นบุคลากรประจำในสถาบันอุดมศึกษานั้น แต่ในกรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งเป็นสาขาวิชาที่ขาดแคลนผู้ทรงคุณวุฒิ อาจแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสถาบันทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมให้ทำหน้าที่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักได้โดยอนุโลม

2. อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมอาจเป็นอาจารย์ประจำหรือผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสถาบันที่มีคุณสมบัติตามกำหนด ในกรณีหลักสูตรปริญญาเอก หากไม่มีอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ สถาบันอุดมศึกษาอาจแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญเฉพาะได้ โดยความเห็นชอบของสภาสถาบันแต่ต้องแจ้งให้คณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบการแต่งตั้งนั้นด้วย

3. อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ในหลักสูตรปริญญาโทและปริญญาเอก ต้องมีคุณวุฒิและประสบการณ์ตามกำหนด คือ ต้องมีวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่าในสาขาวิชานั้น หรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หากไม่มีวุฒิปริญญาเอก ต้องมีตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ ข้อกำหนดดังกล่าวผ่อนปรนจากเกณฑ์อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ในหลักสูตรปริญญาเอกตามประกาศทบวงมหาวิทยาลัย พ.ศ. 2533 ซึ่งกำหนดว่าหากไม่มีวุฒิปริญญาเอก อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ต้องดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าศาสตราจารย์ นอกจากนี้คุณสมบัติที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ ต้องมีประสบการณ์ในการทำวิจัยที่มีส่วนหนึ่งของการศึกษา

การศึกษาเพื่อรับปริญญา และหากเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ปริญญาเอก แบบ 1 ซึ่งทำเฉพาะวิทยานิพนธ์ ต้องมีผลงานที่ชี้ชัดได้ว่าสามารถที่จะสนับสนุนการวิจัยในสาขาที่เปิดสอนได้

4. อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมต้องเข้าสอบวิทยานิพนธ์ และเนื่องจากเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรฉบับใหม่ให้ความสำคัญกับการตรวจสอบคุณภาพภายนอก จึงกำหนดว่าอาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ทั้งระดับปริญญาโทและเอก ต้องประกอบด้วยอาจารย์ประจำและผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสถาบัน ซึ่งต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้น หรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน และต้องมีประสบการณ์ในการทำวิจัยที่มีส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา เช่น ในกรณีหลักสูตรปริญญาเอก อาจแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญเฉพาะเป็นกรณี ๆ ไป โดยได้รับความเห็นชอบจากสถาบันและต้องแจ้งให้คณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบการแต่งตั้งนั้น

บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

สุวิมล ว่องวาณิช และนางลักขณ์ วิรัชชัย (2546, หน้า 31-32) ได้สรุปบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ 9 บทบาท ดังนี้

1. บทบาทในฐานะนักวิชาการและนักวิจัยที่ทันสมัย คือ เป็นผู้แสวงหาความรู้และพัฒนาตนเอง โดยใช้กระบวนการวิจัยอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ เพื่อให้มีความรู้ทันสมัย ก้าวทันต่อความก้าวหน้าในศาสตร์ของตน
2. บทบาทในฐานะครู คือ มีจิตวิญญาณของความเป็นครู เป็นผู้ที่มุ่งมั่นชี้แนะ อบรม สั่งสอน และถ่ายทอดความรู้ รวมทั้งชี้แนะให้นักศึกษาแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจนสามารถทำวิทยานิพนธ์ที่มีคุณภาพได้สำเร็จตามศักยภาพ
3. บทบาทในฐานะต้นแบบ คือ มีบุคลิกลักษณะ โลกทัศน์ และพฤติกรรมเป็นแบบอย่างที่ดีให้นักศึกษายึดถือหรือเลียนแบบได้
4. บทบาทในฐานะที่ปรึกษา คือ ต้องมีความสามารถคิดวิเคราะห์ คิดเชิงวิพากษ์ สามารถให้ข้อคิดเห็น ให้ข้อมูลป้อนกลับ ชี้แนะแนวทางในการทำวิทยานิพนธ์ที่ถูกต้องให้นักศึกษาได้ โดยไม่ทำให้นักศึกษาหลงทางหรือหลงประเด็น รวมทั้งต้องเป็นผู้มีศีลธรรมและศิลปะในการให้คำปรึกษาเป็นอย่างดี
5. บทบาทในฐานะผู้มีความพร้อมในการเป็นที่ปรึกษา คือ ต้องมีความพร้อม 3 ด้าน คือ ความพร้อมด้านเวลาในการดูแลนิสิตนักศึกษาอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่องทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ความพร้อมด้านวิชาการในเรื่องที่นิสิตนักศึกษาทำวิทยานิพนธ์ สามารถให้ความรู้หรือ

เป็นแหล่งความรู้ทางวิชาการ เป็นที่พึ่งของนิสิตนักศึกษาในการทำวิทยานิพนธ์ได้ดี และมีความพร้อมด้านจิตใจ ให้การดูแลนิสิตนักศึกษาด้วยความเข้าใจ เห็นใจ ใส่ใจและปรารถนาดีต่อนิสิตนักศึกษา ให้ความสนิเทศน์และมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับนิสิตนักศึกษาเหมือนเป็นเพื่อนร่วมงาน

6. บทบาทในฐานะผู้รอบรู้สาระและแหล่งข้อมูล คือ ต้องเป็นผู้มีความรู้กว้างและลึกทั้งองค์ความรู้และแหล่งความรู้ทางวิชาการ พร้อมทั้งจะให้คำแนะนำที่ดี รอบรู้ทั้งกฎระเบียบ นโยบายของภาควิชา คณะ หรือมหาวิทยาลัย กำหนดการ/เงื่อนไขการสอบ เกณฑ์การวัดและประเมินผล พร้อมทั้งจะช่วยให้นิสิตนักศึกษาวางแผนงานได้เหมาะสม

7. บทบาทในฐานะผู้บริหารจัดการ คือ ต้องมีความสามารถในการบริหารจัดการโครงการวิจัย สามารถให้คำแนะนำนิสิตนักศึกษาเกี่ยวกับการบริหารโครงการวิจัยหรือการทำวิทยานิพนธ์ได้เป็นอย่างดี รวมทั้งสามารถบริหารเวลาของตนเอง และบริหารตัวนิสิตนักศึกษาได้

8. บทบาทในฐานะนักประเมิน คือ ต้องมีศักยภาพในการประเมินคุณภาพวิทยานิพนธ์ และประเมินความสามารถของนิสิตนักศึกษา รวมทั้งมีความสามารถวิเคราะห์ประเมินความรุนแรงของปัญหาการทำวิทยานิพนธ์ และสามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างได้ผล

9. บทบาทในฐานะผู้ร่วมงาน คือ ต้องให้เกียรตินิสิตนักศึกษาโดยเฉพาะนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีปฏิบัติเหมือนเป็นเพื่อนร่วมงาน เมื่อมีการผลิตผลงานวิจัยร่วมกัน

David และคณะ (David, 1994 อ้างอิงใน ชนิตา รักษ์พลเมือง และสมหวัง พิธิยานุวัฒน์, 2549, หน้า 28-29) ได้สรุปบทบาทหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. ผู้ให้คำปรึกษา (Advisor) ผู้มีประสบการณ์วิชาชีพซึ่งเต็มใจให้ความรู้ ช่วยแก้ปัญหาทางเทคนิค เสนอทางเลือกที่ดีให้นิสิตนักศึกษา

2. ครู (Teacher) สอนเทคนิคและทักษะการวิจัย

3. พี่เลี้ยง (Mentor/Tutor) ผู้ให้การดูแลหรือพี่เลี้ยง

4. นาย (Master) ผู้ให้การฝึกงาน

5. ผู้อำนวยการ (Director) เสนอความคิด ตัดสินใจหัวข้อ วิธีการวิจัย

6. ผู้อำนวยการความสะดวก (Facilitator) หรือผู้อนุเคราะห์ (Sponsor) ช่วยให้นิสิตนักศึกษาเข้าถึงแหล่งข้อมูลหรือนักวิชาการในสาขาวิชาที่สนใจ จัดทรัพยากรและสิ่งจำเป็นสำหรับงานวิจัยของนิสิตนักศึกษา

7. ผู้นำทาง (Guide) เสนอแนะให้ทำตารางเวลาการทำงานตามขั้นตอนการวิจัย

8. นักวิจารณ์ (Critic) ให้ข้อคิดเพื่อปรับปรุงแก้ไขวิธีดำเนินการวิจัย และรายงานผลการวิจัย

9. ผู้ให้เสรีภาพ (Freedom Giver) ให้นิสิตนักศึกษาเป็นผู้ตัดสินใจ สนับสนุนความคิดของนิสิต

10. ผู้ให้การสนับสนุน (Supporter) ผู้ประดับประคองอารมณ์ และรักษาจริยธรรมให้กำลังใจ แสดงความใส่ใจ ท่วงตึงนิสิตนักศึกษาเมื่อจำเป็น

11. เพื่อน (Friend) ให้ความสนใจและห่วงใยนิสิตนักศึกษาเป็นการส่วนตัวนอกเหนือจากการทำวิทยานิพนธ์

12. ผู้จัดการ (Manager) ติดตามความก้าวหน้าของการทำงานของนิสิตนักศึกษาเป็นประจำ กำกับดูแลการวิจัย ให้ข้อมูลป้อนกลับอย่างเป็นระบบ ช่วยวางแผนการทำงาน

13. แบบอย่าง (Example/Model of Identify) ต้นแบบหรือตัวอย่างที่ดีของนักวิจัย

Winston and Polkosnik (Winston and Polkosnik 1984, อ้างอิงใน สุวิมล ว่องวาณิช และนางลักษณ์ วิรัชชัย, 2546, หน้า 28) ได้เสนอแนะบทบาทหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. บทบาทหน้าที่ในการศึกษาค้นคว้า สามารถเป็นแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้ อาจารย์ที่ปรึกษาต้องรู้จัก ระเบียบ นโยบายของภาควิชาหรือหน่วยงาน และสามารถให้คำแนะนำที่ถูกต้องแก่นิสิตนักศึกษาที่อยู่ในความดูแลได้

2. บทบาทในด้านปฏิสัมพันธ์กับนิสิตนักศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาควรสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับนิสิตนักศึกษา ทำให้นิสิตนักศึกษามีความคุ้นเคยกับหน่วยงาน สามารถปรับตัวเข้ากับสังคมของเพื่อนนิสิตนักศึกษาและอาจารย์

3. บทบาทในการสนับสนุน อาจารย์ที่ปรึกษาควรให้การสนับสนุนนิสิตนักศึกษาที่อยู่ในความดูแลอย่างดี ไม่ว่าจะบรรยากาศภายในหน่วยงานจะเป็นเช่นใด นิสิตนักศึกษาควรเกิดความรู้สึกว่าอาจารย์ที่ปรึกษาของตนเองจะเป็นผู้ที่เข้าใจและให้การสนับสนุนตนเองเสมอ

4. บทบาทในการเป็นแบบอย่าง อาจารย์ที่ปรึกษาควรสามารถทำตัวให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่นิสิตนักศึกษาที่อยู่ในความดูแลได้ ไม่ว่าจะเป็บทบาทของการสอนหรือวิจัย

5. บทบาทในการพัฒนาอาชีพของนิสิตนักศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาควรเป็นผู้ทำให้เกิดกระบวนการทางสังคมที่นำไปสู่การพัฒนาอาชีพสำหรับนิสิตนักศึกษา โดยเริ่มตั้งแต่การพัฒนาความสนใจของนิสิตนักศึกษา การทำให้นิสิตนักศึกษาเกิดความคิดและเห็นคุณค่าของในวิชาชีพที่ตนเองจะทำให้อนาคตข้างหน้า การสร้างแรงขับหรือแรงจูงใจภายในให้เกิดขึ้นในตัวนิสิตนักศึกษา

ในการประกอบอาชีพ และการส่งเสริมสนับสนุนให้การรับรองถึงความสามารถของนิสิตนักศึกษา เพื่อให้มีโอกาสได้ทำงานตำแหน่งที่เหมาะสม นอกเหนือจากบทบาทที่กล่าวมาแล้ว อาจารย์ที่ปรึกษาจะต้องเป็นทั้งเพื่อนและที่ปรึกษาให้กับนิสิตนักศึกษาด้วย

Spillett (2004) ได้แสดงแนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ว่าเป็นบทบาทสนับสนุนและท้าทาย โดยมีประเด็นดังนี้

1. บทบาทสนับสนุน คือ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เป็นทั้งเซียร์ลีดเดอร์และผู้ให้คำปรึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาในฐานะเซียร์ลีดเดอร์จะแสดงความสนใจในตัวนักศึกษา และเต็มใจที่จะช่วยเหลือตลอดกระบวนการทำวิทยานิพนธ์ ให้ความเอาใจใส่ ให้ความสำคัญและใช้เวลาให้นักศึกษา โดยจัดทำตารางเวลาให้นักศึกษาเข้าพบได้สัปดาห์ละหนึ่งถึงสองครั้ง เพื่อตรวจความคืบหน้าของงานและทบทวนร่างวิทยานิพนธ์ สร้างความน่าเชื่อถือเป็นสิ่งสำคัญต่อความสัมพันธ์ของอาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษาที่มีประสิทธิภาพ จุดเริ่มต้นความน่าเชื่อถือควรเริ่มก่อนที่จะมีกระบวนการทำวิทยานิพนธ์เกิดขึ้น และค่อย ๆ เพิ่มขึ้นเป็นลำดับจากการได้พบกันทั้งในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียน เมื่อใดที่อาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษามีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันจะเป็นการสร้างความรู้สึกที่ดี ส่งผลต่อสภาพการเรียนรู้ ความมั่นใจในตนเองของนักศึกษา และความเชื่อมั่นในประสบการณ์ความรู้ ศักยภาพของอาจารย์ที่ปรึกษาที่จะช่วยเหลือในตลอดกระบวนการของการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา นอกจากนั้นอาจารย์ที่ปรึกษาต้องคอยกระตุ้นให้นักศึกษาเกิดแรงจูงใจทางบวกเอาชนะกับอุปสรรคที่เกิดขึ้นและมีความพยายามตั้งใจทำงานวิจัยให้สำเร็จ

บทบาทสนับสนุนอีกอย่างหนึ่ง คือ การเป็นผู้ให้คำปรึกษา อาจารย์ที่ปรึกษามีหน้าที่ให้ความช่วยเหลือนักศึกษาโดยการชี้ให้เห็นถึงปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ วิธีการแก้ไขปัญหาหรือเอาชนะต่ออุปสรรค รวมทั้งการพิจารณาความก้าวหน้าของงาน ส่งเสริมให้นักศึกษาปรับปรุงการเรียนรู้เพื่อนำไปสู่การมีประสบการณ์ด้านการทำวิทยานิพนธ์ อาจารย์ที่ปรึกษาต้องให้ความชัดเจนแก่นักศึกษาให้เขามองเห็นกระบวนการทำงานและความสำเร็จในการทำงาน

2. บทบาทที่ท้าทาย คือ การเป็นที่ปรึกษาและนักวิจารณ์ อาจารย์ที่ปรึกษาในฐานะที่เป็นที่ปรึกษาต้องคอยชี้แนะกิจกรรมทั้งหมดที่มีความสำคัญต่อการทำวิทยานิพนธ์ให้สำเร็จ รวมทั้งต้องช่วยพัฒนาความสามารถและบุคลิกภาพของนักศึกษาให้เป็นนักวิจัย โดยอาจให้นักศึกษาทำรายการหรือดำเนินการตามแผนงานการทำงาน หรือระดมสมองเพื่อให้เกิดทักษะในการวิจัยของนักศึกษา การพัฒนาการเขียนรายงานความก้าวหน้าจะช่วยให้ นักศึกษาสามารถเชื่อมต่อกับสิ่งที่กำลังทำอยู่ให้สำเร็จได้และเห็นผลงานที่เกิดจากความสามารถของเขา อาจารย์ที่ปรึกษาจะต้องดูแลการเติบโตของนักศึกษาดูแลเวลาจนกลายเป็นนักวิจัย อาจเริ่มต้นให้นักศึกษาประเมินจุดแข็งและ

จุดอ่อนของตนเองในการเป็นนักวิจัย เพื่อจะได้มีข้อเสนอแนะในการปฏิบัติหรือเพิ่มประสบการณ์เพื่อพัฒนาความสามารถในการทำวิจัย โดยเฉพาะทักษะในการเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล อาจารย์ที่ปรึกษาต้องควบคุมกระบวนการทำวิจัยอย่างสม่ำเสมอว่าจะเกิดอะไรขึ้นและกำหนดรูปแบบการดำเนินการต่อไปในอนาคตได้

บทบาทที่ท้าทายอีกอย่างหนึ่ง คือ นักวิจารณ์ อาจารย์ที่ปรึกษาจะต้องเป็นนักวิจารณ์ในการประเมินการทำงานของนักศึกษาเพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานที่เหมาะสม และคอยกระตุ้นให้นักศึกษามีความพยายามผลิตผลงานที่มีคุณภาพสูงสุด อาจารย์ที่ปรึกษาต้องเป็นนักวิจารณ์ข้อมูลในทางบวกให้เห็นถึงสิ่งที่เป็นประโยชน์ ไม่ควรแสดงความคิดเห็นของตนเองเท่านั้น แต่ต้องรับฟังและดูทักษะทางความคิดของนักศึกษาด้วย อาจพัฒนาความคิดของนักศึกษาโดยแนะนำความคิดที่ชัดเจนถูกต้องตรงประเด็น การตั้งคำถามสำหรับการอธิบายหรืออภิปราย ควรเปิดโอกาสแก่นักศึกษาให้เรียนรู้วิธีการโต้แย้งด้วยเหตุและผลอย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้แนวความคิดทางตรรกศาสตร์ หลักฐานอ้างอิง เพื่อให้เกิดความรู้สึกลอยรับแนวความคิดอย่างมีเหตุผล อาจารย์ที่ปรึกษาต้องมีความคิดเสมอว่าผลงานวิทยานิพนธ์เป็นความคิดของนักศึกษา

สรุปบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ต้องมีบทบาทของความเป็นครูพร้อมที่จะถ่ายทอดความรู้ สอนเทคนิคทักษะที่จำเป็นในการวิจัย มีบทบาทเป็นผู้ให้คำปรึกษาโดยให้คำแนะนำช่วยเหลือแก้ไขปัญหาหรืออุปสรรคที่เกิดขึ้นในระหว่างการทำวิทยานิพนธ์ มีเวลาอย่างเพียงพอต่อการให้คำปรึกษา และบทบาทในฐานะผู้สนับสนุนให้กำลังใจ สร้างแรงจูงใจให้แก่นิสิต เพื่อให้ผลิตผลงานวิจัยที่มีคุณภาพ

หน้าที่และความรับผิดชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

อาจารย์ผู้สอนในมหาวิทยาลัย เมื่อได้รับการแต่งตั้งจากมหาวิทยาลัยให้ทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ จะต้องทำหน้าที่และความรับผิดชอบต่อนิสิตนักศึกษาที่อยู่ในความควบคุมดูแลของตนเอง ซึ่ง ชนิตา รัชพลเมือง และสมหวัง พิธิยานุวัฒน์, 2549, หน้า 30) กล่าวว่าอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ต้องมีความรับผิดชอบต่อบุคคลและสถาบัน โดยเฉพาะนิสิตนักศึกษาทั้งที่อยู่ในความดูแลและนิสิตนักศึกษาอื่น เพื่อนร่วมวิชาชีพ และมหาวิทยาลัย ดังนี้

1. ความรับผิดชอบต่อนิสิตนักศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาต้องให้ความสนใจและร่วมงานวิทยานิพนธ์ของนิสิตนักศึกษาเท่าที่ทำได้ภายใต้ข้อจำกัดด้านเวลาและภาระหน้าที่ในตำแหน่งอื่น นิสิตนักศึกษาต้องสามารถเข้าพบเพื่อขอคำปรึกษาจากอาจารย์ในระหว่างกระบวนการทำวิจัยได้เมื่อจำเป็น อาจารย์ที่ปรึกษาควรช่วยนิสิตนักศึกษาค้นหาหัวข้อวิทยานิพนธ์ ยกเว้นข้อเสนอโครงการวิจัย และติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินงานให้ทำวิทยานิพนธ์เสร็จภายใน

กำหนดเวลา การแสดงความรับผิดชอบต่อนิสิตนักศึกษาดังกล่าวไม่มีสูตรตายตัว แต่โดยทั่วไป อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์มีบทบาททั้งด้านวิชาการ (Academic Aspects of Advising) และ ด้านสังคม (Social Aspects of Advising) อาจารย์ที่ปรึกษาที่ดีต้องปฏิบัติต่อนิสิตนักศึกษาในฐานะสมาชิกชุมชนวิชาการ พยายามรู้จักนิสิตนักศึกษาทั้งในเรื่องส่วนตัวและวิชาการ ช่วยให้ นิสิต นักศึกษาเรียนรู้ที่จะจัดจุดอ่อนและสร้างเสริมจุดแข็งของตน ดิชมงานที่นิสิตศึกษานำมาเสนอ อย่างตรงไปตรงมาด้วยใจที่เป็นธรรม

2. ความรับผิดชอบต่อคณาจารย์/เพื่อนร่วมวิชาชีพ โดยปกตินิสิตนักศึกษาได้รับการ ปรึกษาแบบตัวต่อตัว โดยอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เป็นผู้กำหนดเงื่อนไขการให้คำปรึกษาและ ความคาดหวังต่าง ๆ จากนิสิตนักศึกษา แต่ถ้ามีการแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ (ร่วม) หรือ คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ซึ่งอาจเป็นบุคคลภายนอก และมหาวิทยาลัยไม่ได้กำหนด บทบาทของแต่ละฝ่ายไว้ชัดเจน อาจารย์ที่ปรึกษาหลักจึงควรทำความเข้าใจและตกลงบทบาท หน้าทีระหว่างกันตั้งแต่ก่อนลงมือให้คำปรึกษาแก่นิสิตนักศึกษา และเมื่อลงมือทำวิทยานิพนธ์แล้ว ต้องแจ้งความก้าวหน้าและให้มีส่วนร่วมในกระบวนการทุกขั้นตอนตามแต่จะตกลงกัน ดังนั้น อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก จึงมีความรับผิดชอบต่อในการให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ (ร่วม) หรือ คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ (1) รับรู้และร่วมตกลงความคาดหวัง/เป้าหมายต่าง ๆ ในการ ทำวิทยานิพนธ์ (2) ร่วมกันทำหน้าที่อย่างดีที่สุดในการให้คำปรึกษา ติดตามกำกับการทำวิจัย ให้นิสิตนักศึกษาทำวิทยานิพนธ์ที่มีมาตรฐานด้านวิชาการ และเป็นไปตามข้อกำหนดของ มหาวิทยาลัย (3) ปฏิบัติต่อนิสิตนักศึกษาและอาจารย์ที่ปรึกษาแต่ละคนด้วยการให้เกียรติ ให้ความเคารพนับถือและรักษาบรรยากาศแห่งความเป็นมิตร

3. ความรับผิดชอบต่อสถาบัน ชื่อเสียงมหาวิทยาลัยได้มาจากความสามารถในการผลิต ผลงานวิชาการที่มีคุณค่าและมีความเป็นเลิศทางวิชาการตามที่สังคมคาดหวัง อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์จึงมีหน้าที่รักษาคุณภาพมาตรฐาน เพื่อให้ นิสิตนักศึกษาซึ่งเป็นผู้ได้ประโยชน์โดยตรง จากการทำวิทยานิพนธ์ได้รับปริญญาชั้นสูงตามความคาดหวัง เป็นที่ยอมรับในสังคม แวดวง วิชาการและวิชาชีพ ความรับผิดชอบต่อสถาบันจึงมีหลายประการ คือ (1) ดำรงรักษามาตรฐาน ด้านวิชาการ ดูแลให้นิสิตนักศึกษาทำวิทยานิพนธ์ที่มีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด ประเมินผลงาน ของนิสิตนักศึกษาด้วยความซื่อตรง โปร่งใส และยุติธรรม โดยไม่ลำเอียงเข้าข้างนิสิตนักศึกษา (2) แนะนำให้ทำวิจัยตรงสาขาวิชา สนับสนุนให้นิสิตนักศึกษาได้ทำการศึกษาวิจัยประเด็นปัญหาที่อยู่ใน สาขาวิชาที่ศึกษาโดยพิจารณาพื้นความรู้ ประสบการณ์ เป้าหมายการทำงานของนิสิตนักศึกษา ประกอบ อีกนัยหนึ่งวิทยานิพนธ์ต้องเป็นงานที่มีคุณค่าทั้งต่อองค์ความรู้ในศาสตร์ สร้าง

ความก้าวหน้าด้านวิชาการ และมีประโยชน์ต่อความก้าวหน้าของนิสิตนักศึกษาด้วย (3) ป้องกันการใช้ข้อมูลเท็จหรือพฤติกรรมหลอกลวง (Fraud) ตรวจสอบความเป็นจริง ความน่าเชื่อถือของข้อมูลที่นำมาใช้ในการวิจัย รวมทั้งกำกับดูแลให้นิสิตนักศึกษาทำงานวิจัยด้วยความซื่อสัตย์

มีเรียม (2550) แสดงความคิดเห็นต่อการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ดี มีหน้าที่ดังนี้

1. ให้คำแนะนำที่เป็นบวกและมีสาระต่อนิสิตนักศึกษา
2. ส่งคืนงานแก่นิสิตตามเวลาที่เหมาะสม
3. ให้นิสิตเข้าพบได้อย่างสม่ำเสมอ
4. มีส่วนร่วมกับงานวิจัยและวิทยานิพนธ์ โดยไม่ดึงงานดังกล่าวมาทำเอง
5. ช่วยให้นิสิตทำงานตามกำหนดเวลา
6. ควรปฏิบัติตนเป็นที่ปรึกษาที่ดี
7. พยายามผลักดันนิสิตให้มีการพัฒนาความเป็นมืออาชีพ เช่น การเข้าร่วมประชุม

และสัมมนา

8. ให้ความช่วยเหลือในการทำวิจัยและการเขียนวิทยานิพนธ์
9. ให้นิสิตตระหนักถึงแนวทางในการทำวิทยานิพนธ์
10. อนุญาตให้นิสิตแก้ไขวิทยานิพนธ์ด้วยตนเอง

ข้อคิดที่น่าสนใจสำหรับการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อย่างมีประสิทธิภาพ

คือ บัญญัติ 11 การ ในกระบวนการทำวิทยานิพนธ์ ของ James and Baldwin (James and Baldwin 1999, อ้างอิงใน ชนิตา รักษ์พลเมือง และสมหวัง พิธิยานุวัฒน์, 2549, หน้า 34) กล่าวไว้ดังนี้

ระยะแรกของการให้คำปรึกษา

1. อาจารย์ที่ปรึกษามีบทบาทเป็นหุ้นส่วน (Partnerships) ทางวิชาการกับนิสิตนักศึกษา มีความรู้ความสนใจหัวข้อวิจัยตรงกัน มีบุคลิกภาพที่ไปกันได้ และอาจตกลงกับนิสิตนักศึกษาให้ตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาร่วมกันหรือคณะกรรมการที่ปรึกษาเพิ่มเติม

2. อาจารย์ที่ปรึกษาต้องเรียนรู้ตัวตนของนิสิตนักศึกษา ประเมินเรื่องที่ต้องช่วยเหลือ นิสิตนักศึกษอย่างจริงจัง ทั้งด้านวิชาการและด้านจิตวิทยา-สังคม ต้องสอบถามพื้นฐานความรู้เชิงทฤษฎีและทักษะของนิสิตนักศึกษาที่จำเป็นสำหรับการดำเนินงานวิจัย รวมทั้งสอบถามความเข้าใจระเบียบวิธีการวิจัย ทักษะเชิงเทคนิคที่จำเป็น เช่น การวิเคราะห์สถิติ การใช้คอมพิวเตอร์และทักษะการเขียน

3. อาจารย์ที่ปรึกษาต้องร่วมกำหนดกรอบแนวคิดและวางแผนการวิจัยกับนิสิต
นักศึกษา

4. อาจารย์ที่ปรึกษาต้องกำหนดความคาดหวังและเป้าหมายการทำงานร่วมกับนิสิต
นักศึกษาอย่างมีเหตุผล รวมทั้งรูปแบบการให้คำปรึกษาที่จะใช้ร่วมกัน เช่น การให้คำปรึกษาแบบ
สั่งการหรือปล่อยเสรีเต็มที่

ระหว่งการดำเนินการวิจัย

5. อาจารย์ที่ปรึกษาต้องสนับสนุนให้นิสิตนักศึกษาฝึกเขียนรายงานตั้งแต่ต้น ให้เสนอ
รายงานบ่อยครั้ง เพื่อพัฒนาทักษะการเขียน

6. อาจารย์ที่ปรึกษาต้องเป็นผู้เริ่มกำหนดความถี่ของการให้คำปรึกษาและให้ข้อมูล
ป้อนกลับ (Feedback) ที่มีคุณภาพสูง

7. อาจารย์ที่ปรึกษาต้องให้นิสิตนักศึกษามีส่วนร่วมกิจกรรมทางวิชาการ และวิจัยของ
ภาควิชา

8. อาจารย์ที่ปรึกษาต้องเป็นผู้ให้กำลังใจ สร้างแรงบันดาลใจ และจูงใจไม่ให้นิสิต
นักศึกษาทอดอหรือเบื่องานที่ทำ

9. อาจารย์ที่ปรึกษาต้องให้ความช่วยเหลือปัญหาด้านวิชาการและสนใจปัญหาส่วนตัว
ของนิสิตนักศึกษา

ช่วงสุดท้ายของการให้คำปรึกษา

10. อาจารย์ที่ปรึกษาต้องให้ความสนใจอาชีพที่นิสิตนักศึกษาจะทำหลังสำเร็จการศึกษา

11. อาจารย์ที่ปรึกษาต้องดูแลการทำรายงานวิจัยและการนำเสนอรายงานขั้นสุดท้ายให้
เป็นไปตามนโยบาย ระเบียบ และแนวปฏิบัติของมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับการศึกษาและจริยธรรมของ
นักวิจัย

มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้กำหนดหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ไว้ดังนี้

(มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2549)

1. ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการทำวิทยานิพนธ์
2. ให้ความเห็นชอบในการเสนอ แต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. ให้ความเห็นชอบในการขอความอนุเคราะห์หน่วยงานเพื่อขอเก็บรวบรวมข้อมูล
4. ให้ความเห็นชอบในการขอสอบวิทยานิพนธ์
5. ประสานกับผู้ทรงคุณวุฒิและกรรมการในการสอบวิทยานิพนธ์
6. ประธานที่ปรึกษาเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์
7. ประเมินผลการสอบวิทยานิพนธ์

ลักษณะและรูปแบบการให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์

มนตรี จุฬาวัดมนทล (2540, อ้างอิงใน ศุภลักษณ์ ล้อมลาย และศศิธร ไทยรินทร์, 2541, หน้า 4) ได้กล่าวถึงลักษณะของการให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ว่า การเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ควรคำนึงถึง

1. ลักษณะของการทำงาน เป็นการทำงานร่วมกัน (Joint Venture) ระหว่างนักศึกษา กับอาจารย์ที่ปรึกษา
2. ในระยะแรกอาจารย์ที่ปรึกษาจะเป็นผู้แนะนำและพัฒนาให้นักศึกษาไปจนกระทั่งมีลักษณะเป็น Partner
3. อาจารย์จะเป็นผู้แนะนำปัญหาให้แก่นักศึกษาเพื่อหา Solution โดยต้อง Modify ปัญหาให้มีความเป็นไปได้
4. ควรมีทักษะในการสื่อสารระหว่างนักศึกษาและอาจารย์ที่ปรึกษา (Communication Skill) ให้ดี
5. อาจารย์ต้องสอนนักศึกษาถึงวิธีการเขียนและการใช้ภาษาที่ดีและถูกต้อง (Writing Language)
6. การตีพิมพ์และเผยแพร่งานวิจัย ควรให้ Credit แก่นักศึกษา
7. อาจารย์ที่ปรึกษาควรทราบวัตถุประสงค์ในการให้คำปรึกษาคืออะไร ระหว่าง Ability & Result (Ability : ความสามารถที่จะเป็นนักวิจัยต่อไปในอนาคต, Result : ผลที่ได้จากการวิจัย เพื่อเขียนวิทยานิพนธ์)

อานันท์ กาญจนพันธุ์ (2540, อ้างอิงใน ศุภลักษณ์ ล้อมลาย และศศิธร ไทยรินทร์, 2541, หน้า 4) ได้กล่าวถึงลักษณะของการให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ดังนี้

1. การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีลักษณะเป็นการสอนแบบตัวต่อตัว เป็นลักษณะ Craftmanship ทั้งอาจารย์และนักศึกษาต้องเข้าใจในบทบาทซึ่งกันและกัน
2. การทำวิทยานิพนธ์เป็นกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างอาจารย์และนักศึกษา เพื่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ ซึ่งต้องมีการปรับความสนใจให้ใกล้เคียงกันเพื่อร่วมกันผลักดันงานวิจัยออกไป โดยอาจารย์อาจเป็นผู้ให้แนวคิดแก่นักศึกษาเพื่อนำไปสร้างเป็นงานวิจัยที่เป็นรูปธรรม
3. ควรมีการสร้าง ความเข้าใจให้ตรงกันว่าการทำวิทยานิพนธ์ไม่ใช่การทำงานขั้นสุดท้าย การทำวิทยานิพนธ์เป็นเพียงแบบฝึกหัดขั้นต้น ควรใช้การแก้ไขเป็นการปรับปรุงงานให้ดีขึ้น
4. อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ควรเข้าใจในความหลากหลายในความคิดและการให้คำปรึกษา ไม่ควรยึดติดทฤษฎีใดทฤษฎีหนึ่ง

Davis (2004) มีความเห็นว่าอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ควรเลือกรูปแบบการให้คำปรึกษาให้เหมาะสมกับวุฒิภาวะและระดับความสามารถของนิสิตนักศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มด้วยกัน คือ

กลุ่มที่ 1 นิสิตนักศึกษาที่ขาดวุฒิภาวะและขาดความมั่นใจ อาจมีความรู้และทักษะในการทำวิจัย แต่ไม่สามารถทำงานด้วยตนเองได้ ต้องการให้อาจารย์ที่ปรึกษาชี้แนะหัวข้อวิทยานิพนธ์ และเป็นพี่เลี้ยง (Mentor) ในการทำวิจัยทุกขั้นตอนอย่างใกล้ชิด

กลุ่มที่ 2 นิสิตนักศึกษาที่มีวุฒิภาวะและความมั่นใจอยู่ระดับหนึ่ง มีความมั่นใจทำวิจัยอยู่บ้างแต่ยังคงต้องการให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ชี้แนะวิธีดำเนินการวิจัยและให้คำปรึกษาค่อนข้างใกล้ชิดในลักษณะ "พี่เลี้ยง" (Mentor) ที่ทำงานร่วมกัน

กลุ่มที่ 3 นิสิตนักศึกษาที่มีวุฒิภาวะและมีความมั่นใจสูง มีความเชื่อว่าสามารถทำวิจัยได้ด้วยตนเอง แต่ยังคงต้องการมีอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ในลักษณะเพื่อนร่วมงาน "อาวุโส" ที่ให้เพียงคำแนะนำกว้าง ๆ ไม่ต้องลงรายละเอียด

สุวิมล ว่องวาณิช และ นางลักษณ วิรัชชัย (2546, หน้า42) ได้สรุปสังเคราะห์หลักการรวมเรียกว่า "7 ซี" หรือ "7 ความ" (Seven's C) สำหรับหลักปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และหลักการเขียนวิทยานิพนธ์หรือโครงการวิจัย ดังนี้

1. ความเชื่อถือไว้วางใจได้ (Creditability)
2. ความมีสมาธิ (Concentration)
3. ความผูกพัน (Commitment)
4. ความร่วมมือร่วมพลัง (Collaboration)
5. ความห่วงใย (Concern)
6. ความเข้าใจผู้อื่น (Consideration)
7. ความเปลี่ยนแปลง (Change)

หลักเกณฑ์ที่เป็นเป้าหมายของการเขียนวิทยานิพนธ์/รายงานวิจัยที่ดี

1. ความถูกต้อง (Correctness)
2. ความมีเหตุผลมั่นคง (Cogency)
3. ความชัดเจนแจ่มแจ้ง (Clarity)
4. ความสมบูรณ์ (Completeness)
5. ความกะทัดรัด (Concision)

6. ความคงที่ หรือความคงเส้นคงวา (Consistency)
7. ความสัมพันธ์เชื่อมโยงสอดคล้อง (correspondency)

รูปแบบการให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์ในการกำกับติดตามการทำวิทยานิพนธ์หรืองานวิจัยมีความแตกต่างกันตามสภาพขั้นตอนในการให้คำปรึกษา และตามลักษณะแนวปฏิบัติในการให้คำปรึกษา การเสนอรูปแบบการให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์เป็นการเสนอตามขั้นตอนการให้คำปรึกษาเป็น 3 ขั้นตอน คือ ขั้นกำกับวิทยานิพนธ์ ขั้นการสอบวิทยานิพนธ์ และขั้นการเผยแพร่วิทยานิพนธ์ ในการเสนอรูปแบบการให้คำปรึกษาแต่ละขั้นตอน มีการเสนอรูปแบบการให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์ตามเกณฑ์แตกต่างกันอีกหลายแบบ แต่ละแบบมีลักษณะสำคัญที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์นำไปใช้ปฏิบัติได้ (สุวิมล ว่องวานิช และนงลักษณ์ วิรัชชัย, 2546, หน้า43) ดังนี้

1. รูปแบบการให้คำปรึกษาขั้นกำกับวิทยานิพนธ์ Barger และ Mayo – Chamberlain (1983) แบ่งรูปแบบการให้คำปรึกษาในการกำกับติดตามการทำวิทยานิพนธ์ เป็น 3 รูปแบบตามลักษณะกิจกรรมในการให้คำปรึกษา คือ

- 1.1 การสร้างบรรยากาศทางวิชาการโดยการแสดงความสนใจ และแสดงออกด้วยกิริยา และท่าทีในเชิงบวกต่อวิทยานิพนธ์ของนิสิตนักศึกษา

- 1.2 การอภิปราย ได้แย้งระหว่างนิสิตนักศึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพัฒนาแนวคิด และการทำวิทยานิพนธ์เมื่อเกิดปัญหาข้อขัดข้อง

- 1.3 การวางแผนงาน และกำหนดกิจกรรมที่จะพัฒนาการทำวิทยานิพนธ์ของนิสิตนักศึกษาอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

Madsen (1992) แบ่งรูปแบบการให้คำปรึกษาในการกำกับติดตามการทำวิทยานิพนธ์เป็น 3 รูปแบบตามลักษณะความรู้ความชำนาญของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. แบบร่วมมือร่วมใจ (Collaborator Type) รูปแบบนี้เหมาะสำหรับอาจารย์ที่ปรึกษาที่เป็นอาจารย์ใหม่โดยประสบการณ์ อาจต้องเรียนรู้ไปพร้อมกับนิสิตนักศึกษา และต้องการมีส่วนร่วมในผลงานวิทยานิพนธ์ร่วมกับนิสิตนักศึกษาด้วย เนื่องจากได้ใช้ความคิดและศึกษาค้นคว้าร่วมกัน

2. แบบไม่เกี่ยวข้อง (Hands-off Type) รูปแบบนี้เป็นรูปแบบที่อาจารย์ที่ปรึกษามีความเชี่ยวชาญระดับกลางใช้เป็นแนวปฏิบัติ เมื่ออาจารย์ที่ปรึกษาได้วางแนวทางและชี้แนะให้แล้ว นิสิตนักศึกษาต้องไปดำเนินการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง โดยอาจารย์ที่ปรึกษามีส่วนร่วมในการทำวิทยานิพนธ์ของนิสิตนักศึกษาน้อยที่สุด

3. แบบนักวิจัยอาวุโส (Senior scientist Type) รูปแบบนี้เป็นวิธีที่ศาสตราจารย์หรืออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่มีความเชี่ยวชาญสูงใช้ปฏิบัติ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์มักจะมีโครงการวิจัยขนาดใหญ่ ได้รับทุนวิจัยจำนวนมาก นำมาแยกเป็นโครงการขนาดเล็กมอบหมายให้นิสิตนักศึกษาทำเป็นวิทยานิพนธ์ โดยจัดสรรเงินสนับสนุนการวิจัยให้ตามสมควร

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ศุภลักษณ์ ล้อมลาย และศศิธร ไทยรินทร์ (2541) ได้ทำการศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ต่อการแนะนำ ควบคุมและให้การปรึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผลการวิจัยพบว่า บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาคาดหวัง ควรมีลักษณะของความเป็นคนมีคุณธรรมและเมตตาธรรมควรเป็นผู้มีประสบการณ์ในการเป็นประธานหรือกรรมการที่ปรึกษา และควรที่จะมีประสบการณ์ในการวิจัยมาก่อน ต้องสามารถให้คำปรึกษา คำแนะนำเกี่ยวกับระเบียบที่เกี่ยวข้องกับวิทยานิพนธ์ได้เป็นอย่างดี รวมถึงอาจารย์จะต้องสนใจที่จะหาความรู้ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ด้านการวิจัยอย่างสม่ำเสมอ ต้องเป็นผู้ใจกว้าง ยอมรับฟังความคิดเห็นของนักศึกษาและผู้อื่น ขณะเดียวกันต้องรู้จักใช้คำพูดที่เหมาะสมและสุภาพอ่อนโยน ต้องเป็นผู้มีการวางแผนการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน รวมถึงอาจารย์ควรที่จะมีการแนะนำ หรือปฐมนิเทศให้แก่ศึกษาในความดูแลสามารถวางแผนการวิจัยไว้ล่วงหน้าได้ ควรแนะนำในเรื่องที่ตนเองมีความสันทัดมากที่สุด และประเด็นสำคัญอีกอย่างหนึ่งคือควรมีการนำบุคคลภายนอกเข้ามาเป็นกรรมการร่วมสอบวิทยานิพนธ์ด้วย (External Examiner) อาจารย์ควรที่จะให้คำแนะนำหรือข้อเสนอแนะในเชิงวิชาการ และไม่ยากที่จะเห็นความขัดแย้งที่ไม่ใช่ทางด้านวิชาการระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา และเมื่อวิเคราะห์จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชาคือกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และกลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ พบว่า นักศึกษาที่อยู่ในกลุ่มสาขาวิชาที่แตกต่างกัน จะมีความคิดเห็นต่อตัวอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ในด้านคุณสมบัติเฉพาะบุคคล ด้านความรู้ความสามารถของอาจารย์ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านการวางแผน การติดตาม การดำเนินงานของอาจารย์ที่ปรึกษา และด้านการให้คำแนะนำนักศึกษา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ยกเว้นด้านแนวทางการวิจัยของอาจารย์ที่ปรึกษาเพียงด้านเดียวที่ทั้งสามกลุ่มสาขาวิชาเห็นเหมือนกันว่า อาจารย์ควรที่จะทำการแนะนำในเรื่องที่ตนเองมีความสันทัดมากที่สุด และควรมีการนำบุคคลภายนอกมาเป็นกรรมการร่วมสอบวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (2547) ได้ทำการวิจัย เรื่อง บทบาทหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผลการวิจัยพบว่า บทบาทหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ด้านวิชาการ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.07 และด้านส่วนตัวอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.22 อาจารย์ที่ปรึกษาส่วนใหญ่เป็นอาจารย์นอกรมหาวิทยาลัยที่อยู่ในโรงเรียนประถมหรือมัธยม และนิสิตก็มีความพอใจกับอาจารย์ที่ปรึกษา การพบอาจารย์ที่ปรึกษา ส่วนใหญ่มีการนัดหมายกันทางโทรศัพท์ มีบ้างที่ติดต่อทาง E-mail หรือเสียงดงมาพบด้วยตนเอง แต่ครั้งที่มารับคำปรึกษาก็ช่วยทำให้นิสิตเกิดความกระจ่างในประเด็นที่สงสัย และก่อนที่นิสิตจะมาขอรับคำปรึกษาที่ได้พยายามศึกษาค้นคว้าในประเด็นที่สงสัยมาก่อน นอกจากปัญหาวิจัยแล้วนิสิตก็ได้ปรึกษาปัญหาส่วนตัว ส่วนใหญ่ขอคำปรึกษามากกว่า 2 ครั้ง

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (2547) ได้ทำการศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์บัณฑิตศึกษาและนักศึกษابัณฑิตศึกษาเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่พึงประสงค์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พบว่า อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ควรปฏิบัติอย่างจริงจังในบทบาทหน้าที่ด้านวิชาการ 8 ข้อ คือ 1) ตรวจสอบผลงานชิ้นสุดท้ายของวิทยานิพนธ์อย่างละเอียดรอบคอบ 2) มีความรู้ทันสมัยและติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการอย่างสม่ำเสมอ 3) ให้การเอาใจใส่ติดตามความก้าวหน้าในการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษา 4) เปิดโอกาสให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นในการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการทำวิทยานิพนธ์ได้โดยอิสระ 5) เป็นแบบอย่างที่ดีให้กับนักศึกษาในการใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษในการเขียนรายงานการวิจัยหรือบทความทางวิชาการ 6) มีบทบาทเป็นที่เลี้ยงที่เข้มแข็งในการดำเนินการวิจัย 7) ประเมินผลงานและสามารถแนะนำแนวทางแก้ปัญหาได้เมื่อนักศึกษามีปัญหาในการดำเนินการวิจัย 8) ร่วมกับนักศึกษาในการพัฒนาโครงการวิทยานิพนธ์และแนวทางการวิจัย และควรปฏิบัติอย่างจริงจังในบทบาทหน้าที่ด้านส่วนตัว 2 ข้อ คือ 1) มีจิตใจพร้อมให้การดูแลนักศึกษาด้วยความเข้าใจ เห็นใจ ใส่ใจและปรารถนาดีต่อนักศึกษา 2) ให้คำแนะนำแนวทางที่เหมาะสม เมื่อพบข้อบกพร่องของนักศึกษา

Heinrich (2538) ได้ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษาระดับปริญญาเอกหญิงและคณะกรรมการอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่เป็นผู้หญิงเช่นกัน ผลการวิจัยพบว่า มีบทบาทที่แตกต่างของความสัมพันธ์ 3 บทบาท คือ บทบาทเสมอกัน บทบาทที่เหนือกว่า และบทบาทจ่ายอม

Lenz (2540) ได้ศึกษาถึงประสบการณ์ของนักศึกษาหญิงระดับปริญญาเอกทั้งคนที่ทำวิทยานิพนธ์สำเร็จและไม่สำเร็จ พบว่าความแตกต่างสำคัญระหว่างสองกลุ่มนี้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเลือกอาจารย์ที่ปรึกษาและความสัมพันธ์ต่ออาจารย์ที่ปรึกษา

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาบทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวังของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตามความคิดเห็นของนิสิตบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร ครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นิสิตบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร ระดับปริญญาโท และปริญญาเอก แผน ก ภาคปกติ ที่ทำวิทยานิพนธ์และสำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2549 จำนวน 205 คน จำแนกเป็นนิสิตระดับปริญญาเอก จำนวน 31 คน นิสิตระดับปริญญาโท จำนวน 174 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เป็นแบบสอบถามมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาเอกสารงานวิจัย ข้อบังคับ ระเบียบ แนวปฏิบัติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ซึ่งเป็นคณาจารย์จากกลุ่มสาขามนุษยศาสตร์ - สังคมศาสตร์ กลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และกลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับแก้ไขแบบสอบถามให้มีความครอบคลุมและชัดเจนในทุกประเด็นคำถาม รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิประกอบด้วย

1. รองศาสตราจารย์.ดร.รัตนะ	บัวสนธิ์	คณะศึกษาศาสตร์
2. รองศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญศิริ	นภีรงค์	คณะวิทยาศาสตร์
3. รองศาสตราจารย์ ดร.ประจักษ์	สายแสง	คณะมนุษยศาสตร์
4. รองศาสตราจารย์พรพรรณยุพา	นพรัก	คณะสังคมศาสตร์
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสมอ	ถาน้อย	คณะวิทยาศาสตร์การแพทย์

เมื่อได้รับข้อเสนอแนะและคำแนะนำจากผู้ทรงคุณวุฒิครบ 5 ท่าน นำแบบสอบถาม
ที่ได้ปรับแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ เสนอต่อผู้ช่วยศาสตราจารย์นฤกุล บำรุงไทย
รองคณบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ตรวจสอบความถูกต้อง
อีกครั้งหนึ่งก่อนนำไปเก็บข้อมูล

สำนักหอสมุด
8 ต.ค. 2554

ลักษณะของแบบสอบถาม

แบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 บทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวังของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
ตามความคิดเห็นของนิสิตบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร ใน 4 ด้าน
ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านการให้คำปรึกษา ด้านพัฒนานิสิต และด้าน
ปฏิสัมพันธ์

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาระบบการให้คำปรึกษาที่มีประสิทธิภาพ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยรวบรวมรายชื่อและที่อยู่นิสิตระดับปริญญาโทและ
ปริญญาเอก แผน ก ภาคปกติ ที่ทำวิทยานิพนธ์และสำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2549 ได้
จำนวน 205 คน และทำหนังสือถึงบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยนเรศวร เพื่อขอเก็บข้อมูลนิสิต
ดังกล่าว โดยส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ไปยังนิสิตที่เป็นกลุ่มประชากร จำนวนทั้งหมด 205 คน
และได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 155 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 75.61

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับ และคัดเลือกไว้
เฉพาะแบบสอบถามที่สมบูรณ์ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม และข้อมูลสถานที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์ด้วยการหาค่าร้อยละ

2. วิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวังของอาจารย์
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตามความคิดเห็นของนิสิตบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร ด้วยการหา
ค่าเฉลี่ย (Mean) และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ใช้เกณฑ์ในการแปลความหมาย แบ่งเป็น
5 ระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง ปฏิบัติมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง ปฏิบัติมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง ปฏิบัติปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง ปฏิบัติน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง ปฏิบัติน้อยที่สุด

3. เปรียบเทียบบทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวังของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตามความคิดเห็นของนิสิตบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร วิเคราะห์โดยสถิติทดสอบค่าที (t-test), ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance) และเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟ (Scheffe's method)

4. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพัฒนาระบบการให้คำปรึกษาที่มีประสิทธิภาพ โดยการวิเคราะห์เป็นความเรียง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS/PC⁺

1. ร้อยละ (Percentage)

2. ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. ค่าที (t-test)

4. การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance) และเมื่อพบความแตกต่าง จึงทำการเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟ (Scheffe's method)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยบทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวังของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตามความคิดเห็นของนิสิตบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การวิเคราะห์ข้อมูล
3. การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ใช้สัญลักษณ์เพื่อแทนความหมายที่ต้องการดังต่อไปนี้

\bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

SD แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

F แทน ค่าทดสอบความแปรปรวน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวังของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตามความคิดเห็นของนิสิตบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS/PC⁺

1. วิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม และข้อมูลประชากรที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ด้วยการหาค่าร้อยละ (Percentage)
2. วิเคราะห์บทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวังของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตามความคิดเห็นของนิสิตบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร ด้วยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. เปรียบเทียบบทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวังของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตามความคิดเห็นของนิสิตบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร จำแนกตามระดับการศึกษา และกลุ่มสาขาวิชาที่เรียน โดยทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความ

แปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance) และเมื่อพบความแตกต่าง จึงทำการเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's method)

4. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพัฒนาระบบการให้คำปรึกษาที่มีประสิทธิภาพ โดยการวิเคราะห์เป็นความเรียง

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวังของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตามความคิดเห็นของนิสิตบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร ผู้วิจัยกำหนดเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาบทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวังของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตามความคิดเห็นของนิสิตบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบบทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวังของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตามความคิดเห็นของนิสิตบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพัฒนาระบบการให้คำปรึกษาที่มีประสิทธิภาพ โดยการวิเคราะห์เป็นความเรียง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง 1 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม	ร้อยละ
ชาย	62	40.00
หญิง	93	60.00
รวม	155	100.00

จากตาราง 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 60 และเป็นเพศชาย ร้อยละ 40

ตาราง 2 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ปริญญาโท	131	84.52
ปริญญาเอก	24	15.48
รวม	155	100.00

จากตาราง 2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ศึกษาในระดับปริญญาโท ร้อยละ 84.52 และศึกษาในระดับปริญญาเอก ร้อยละ 15.48

ตาราง 3 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามกลุ่มสาขา

กลุ่มสาขา	จำนวน	ร้อยละ
กลุ่มสาขามนุษยศาสตร์ - สังคมศาสตร์	66	42.58
กลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี	63	40.65
กลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ	25	16.13
ไม่ระบุ	1	0.65
รวม	155	99.35

จากตาราง 3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อยู่กลุ่มสาขามนุษยศาสตร์ - สังคมศาสตร์ ร้อยละ 42.58 กลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี ร้อยละ 40.65 และกลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ร้อยละ 16.13

ตาราง 4 แสดงจำนวนและร้อยละของประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	88	56.77
หญิง	67	43.23
รวม	155	100.00

จากตาราง 4 พบว่า ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 56.77 และเป็นเพศหญิง ร้อยละ 43.23

ตาราง 5 แสดงจำนวนและร้อยละของประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ปริญญาโท	21	13.55
ปริญญาเอก	133	85.81
ไม่ระบุ	1	0.65
รวม	155	99.35

จากตาราง 5 พบว่า ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ส่วนใหญ่จบการศึกษาในระดับปริญญาเอก ร้อยละ 85.81 และระดับปริญญาโท ร้อยละ 13.55

ตาราง 6 แสดงจำนวนและร้อยละของประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ จำแนกตามตำแหน่งทางวิชาการ

ตำแหน่งทางวิชาการ	จำนวน	ร้อยละ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์	36	23.23
รองศาสตราจารย์	67	43.23
ศาสตราจารย์	5	3.23
ไม่มีตำแหน่งทางวิชาการ	45	29.03
ไม่ระบุ	2	1.29
รวม	155	69.68

จากตาราง 6 พบว่า ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ส่วนใหญ่มีตำแหน่งทางวิชาการ คือ รองศาสตราจารย์ ร้อยละ 43.23 รองลงมา คือ ไม่มีตำแหน่งทางวิชาการ 29.03

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาบทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวังของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตามความคิดเห็นของนิสิตบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยรัตนนคร

ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นนิสิตบัณฑิตศึกษา เกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ความคิดเห็น	n = 155		ระดับความคิดเห็น
	\bar{X}	SD	
ด้านวิชาการ			
1. เป็นผู้มีความรู้ความสามารถด้านวิชาการอย่างเป็นระบบ	4.46	0.67	มาก
2. ช่วยเหลือและแนะนำการลงทะเบียนเรียน	3.46	1.12	ปานกลาง
3. ช่วยเหลือและวางแผนการทำงานวิจัยให้แก่นิสิต	4.09	0.95	มาก
4. มีความรู้ในหัวข้อเรื่องที่ทำวิทยานิพนธ์เป็นอย่างดี	4.37	0.78	มาก
5. สามารถชี้แนะหลักเกณฑ์ในการทำวิจัยอย่างเป็นระบบ	4.31	0.83	มาก

ตาราง 7 (ต่อ)

ความคิดเห็น	n = 155		ระดับความคิดเห็น
	\bar{X}	SD	
6. มีความรู้เกี่ยวกับกฎ ระเบียบ และหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการทำวิทยานิพนธ์	4.15	0.97	มาก
7. เป็นแบบอย่างหรือตัวอย่างที่ดีของนักวิจัย	4.43	0.88	มาก
8. มีการพัฒนาองค์ความรู้และผลงานทางวิชาการอย่างสม่ำเสมอ	4.43	0.77	มาก
9. ตรวจผลงานวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ต้นจนเสร็จสมบูรณ์	4.38	0.86	มาก
10. สามารถแก้ไขปัญหาด้านวิชาการให้แก่นิสิต	4.34	0.88	มาก
รวมเฉลี่ยด้านวิชาการ	4.24	0.68	มาก
ด้านการให้คำปรึกษา			
1. มีการวางแผนการปฏิบัติงานให้คำปรึกษาอย่างเป็นระบบ	4.06	0.95	มาก
2. กำหนดวันเวลาที่แน่นอนให้นิสิตเข้าพบเพื่อขอคำปรึกษา	4.03	1.09	มาก
3. มีเวลาเพียงพอในการให้คำปรึกษาแก่นิสิต	4.01	1.03	มาก
4. ให้คำปรึกษาและแนะนำให้นิสิตปฏิบัติตามแนวทางและขั้นตอนการทำวิจัยที่มหาวิทยาลัยกำหนด	4.14	0.92	มาก
5. ให้คำปรึกษาและแนะนำแหล่งสืบค้นข้อมูลในการวิจัย	4.06	0.97	มาก
6. ให้คำปรึกษาและแนะนำแนวทางสร้างเครื่องมือในการทำวิจัย	4.03	0.99	มาก
7. ให้คำปรึกษาและแนะนำผู้เชี่ยวชาญตรวจแก้ไขเครื่องมือวิจัย	4.06	1.02	มาก
8. ให้คำปรึกษาและแนะนำหน่วยงาน/องค์กรเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล	3.90	1.07	มาก
9. ให้คำปรึกษาและแนะนำวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	4.08	0.99	มาก
10. ให้คำปรึกษาและแนะนำวิธีการเขียนผลงานวิทยานิพนธ์	4.29	0.92	มาก
11. ให้คำปรึกษาและแนะนำวิธีการเขียนผลงานวิทยานิพนธ์ภาษาไทย เพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารระดับชาติ	3.76	1.14	มาก
12. ให้คำปรึกษาและแนะนำวิธีการเขียนผลงานวิทยานิพนธ์ภาษาอังกฤษเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารระดับนานาชาติ	3.42	1.28	ปานกลาง

ตาราง 7 (ต่อ)

ความคิดเห็น	n = 155		ระดับความคิดเห็น
	\bar{X}	SD	
13. ให้คำปรึกษาและแนะนำวิธีการเขียนผลงานวิทยานิพนธ์ภาษาไทย เพื่อนำเสนอต่อที่ประชุมทางวิชาการระดับชาติ	3.52	1.24	มาก
14. ให้คำปรึกษาและแนะนำวิธีการเขียนผลงานวิทยานิพนธ์ภาษาอังกฤษเพื่อนำเสนอต่อที่ประชุมทางวิชาการระดับชาติ	3.25	1.28	ปานกลาง
15. ให้คำปรึกษาและแนะนำแนวทางแก้ปัญหาให้นิสิตเมื่อมีปัญหาในการทำวิทยานิพนธ์	4.23	0.94	มาก
รวมเฉลี่ยด้านการให้คำปรึกษา	3.93	0.81	มาก
ด้านการพัฒนานิสิต			
1. มีการควบคุมและติดตามความก้าวหน้าในการทำวิทยานิพนธ์อย่างต่อเนื่อง	4.21	0.99	มาก
2. แนะนำวิธีการนำผลงานวิทยานิพนธ์ไปตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารระดับชาติและนานาชาติ	3.56	1.17	มาก
3. แนะนำวิธีการนำผลงานวิทยานิพนธ์ไปเสนอต่อที่ประชุมทางวิชาการระดับชาติและนานาชาติ	3.39	1.20	ปานกลาง
4. ช่วยเหลือและสนับสนุนให้ผลงานวิทยานิพนธ์ของนิสิตได้รับการเผยแพร่	3.88	1.24	มาก
5. แนะนำและให้โอกาสแก่นิสิตในการเข้ารับการสัมมนา/ฝึกอบรมทางวิชาการ	3.83	1.23	มาก
6. แนะนำแหล่งทุนสนับสนุนการทำวิทยานิพนธ์	3.60	1.34	มาก
7. จัดหาทุนในการทำวิทยานิพนธ์ให้แก่นิสิต	3.31	1.41	ปานกลาง
รวมเฉลี่ยด้านการพัฒนานิสิต	3.67	1.03	มาก
ด้านปฏิสัมพันธ์กับนิสิต			
1. เปิดโอกาสให้นิสิตได้แสดงความคิดเห็น	4.39	0.94	มาก
2. ยอมรับฟังความคิดเห็นของนิสิต	4.30	1.00	มาก

ตาราง 7 (ต่อ)

ความคิดเห็น	n = 155		ระดับความคิดเห็น
	\bar{X}	SD	
3. ให้เกียรติและวิพากษ์วิจารณ์วิทยานิพนธ์ของนิสิตอย่างสร้างสรรค์	4.44	0.96	มาก
4. มีกิริยาวาจาและอัธยาศัยไมตรีอันดีต่อนิสิต	4.47	0.87	มาก
5. เข้าร่วมกิจกรรมร่วมกับนิสิตตามโอกาส	4.08	1.05	มาก
รวมเฉลี่ยด้านปฏิสัมพันธ์กับนิสิต	4.33	0.85	มาก
รวมเฉลี่ยทุกด้าน	4.02	0.74	มาก

จากตาราง 7 พบว่า นิสิตบัณฑิตศึกษามีความคิดเห็นต่อบทบาทที่เป็นจริงของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า นิสิตบัณฑิตศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านปฏิสัมพันธ์กับนิสิต ($\bar{X} = 4.33$) ด้านวิชาการ ($\bar{X} = 4.24$) ด้านการให้คำปรึกษา ($\bar{X} = 3.93$) และด้านการพัฒนานิสิต ($\bar{X} = 3.67$) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า

ด้านวิชาการ นิสิตบัณฑิตศึกษามีความคิดเห็นต่อบทบาทที่เป็นจริงของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ปฏิบัติมากที่สุด คือ เป็นผู้มีความรู้ความสามารถด้านวิชาการอย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 4.46$) และที่ปฏิบัติน้อยที่สุด คือ การช่วยเหลือและแนะนำการลงทะเบียนเรียน ($\bar{X} = 3.46$)

ด้านการให้คำปรึกษา นิสิตบัณฑิตศึกษาความคิดเห็นต่อบทบาทที่เป็นจริงของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ปฏิบัติมากที่สุด คือ ให้คำปรึกษาและแนะนำวิธีการเขียนผลงานวิทยานิพนธ์ ($\bar{X} = 4.29$) และที่ปฏิบัติน้อยที่สุด คือ การให้คำปรึกษาและแนะนำวิธีการเขียนผลงานวิทยานิพนธ์ภาษาอังกฤษเพื่อนำเสนอต่อที่ประชุมทางวิชาการระดับชาติ ($\bar{X} = 3.25$)

ด้านการพัฒนานิสิต นิสิตบัณฑิตศึกษามีความคิดเห็นต่อบทบาทที่เป็นจริงของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ปฏิบัติมากที่สุด คือ มีการควบคุมและติดตามความก้าวหน้าในการทำวิทยานิพนธ์อย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.21$) และที่ปฏิบัติน้อยที่สุด คือ การจัดหาทุนในการทำวิทยานิพนธ์ให้แก่นิสิต ($\bar{X} = 3.31$)

ด้านปฏิสัมพันธ์กับนิสิต นิสิตบัณฑิตศึกษามีความคิดเห็นต่อบทบาทที่เป็นจริงของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ปฏิบัติมากที่สุด คือ การมีกิริยาวาจาและอัธยาศัยไมตรีอันดีต่อนิสิต ($\bar{X} = 4.47$) และที่ปฏิบัติน้อยที่สุด คือ เข้าร่วมกิจกรรมกับนิสิตตามโอกาส ($\bar{X} = 4.08$)

ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นนิสิตบัณฑิตศึกษาเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ความคิดเห็น	n = 155		ระดับความคิดเห็น
	\bar{X}	SD	
ด้านวิชาการ			
1. เป็นผู้มีความรู้ความสามารถด้านวิชาการอย่างเป็นระบบ	4.75	0.55	มากที่สุด
2. ช่วยเหลือและแนะนำการลงทะเบียนเรียน	4.01	1.03	มาก
3. ช่วยเหลือและวางแผนการทำงานวิจัยให้แก่นิสิต	4.60	0.61	มากที่สุด
4. มีความรู้ในหัวข้อเรื่องที่ทำวิทยานิพนธ์เป็นอย่างดี	4.73	0.50	มากที่สุด
5. สามารถชี้แนะหลักเกณฑ์ในการทำวิจัยอย่างเป็นระบบ	4.73	0.51	มากที่สุด
6. มีความรู้เกี่ยวกับกฎ ระเบียบ และหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการทำวิทยานิพนธ์	4.69	0.58	มากที่สุด
7. เป็นแบบอย่างหรือตัวอย่างที่ดีของนักวิจัย	4.75	0.55	มากที่สุด
8. มีการพัฒนาองค์ความรู้และผลงานทางวิชาการอย่างสม่ำเสมอ	4.73	0.56	มากที่สุด
9. ตรวจสอบผลงานวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ต้นจนเสร็จสมบูรณ์	4.79	0.47	มากที่สุด
10. สามารถแก้ไขปัญหาด้านวิชาการให้แก่นิสิต	4.81	0.42	มากที่สุด
รวมเฉลี่ยด้านวิชาการ	4.66	0.38	มากที่สุด
ด้านการให้คำปรึกษา			
1. มีการวางแผนการปฏิบัติงานให้คำปรึกษาอย่างเป็นระบบ	4.73	0.54	มากที่สุด
2. กำหนดวันเวลาที่แน่นอนให้นิสิตเข้าพบเพื่อขอคำปรึกษา	4.64	0.65	มากที่สุด
3. มีเวลาเพียงพอในการให้คำปรึกษาแก่นิสิต	4.73	0.60	มากที่สุด

ตาราง 8 (ต่อ)

ความคิดเห็น	n = 155		ระดับความคิดเห็น
	\bar{X}	SD	
4. ให้คำปรึกษาและแนะนำให้นิสิตปฏิบัติตามแนวทางและขั้นตอนการทำวิจัยที่มหาวิทยาลัยกำหนด	4.57	0.64	มากที่สุด
5. ให้คำปรึกษาและแนะนำแหล่งสืบค้นข้อมูลในการวิจัย	4.60	0.63	มากที่สุด
6. ให้คำปรึกษาและแนะนำแนวทางสร้างเครื่องมือในการทำวิจัย	4.53	0.79	มากที่สุด
7. ให้คำปรึกษาและแนะนำผู้เชี่ยวชาญตรวจแก้ไขเครื่องมือวิจัย	4.50	0.81	มาก
8. ให้คำปรึกษาและแนะนำหน่วยงาน/องค์กรเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล	4.43	0.84	มาก
9. ให้คำปรึกษาและแนะนำวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	4.68	0.57	มากที่สุด
10. ให้คำปรึกษาและแนะนำวิธีการเขียนผลงานวิทยานิพนธ์	4.74	0.55	มากที่สุด
11. ให้คำปรึกษาและแนะนำวิธีการเขียนผลงานวิทยานิพนธ์ภาษาไทยเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารระดับชาติ	4.41	0.87	มาก
12. ให้คำปรึกษาและแนะนำวิธีการเขียนผลงานวิทยานิพนธ์ภาษาอังกฤษเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารระดับนานาชาติ	4.19	1.07	มาก
13. ให้คำปรึกษาและแนะนำวิธีการเขียนผลงานวิทยานิพนธ์ภาษาไทยเพื่อนำเสนอต่อที่ประชุมทางวิชาการระดับชาติ	4.18	0.96	มาก
14. ให้คำปรึกษาและแนะนำวิธีการเขียนผลงานวิทยานิพนธ์ภาษาอังกฤษเพื่อนำเสนอต่อที่ประชุมทางวิชาการระดับชาติ	4.12	1.07	มาก
15. ให้คำปรึกษาและแนะนำแนวทางแก้ปัญหาให้นิสิตเมื่อมีปัญหาในการทำวิทยานิพนธ์	4.73	0.52	มากที่สุด
รวมเฉลี่ยด้านการให้คำปรึกษา	4.52	0.52	มากที่สุด
ด้านการพัฒนานิสิต			
1. มีการควบคุมและติดตามความก้าวหน้าในการทำวิทยานิพนธ์อย่างต่อเนื่อง	4.63	0.57	มากที่สุด
2. แนะนำวิธีการนำผลงานวิทยานิพนธ์ไปตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารระดับชาติและนานาชาติ	4.21	0.98	มาก

ตาราง 8 (ต่อ)

ความคิดเห็น	n = 155		ระดับความคิดเห็น
	\bar{X}	SD	
3. แนะนำวิธีการนำผลงานวิทยานิพนธ์ไปเสนอต่อที่ประชุมทางวิชาการระดับชาติและนานาชาติ	4.10	1.03	มาก
4. ช่วยเหลือและสนับสนุนให้ผลงานวิทยานิพนธ์ของนิสิตได้รับการเผยแพร่	4.38	0.93	มาก
5. แนะนำและให้โอกาสแก่นิสิตในการเข้ารับการสัมมนา/ฝึกอบรมทางวิชาการ	4.37	0.84	มาก
6. แนะนำแหล่งทุนสนับสนุนการทำวิทยานิพนธ์	4.35	1.02	มาก
7. จัดหาทุนในการทำวิทยานิพนธ์ให้แก่นิสิต	4.20	1.12	มาก
รวมเฉลี่ยด้านการพัฒนานิสิต	4.32	0.79	มาก
ด้านปฏิสัมพันธ์กับนิสิต			
1. เปิดโอกาสให้นิสิตได้แสดงความคิดเห็น	4.74	0.49	มากที่สุด
2. ยอมรับฟังความคิดเห็นของนิสิต	4.76	0.46	มากที่สุด
3. ให้เกียรติและวิพากษ์วิจารณ์วิทยานิพนธ์ของนิสิตอย่างสร้างสรรค์	4.70	0.62	มากที่สุด
4. มีกิริยาวาจาและอัธยาศัยไมตรีอันดีต่อนิสิต	4.76	0.55	มากที่สุด
5. เข้าร่วมกิจกรรมร่วมกับนิสิตตามโอกาส	4.44	0.91	มาก
รวมเฉลี่ยด้านปฏิสัมพันธ์กับนิสิต	4.68	0.50	มากที่สุด
รวมเฉลี่ยทุกด้าน	4.54	0.46	มากที่สุด

จากตาราง 8 พบว่า นิสิตบัณฑิตศึกษามีความคิดเห็นต่อบทบาทที่คาดหวังของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า นิสิตบัณฑิตศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านวิชาการ ($\bar{X} = 4.66$) ด้านปฏิสัมพันธ์กับนิสิต ($\bar{X} = 4.54$) ด้านการให้คำปรึกษา ($\bar{X} = 4.52$) ตามลำดับ และด้านการพัฒนานิสิตอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$)

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า

ด้านวิชาการ นิสิตบัณฑิตศึกษามีความคิดเห็นต่อบทบาทที่คาดหวังของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่คาดหวังมากที่สุด คือ สามารถแก้ไขปัญหาด้านวิชาการให้แก่ นิสิต ($\bar{X} = 4.81$) และคาดหวังน้อยที่สุด คือ การช่วยเหลือและแนะนำการลงทะเบียนเรียน ($\bar{X} = 4.01$)

ด้านการให้คำปรึกษา นิสิตบัณฑิตศึกษามีความคิดเห็นต่อบทบาทที่คาดหวังของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่คาดหวังมากที่สุด คือ ให้คำปรึกษาและแนะนำวิธีการเขียนผลงานวิทยานิพนธ์ ($\bar{X} = 4.74$) และคาดหวังน้อยที่สุด คือ ให้คำปรึกษาและแนะนำวิธีการเขียนผลงานวิทยานิพนธ์ภาษาอังกฤษเพื่อนำเสนอต่อที่ประชุมทางวิชาการระดับชาติ ($\bar{X} = 4.12$)

ด้านการพัฒนานิสิต นิสิตบัณฑิตศึกษามีความคิดเห็นต่อบทบาทที่คาดหวังของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่คาดหวังมากที่สุด คือ มีการควบคุมและติดตามความก้าวหน้าในการทำวิทยานิพนธ์อย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.63$) และคาดหวังน้อยที่สุด คือ แนะนำวิธีการนำผลงานวิทยานิพนธ์ไปเสนอต่อที่ประชุมทางวิชาการระดับชาติและนานาชาติ ($\bar{X} = 4.10$)

ด้านปฏิสัมพันธ์กับนิสิต นิสิตบัณฑิตศึกษามีความคิดเห็นต่อบทบาทที่คาดหวังของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่คาดหวังมากที่สุด คือ ยอมรับฟังความคิดเห็นของนิสิต ($\bar{X} = 4.76$) และมีกิริยาวาจาและอัธยาศัยไมตรีอันดีต่อนิสิต ($\bar{X} = 4.76$) และคาดหวังน้อยที่สุด คือ การเข้าร่วมกิจกรรมร่วมกับนิสิตตามโอกาส ($\bar{X} = 4.44$)

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบบทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวังของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตามความคิดเห็นของนิสิตบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร จำแนกตามระดับการศึกษา และกลุ่มสาขาที่เรียน

ตาราง 9 แสดงการเปรียบเทียบบทที่เป็นจริงของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตามความคิดเห็นของนิสิตบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร จำแนกตามระดับการศึกษา

	ความคิดเห็น		ปริญญาโท		ปริญญาเอก		t	sig
	\bar{X}_1	SD ₁	\bar{X}_2	SD ₂	n = 131	n = 24		
ด้านวิชาการ								
1. เป็นผู้มีความรู้ความสามารถด้านวิชาการอย่างเป็นระบบ	4.45	0.68	4.54	0.59			-0.64	0.52
2. ช่วยเหลือและแนะนำการลงทะเบียนเรียน	3.44	1.17	3.58	0.88			-0.56	0.57
3. ช่วยเหลือและวางแผนการทำงานวิจัยให้แก่อนิสิต	4.09	0.94	4.09	1.04			0.02	0.98
4. มีความรู้ในหัวข้อเรื่องที่วิทยานิพนธ์เป็นอย่างดี	4.35	0.78	4.46	0.78			-0.63	0.53
5. สามารถชี้แนะหลักเกณฑ์ในการทำวิจัยอย่างเป็นระบบ	4.30	0.83	4.33	0.87			-0.18	0.86
6. มีความรู้เกี่ยวกับกฎ ระเบียบ และหลักเกณฑ์เกี่ยวกับบททำวิทยานิพนธ์	4.15	0.94	4.17	1.13			-0.06	0.95
7. เป็นแบบอย่างหรือตัวอย่างที่ดีของนักวิจัย	4.43	0.86	4.42	0.97			0.07	0.94

ตาราง 9 (ต่อ)

ความคิดเห็น	ปริญญาโท		ปริญญาเอก		t	sig
	n = 131		n = 24			
	\bar{X}_1	SD ₁	\bar{X}_2	SD ₂		
8. มีการพัฒนาองค์ความรู้และผลงานทางวิชาการอย่างสม่ำเสมอ	4.41	0.75	4.54	0.83	-0.79	0.43
9. ตรวจผลงานวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ต้นจนเสร็จสมบูรณ์	4.40	0.82	4.29	1.04	0.54	0.59
10. สามารถแก้ไขปัญหาด้านวิชาการให้แก่มลิต	4.30	0.88	4.54	0.88	-1.22	0.22
รวมเฉลี่ยด้านวิชาการ	4.23	0.66	4.30	0.78	-0.45	0.66
ด้านการให้คำปรึกษา						
1. มีการวางแผนการปฏิบัติงานให้คำปรึกษาอย่างเป็นระบบ	4.09	0.91	3.92	1.18	0.83	0.41
2. กำหนดวันเวลาที่แน่นอนให้มิลิตเข้าพบเพื่อขอคำปรึกษา	4.01	1.11	4.13	1.03	-0.48	0.63
3. มีเวลาเพียงพอในการให้คำปรึกษาแก่มลิต	3.95	1.05	4.38	0.82	-1.90	0.06
4. ให้คำปรึกษาและแนะนำให้มิลิตปฏิบัติตามแนวทางและขั้นตอนการทำวิจัยที่มหาวิทยาลัยกำหนด	4.17	0.94	4.00	0.83	0.82	0.41
5. ให้คำปรึกษาและแนะนำแหล่งสืบค้นข้อมูลในการวิจัย	4.05	0.95	4.09	1.12	-0.15	0.88

ตาราง 9 (ต่อ)

	ปริมาณโท		ปริมาณเอก		t	sig
	\bar{X}_1	SD ₁	\bar{X}_2	SD ₂		
	n = 131		n = 24			
	ความคิดเห็น					
6.	4.02	1.02	4.13	0.80	-0.50	0.62
	ให้คำปรึกษาและแนะนำแนวทางสร้างเครื่องมือในการทำวิจัย					
7.	4.06	1.03	4.04	1.00	0.09	0.93
	ให้คำปรึกษาและแนะนำผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย					
8.	3.88	1.08	4.04	1.08	-0.69	0.49
	ให้คำปรึกษาและแนะนำหน่วยงาน/องค์กรเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล					
9.	4.09	0.98	4.04	1.04	0.23	0.82
	ให้คำปรึกษาและแนะนำวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล					
10.	4.30	0.90	4.25	1.03	0.24	0.81
	ให้คำปรึกษาและแนะนำวิธีการเขียนผลงานวิทยานิพนธ์					
11.	3.73	1.17	3.96	0.98	-0.88	0.38
	ให้คำปรึกษาและแนะนำวิธีการเขียนผลงานวิทยานิพนธ์ภาษาไทยเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารระดับชาติ					
12.	3.35	1.30	3.83	1.07	-1.67	0.10
	ให้คำปรึกษาและแนะนำวิธีการเขียนผลงานวิทยานิพนธ์ภาษาอังกฤษเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารระดับนานาชาติ					
13.	3.44	1.26	3.96	1.07	-1.86	0.07
	ให้คำปรึกษาและแนะนำวิธีการเขียนผลงานวิทยานิพนธ์ภาษาไทยเพื่อนำเสนอต่อที่ประชุมทางวิชาการระดับชาติ					
14.	3.17	1.29	3.73	1.12	-1.91	0.06
	ให้คำปรึกษาและแนะนำวิธีการเขียนผลงานวิทยานิพนธ์ภาษาอังกฤษเพื่อนำเสนอต่อที่ประชุมทางวิชาการระดับชาติ					

ตาราง 9 (ต่อ)

ความคิดเห็น	ปริญญาโท		ปริญญาเอก		t	sig
	n = 131		n = 24			
	\bar{X}_1	SD ₁	\bar{X}_2	SD ₂		
15. ให้คำปรึกษาและแนะนำแนวทางแก้ปัญหาให้ชนิดเมื่อมีปัญหาในการทำวิทยานิพนธ์	4.21	0.94	4.38	0.92	-0.81	0.42
รวมเฉลี่ยด้านการให้คำปรึกษา	3.90	0.81	4.07	0.81	-0.94	0.35
ด้านการพัฒนานิสิต						
1. มีการควบคุมและติดตามความก้าวหน้าในการทำวิทยานิพนธ์อย่าง ต่อเนื่อง	4.18	1.00	4.42	0.88	-1.10	0.27
2. แนะนำวิธีการนำผลงานวิทยานิพนธ์ไปตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสาร ระดับชาติและนานาชาติ	3.45	1.18	4.13	0.95	-2.64	0.01*
3. แนะนำวิธีการนำผลงานวิทยานิพนธ์ไปเสนอต่อที่ประชุมทางวิชาการ ระดับชาติและนานาชาติ	3.28	1.19	4.00	1.10	-2.74	0.01*
4. ช่วยเหลือและสนับสนุนให้ผลงานวิทยานิพนธ์ของนิสิตได้รับการเผยแพร่	3.78	1.27	4.38	0.92	-2.70	0.01*

ตาราง 9 (ต่อ)

ความคิดเห็น	ปริญญาโท		ปริญญาเอก		t	sig
	\bar{X}_1	SD ₁	\bar{X}_2	SD ₂		
5. แนะนำและให้โอกาสแก่นิสิตในการเข้ารับการศึกษาต่อ/ฝึกอบรบทางวิชาการ	3.76	1.26	4.21	1.02	-1.63	0.10
6. แนะนำแหล่งทุนสนับสนุนการทำวิทยานิพนธ์	3.60	1.31	3.58	1.50	0.07	0.94
7. จัดหาทุนในการทำวิทยานิพนธ์ให้แก่นิสิต	3.30	1.41	3.33	1.43	-0.10	0.92
รวมเฉลี่ยด้านการพัฒนานิสิต	3.61	1.04	4.01	0.91	-1.75	0.08
ด้านปฏิสัมพันธ์กับนิสิต						
1. เปิดโอกาสให้นิสิตได้แสดงความคิดเห็น	4.36	0.94	4.54	0.93	-0.86	0.39
2. ยอมรับฟังความคิดเห็นของนิสิต	4.29	1.00	4.33	1.05	-0.19	0.85
3. ให้เกียรติและวิพากษ์วิจารณ์วิทยานิพนธ์ของนิสิตอย่างสร้างสรรค์	4.42	0.96	4.54	0.93	-0.56	0.58
4. มีกริยาวจาและอัธยาศัยไมตรีอันดีต่อนิสิต	4.44	0.88	4.67	0.82	-1.20	0.23

ตาราง 9 (ต่อ)

ความคิดเห็น	ปริญญาโท		ปริญญาเอก		t	sig
	\bar{X}_1	SD ₁	\bar{X}_2	SD ₂		
5. เข้าร่วมกิจกรรมร่วมกับนิสิตตามโอกาส	4.02	1.05	4.38	0.97	-1.52	0.13
รวมเฉลี่ยด้านปฏิสัมพันธ์กับนิสิต	4.30	0.84	4.49	0.87	-0.99	0.32
รวมเฉลี่ยทุกด้าน	3.99	0.74	4.18	0.78	-1.12	0.27

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 10 แสดงการเปรียบเทียบทบาทที่เป็นจริงของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตามความคิดเห็นของนิสิตบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร จำแนกตามกลุ่มสาขา

ความคิดเห็น	กลุ่มสาขา มนุษยศาสตร์ - สังคมศาสตร์		กลุ่มสาขา วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี		กลุ่มสาขา วิทยาศาสตร์ สุขภาพ		F value	Sig	Scheffe
	\bar{X}_1	SD ₁	\bar{X}_2	SD ₂	\bar{X}_3	SD ₃			
	n = 66	n = 63	n = 25						
ด้านวิชาการ									
1. เป็นผู้มีความรู้ความสามารถด้านวิชาการอย่างเป็นระบบ	4.51	0.66	4.38	0.73	4.56	0.51	0.88	0.42	-
2. ช่วยเหลือและแนะนำการลงทะเบียนเรียน	3.30	1.15	3.41	1.16	4.00	0.82	3.73	0.03*	$\bar{X}_3 > \bar{X}_1$
3. ช่วยเหลือและวางแผนการทำงานวิจัยให้แก่นอนิต	3.94	0.97	4.16	0.98	4.28	0.79	1.51	0.22	-
4. มีความรู้ในหัวข้อเรื่องที่ทำวิทยานิพนธ์เป็นอย่างดี	4.29	0.79	4.37	0.83	4.52	0.59	0.78	0.46	-
5. สามารถชี้แนะหลักเกณฑ์ในการทำวิจัยอย่างเป็นระบบ	4.27	0.80	4.26	0.92	4.52	0.71	0.97	0.38	-
6. มีความรู้เกี่ยวกับกฎ ระเบียบ และหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการทำวิทยานิพนธ์	4.21	0.95	3.94	1.05	4.56	0.65	4.04	0.02*	$\bar{X}_3 > \bar{X}_2$
7. เป็นแบบอย่างหรือตัวอย่างที่ดีของนักวิจัย	4.35	0.84	4.38	1.01	4.72	0.54	1.72	0.18	-

ตาราง 10 (ต่อ)

ความคิดเห็น	กลุ่มสาขา มนุษยศาสตร์ - สังคมศาสตร์		กลุ่มสาขา วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี		กลุ่มสาขา วิทยาศาสตร์ สุขภาพ		F value	Sig	Scheffe
	n = 66	n = 63	n = 25						
	\bar{X}_1	\bar{X}_2	\bar{X}_3	SD_1	SD_2	SD_3			
8. มีการพัฒนาองค์ความรู้และผลงานทางวิชาการอย่าง สม่ำเสมอ	4.33	4.35	4.84	0.79	0.81	0.37	4.60	0.01*	$\bar{X}_3 > \bar{X}_1$ $\bar{X}_3 > \bar{X}_2$
9. ตรวจจับงานวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ต้นจนเสร็จสมบูรณ์	4.26	4.39	4.64	0.97	0.80	0.64	1.78	0.17	-
10. สามารถแก้ไขปัญหาด้านวิชาการให้แกบัณฑิต	4.24	4.34	4.60	0.93	0.87	0.76	1.49	0.23	-
รวมเฉลี่ยด้านวิชาการ	4.17	4.20	4.52	0.68	0.72	0.49	2.69	0.07	-
ด้านการให้คำปรึกษา									
1. มีการวางแผนการปฏิบัติงานให้คำปรึกษาอย่างเป็นระบบ	3.83	4.14	4.44	1.00	0.91	0.77	4.28	0.02*	$\bar{X}_3 > \bar{X}_1$
2. กำหนดวันเวลาที่แน่นอนให้บัณฑิตเข้าพบเพื่อขอคำปรึกษา	3.89	4.02	4.40	1.15	1.10	0.87	1.96	0.14	-
3. มีเวลาเพียงพอในการให้คำปรึกษาแกบัณฑิต	3.85	4.06	4.32	1.13	0.93	0.95	2.06	0.13	-

ตาราง 10 (ต่อ)

ความคิดเห็น	กลุ่มสาขา มนุษยศาสตร์ - สังคมศาสตร์		กลุ่มสาขา วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี		กลุ่มสาขา วิทยาศาสตร์ สุขภาพ		F value	Sig	Scheffe
	n = 66		n = 63		n = 25				
	\bar{X}_1	SD ₁	\bar{X}_2	SD ₂	\bar{X}_3	SD ₃			
4. ให้คำปรึกษาและแนะนำให้ปฏิบัติตามแนวทางและขั้นตอนการทำวิจัยที่มหาวิทยาลัยกำหนด	4.12	0.90	3.97	1.00	4.60	0.58	4.40	0.01*	$\bar{X}_3 > \bar{X}_1$
5. ให้คำปรึกษาและแนะนำแหล่งสืบค้นข้อมูลในการวิจัย	3.91	0.98	4.05	1.02	4.48	0.71	3.21	0.04*	$\bar{X}_3 > \bar{X}_1$
6. ให้คำปรึกษาและแนะนำแนวทางสร้างเครื่องมือในการทำวิจัย	3.97	0.95	3.98	1.12	4.32	0.69	1.27	0.28	-
7. ให้คำปรึกษาและแนะนำผู้เชี่ยวชาญตรวจแก้ข้อบกพร่องเครื่องมือวิจัย	4.00	0.95	3.89	1.15	4.64	0.64	5.24	0.01*	$\bar{X}_3 > \bar{X}_1$ $\bar{X}_3 > \bar{X}_2$
8. ให้คำปรึกษาและแนะนำหน่วยงาน/องค์กรเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล	3.88	0.98	3.82	1.25	4.20	0.82	1.15	0.32	-
9. ให้คำปรึกษาและแนะนำวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	3.92	1.06	4.11	0.97	4.40	0.76	2.20	0.11	-
10. ให้คำปรึกษาและแนะนำวิธีการเขียนผลงานวิทยานิพนธ์	4.21	0.87	4.23	1.06	4.68	0.56	2.67	0.07	-

ตาราง 10 (ต่อ)

ความคิดเห็น	กลุ่มสาขา มนุษยศาสตร์ - สังคมศาสตร์		กลุ่มสาขา วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี		กลุ่มสาขา วิทยาศาสตร์ สุขภาพ		F value	Sig	Scheffe
	\bar{X}_1	SD ₁	\bar{X}_2	SD ₂	\bar{X}_3	SD ₃			
	n = 66		n = 63		n = 25				
	\bar{X}_1	SD ₁	\bar{X}_2	SD ₂	\bar{X}_3	SD ₃			
11. ให้คำปรึกษาและแนะนำวิธีการเขียนผลงานวิทยานิพนธ์ ภาษาไทยเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารระดับชาติ	3.44	1.08	3.92	1.21	4.24	0.93	5.66	0.00*	$\bar{X}_3 > \bar{X}_1$
12. ให้คำปรึกษาและแนะนำวิธีการเขียนผลงานวิทยานิพนธ์ ภาษาอังกฤษเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารระดับ นานาชาติ	3.00	1.22	3.71	1.29	3.72	1.14	6.21	0.00*	$\bar{X}_2 > \bar{X}_1$
13. ให้คำปรึกษาและแนะนำวิธีการเขียนผลงานวิทยานิพนธ์ ภาษาไทยเพื่อนำเสนอต่อที่ประชุมทางวิชาการ ระดับชาติ	3.15	1.24	3.83	1.20	3.64	1.15	5.12	0.01*	$\bar{X}_2 > \bar{X}_1$
14. ให้คำปรึกษาและแนะนำวิธีการเขียนผลงานวิทยานิพนธ์ ภาษาอังกฤษเพื่อนำเสนอต่อที่ประชุมทางวิชาการ ระดับชาติ	2.80	1.25	3.64	1.21	3.44	1.19	7.76	0.00*	$\bar{X}_2 > \bar{X}_1$

ตาราง 10 (ต่อ)

ความคิดเห็น	กลุ่มสาขา มนุษยศาสตร์ - สังคมศาสตร์		กลุ่มสาขา วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี		กลุ่มสาขา วิทยาศาสตร์ สุขภาพ		F value	Sig	Scheffe
	n = 66	n = 63	n = 63	n = 25	n = 25	n = 25			
	\bar{X}_1	SD_1	\bar{X}_2	SD_2	\bar{X}_3	SD_3			
15. ให้คำปรึกษาและแนะนำแนวทางแก้ปัญหาให้นิติคดีเมื่อมี ปัญหาในการทำวิทยานิพนธ์	4.08	0.93	4.25	1.02	4.56	0.65	2.50	0.09	-
รวมเฉลี่ยด้านการให้คำปรึกษา	3.75	0.79	3.98	0.87	4.27	0.57	4.21	0.02*	$\bar{X}_3 > \bar{X}_1$
ด้านการพัฒนานิสิต									
1. มีการควบคุมและติดตามความก้าวหน้าในการทำ วิทยานิพนธ์อย่างต่อเนื่อง	4.09	1.00	4.19	1.05	4.56	0.71	2.09	0.13	-
2. แนะนำวิธีการนำผลงานวิทยานิพนธ์ไปตีพิมพ์เผยแพร่ใน วารสารระดับชาติและนานาชาติ	3.17	1.23	3.84	1.04	3.84	1.03	6.54	0.00*	$\bar{X}_2 > \bar{X}_1$ $\bar{X}_3 > \bar{X}_1$
3. แนะนำวิธีการนำผลงานวิทยานิพนธ์ไปเสนอต่อที่ประชุม ทางวิชาการระดับชาติและนานาชาติ	3.03	1.30	3.75	1.03	3.44	1.12	6.08	0.00*	$\bar{X}_2 > \bar{X}_1$

ตาราง 10 (ต่อ)

ความคิดเห็น	กลุ่มสาขา มนุษยศาสตร์ - สังคมศาสตร์		กลุ่มสาขา วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี		กลุ่มสาขา วิทยาศาสตร์ สุขภาพ		F value	Sig	Scheffe
	\bar{X}_1	SD ₁	\bar{X}_2	SD ₂	\bar{X}_3	SD ₃			
	n = 66		n = 63		n = 25				
4. ช่วยเหลือและสนับสนุนให้ผลงานวิทยานิพนธ์ของนิสิตได้รับการเผยแพร่	3.42	1.30	4.21	1.03	4.20	1.22	8.20	0.00*	$\bar{X}_2 > \bar{X}_1$ $\bar{X}_3 > \bar{X}_1$
5. แนะนำและให้โอกาสแก่นิสิตในการเข้ารับการสัมมนา/ฝึกอบรมทางวิชาการ	3.51	1.22	4.00	1.20	4.24	1.20	4.30	0.02*	$\bar{X}_3 > \bar{X}_1$
6. แนะนำแหล่งทุนสนับสนุนการทำวิทยานิพนธ์	3.09	1.41	3.84	1.19	4.28	1.02	9.93	0.00*	$\bar{X}_2 > \bar{X}_1$ $\bar{X}_3 > \bar{X}_1$
7. จัดหาทุนในการทำวิทยานิพนธ์ให้แก่นิสิต	2.63	1.26	3.77	1.23	3.88	1.51	15.42	0.00*	$\bar{X}_2 > \bar{X}_1$ $\bar{X}_3 > \bar{X}_1$
รวมเฉลี่ยด้านการพัฒนานิสิต	3.28	1.05	3.91	0.94	4.06	0.89	9.09	0.00*	$\bar{X}_2 > \bar{X}_1$ $\bar{X}_3 > \bar{X}_1$

ตาราง 10 (ต่อ)

	กลุ่มสาขา มนุษยศาสตร์ - สังคมศาสตร์		กลุ่มสาขา วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี		กลุ่มสาขา วิทยาศาสตร์ สุขภาพ		F value	Sig	Scheffe
	\bar{X}_1	SD ₁	\bar{X}_2	SD ₂	\bar{X}_3	SD ₃			
ความคิดเห็น									
n = 66 n = 63 n = 25									

	\bar{X}_1	SD ₁	\bar{X}_2	SD ₂	\bar{X}_3	SD ₃			
ด้านปฏิสัมพันธ์กับนิสิต									
1. เปิดโอกาสให้นิสิตได้แสดงความคิดเห็น	4.31	0.97	4.37	0.97	4.68	0.75	1.47	0.23	-
2. ยอมรับฟังความคิดเห็นของนิสิต	4.15	1.07	4.29	1.01	4.68	0.69	2.57	0.08	-
3. ให้เกียรติและวิพากษ์วิจารณ์วิทยานิพนธ์ของนิสิตอย่าง สร้างสรรค์									
	4.32	1.04	4.44	0.95	4.76	0.66	1.95	0.15	-
4. มีกิริยาวจาและอัธยาศัยไมตรีอันดีต่อนิสิต									
	4.41	0.89	4.41	0.91	4.76	0.66	1.69	0.19	-
5. เข้าร่วมกิจกรรมร่วมกับนิสิตตามโอกาส									
	3.88	1.09	4.05	1.03	4.64	0.76	5.10	0.01*	$\bar{X}_3 > \bar{X}_1$
รวมเฉลี่ยด้านปฏิสัมพันธ์กับนิสิต									
	4.21	0.91	4.31	0.83	4.70	0.65	3.22	0.04*	$\bar{X}_3 > \bar{X}_1$
รวมเฉลี่ยทุกด้าน									
	3.83	0.73	4.08	0.78	4.36	0.54	5.07	0.01*	$\bar{X}_3 > \bar{X}_1$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ :05

จากตาราง 10 ผลการเปรียบเทียบบทบาทที่เป็นจริงของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตามความคิดเห็นของนิสิตบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร จำแนกตามกลุ่มสาขา ในภาพรวมพบว่า ความคิดเห็นของนิสิตบัณฑิตศึกษากลุ่มสาขามนุษยศาสตร์ - สังคมศาสตร์ กลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และกลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ทั้ง 3 กลุ่ม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ($F = 5.07$) เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ พบว่า นิสิตบัณฑิตศึกษากลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพเห็นว่าบทบาทที่เป็นจริงของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ปฏิบัติได้เหมาะสมมากกว่ากลุ่มสาขามนุษยศาสตร์ - สังคมศาสตร์

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนานิสิต ($F = 9.09$) ด้านการให้คำปรึกษา ($F = 4.21$) และด้านปฏิสัมพันธ์กับนิสิต ($F = 3.22$) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ พบว่า ด้านการให้คำปรึกษาและด้านปฏิสัมพันธ์กับนิสิต นิสิตบัณฑิตศึกษากลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพเห็นว่าบทบาทที่เป็นจริงของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ปฏิบัติได้เหมาะสมมากกว่ากลุ่มสาขามนุษยศาสตร์ - สังคมศาสตร์ ส่วนด้านการพัฒนานิสิต นิสิตบัณฑิตศึกษากลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและกลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ เห็นว่าบทบาทที่เป็นจริงของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ปฏิบัติได้เหมาะสมมากกว่ากลุ่มสาขามนุษยศาสตร์ - สังคมศาสตร์ ส่วนด้านวิชาการ มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า

ด้านวิชาการ ส่วนใหญ่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นการพัฒนาองค์ความรู้และผลงานทางวิชาการอย่างสม่ำเสมอ ($F = 4.60$) นิสิตบัณฑิตศึกษากลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพเห็นว่าบทบาทที่เป็นจริงของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ปฏิบัติได้เหมาะสมมากกว่ากลุ่มสาขามนุษยศาสตร์ - สังคมศาสตร์ และกลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี ความรู้เกี่ยวกับกฎ ระเบียบ และหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการทำวิทยานิพนธ์ ($F = 4.04$) นิสิตบัณฑิตศึกษากลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ เห็นว่าบทบาทที่เป็นจริงของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ปฏิบัติได้เหมาะสมมากกว่ากลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และการช่วยเหลือและแนะนำการลงทะเบียนเรียน ($F = 3.73$) นิสิตบัณฑิตศึกษากลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพเห็นว่าบทบาทที่เป็นจริงของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ปฏิบัติได้เหมาะสมมากกว่ากลุ่มสาขามนุษยศาสตร์ - สังคมศาสตร์

ด้านการให้คำปรึกษา ส่วนใหญ่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ พบว่า การให้คำปรึกษาและแนะนำวิธีการเขียนผลงาน

วิทยานิพนธ์ภาษาอังกฤษเพื่อนำเสนอต่อที่ประชุมทางวิชาการระดับชาติ (F = 7.76) การให้คำปรึกษาและแนะนำวิธีการเขียนผลงานวิทยานิพนธ์ภาษาอังกฤษเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารระดับนานาชาติ (F = 6.21) และการให้คำปรึกษาและแนะนำวิธีการเขียนผลงานวิทยานิพนธ์ภาษาไทยเพื่อนำเสนอต่อที่ประชุมทางวิชาการระดับชาติ (F = 5.12) นิสิตบัณฑิตศึกษากลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีเห็นว่าบทบาทที่เป็นจริงของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ปฏิบัติได้เหมาะสมมากกว่ากลุ่มสาขามนุษยศาสตร์ - สังคมศาสตร์ ส่วนการให้คำปรึกษาและแนะนำวิธีการเขียนผลงานวิทยานิพนธ์ภาษาไทยเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารระดับชาติ (F = 5.66) การให้คำปรึกษาและแนะนำให้นิสิตปฏิบัติตามแนวทางและขั้นตอนการทำวิจัยที่มหาวิทยาลัยกำหนด (F = 4.40) วางแผนการปฏิบัติงานให้คำปรึกษาอย่างเป็นระบบ (F = 4.28) ให้คำปรึกษาและแนะนำแหล่งสืบค้นข้อมูลในการวิจัย (F = 3.21) นิสิตบัณฑิตศึกษากลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพเห็นว่าบทบาทที่เป็นจริงของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ปฏิบัติได้เหมาะสมมากกว่ากลุ่มสาขามนุษยศาสตร์ - สังคมศาสตร์ และการให้คำปรึกษาและแนะนำผู้เชี่ยวชาญตรวจแก้ไขเครื่องมือวิจัย (F = 5.24) นิสิตบัณฑิตศึกษากลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และกลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ เห็นว่าบทบาทที่เป็นจริงของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ปฏิบัติได้เหมาะสมมากกว่ากลุ่มสาขามนุษยศาสตร์ - สังคมศาสตร์

ด้านการพัฒนานิสิต ส่วนใหญ่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ พบว่า การจัดหาทุนในการทำวิทยานิพนธ์ให้แก่ นิสิต (F = 15.42) แนะนำแหล่งทุนสนับสนุนการทำวิทยานิพนธ์ (F = 9.93) ช่วยเหลือและสนับสนุนให้ผลงานวิทยานิพนธ์ของนิสิตได้รับการเผยแพร่ (F = 8.20) แนะนำวิธีการนำผลงานวิทยานิพนธ์ไปตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารระดับชาติและนานาชาติ (F = 6.54) นิสิตบัณฑิตศึกษากลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและกลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพเห็นว่าบทบาทที่เป็นจริงของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ปฏิบัติได้เหมาะสมมากกว่ากลุ่มสาขามนุษยศาสตร์ - สังคมศาสตร์ ส่วนการแนะนำวิธีการนำผลงานวิทยานิพนธ์ไปเสนอต่อที่ประชุมทางวิชาการระดับชาติและนานาชาติ (F = 6.08) นิสิตบัณฑิตศึกษากลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีเห็นว่าบทบาทที่เป็นจริงของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ปฏิบัติได้เหมาะสมมากกว่ากลุ่มสาขามนุษยศาสตร์ - สังคมศาสตร์ และการแนะนำและให้โอกาสแก่นิสิตในการเข้ารับการสัมมนา/ฝึกอบรมทางวิชาการ (F = 4.30) นิสิตบัณฑิตศึกษากลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพเห็นว่าบทบาทที่เป็นจริงของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ปฏิบัติได้เหมาะสมมากกว่ากลุ่มสาขามนุษยศาสตร์ - สังคมศาสตร์

ด้านปฏิสัมพันธ์กับนิสิต ส่วนใหญ่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น การเข้าร่วมกิจกรรมร่วมกับนิสิตตามโอกาส ($F = 5.10$) นิสิตบัณฑิตศึกษากลุ่มสาขา วิทยาศาสตร์สุขภาพเห็นว่าบทบาทที่เป็นจริงของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ปฏิบัติได้เหมาะสม มากกว่ากลุ่มสาขามนุษยศาสตร์ - สังคมศาสตร์

ตาราง 11 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตบัณฑิตศึกษาเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
 จำแนกตามระดับการศึกษา

	ปริญญาโท		ปริญญาเอก		t	sig
	n = 131		n = 24			
	\bar{X}_1	SD ₁	\bar{X}_2	SD ₂		
ด้านวิชาการ						
1. เป็นผู้มีความรู้ความสามารถด้านวิชาการอย่างเป็นระบบ	4.45	0.68	4.54	0.59	-2.49	0.02*
2. ช่วยเหลือและแนะนำการลงทะเบียนเรียน	3.44	1.17	3.58	0.88	0.07	0.95
3. ช่วยเหลือและวางแผนการทำงานวิจัยให้แก่นิสิต	4.09	0.94	4.09	1.04	-0.55	0.58
4. มีความรู้ในหัวข้อเรื่องที่ทำวิทยานิพนธ์เป็นอย่างดี	4.35	0.78	4.46	0.78	-1.31	0.20
5. สามารถชี้แนะหลักเกณฑ์ในการทำวิจัยอย่างเป็นระบบ	4.30	0.83	4.33	0.87	1.11	0.27
6. มีความรู้เกี่ยวกับกฎ ระเบียบ และหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการทำวิทยานิพนธ์	4.15	0.94	4.17	1.13	-2.52	0.01*
7. เป็นแบบอย่างหรือตัวอย่างที่ดีของนักวิจัย	4.43	0.86	4.42	0.97	-0.36	0.72
8. มีการพัฒนาองค์ความรู้และผลงานทางวิชาการอย่างสม่ำเสมอ	4.41	0.75	4.54	0.83	-2.81	0.01*

ตาราง 11 (ต่อ)

	ปริญาโท		ปริญาเอก		t	sig
	n = 131		n = 24			
	\bar{X}_1	SD ₁	\bar{X}_2	SD ₂		
9. ตรวจสอบผลงานวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ต้นจนเสร็จสมบูรณ์	4.40	0.82	4.29	1.04	-0.47	0.64
10. สามารถแก้ไขปัญหาด้านวิชาการให้แก่นิสิต	4.30	0.88	4.54	0.88	0.25	0.80
รวมเฉลี่ยด้านวิชาการ	4.23	0.66	4.73	0.32	-0.86	0.39
ด้านการให้คำปรึกษา						
1. มีการวางแผนการปฏิบัติงานให้คำปรึกษาอย่างเป็นระบบ	4.09	0.91	3.92	1.18	0.30	0.76
2. กำหนดวันเวลาที่แน่นอนให้นิสิตเข้าพบเพื่อขอคำปรึกษา	4.01	1.11	4.13	1.03	-1.22	0.23
3. มีเวลาเพียงพอในการให้คำปรึกษาแก่นิสิต	3.95	1.05	4.38	0.82	0.17	0.87
4. ให้คำปรึกษาและแนะนำให้นิสิตปฏิบัติตามแนวทางและขั้นตอนการวิจัยที่มหาวิทยาลัยกำหนด	4.17	0.94	4.00	0.83	-0.10	0.92
5. ให้คำปรึกษาและแนะนำแหล่งสืบค้นข้อมูลในการวิจัย	4.05	0.95	4.09	1.12	-2.00	0.05*

ตาราง 11 (ต่อ)

	ปริมาณโท		ปริมาณเอก		t	sig
	n = 131		n = 24			
	\bar{X}_1	SD ₁	\bar{X}_2	SD ₂		
6. ให้คำปรึกษาและแนะนำแนวทางสร้างเครื่องมือในการทำวิจัย	4.02	1.02	4.13	0.80	-0.62	0.54
7. ให้คำปรึกษาและแนะนำผู้เชี่ยวชาญตรวจแก้ไขเครื่องมือวิจัย	4.06	1.03	4.04	1.00	0.12	0.91
8. ให้คำปรึกษาและแนะนำหน่วยงาน/องค์กรเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล	3.88	1.08	4.04	1.08	-0.72	0.47
9. ให้คำปรึกษาและแนะนำวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	4.09	0.98	4.04	1.04	0.88	0.38
10. ให้คำปรึกษาและแนะนำวิธีการเขียนผลงานวิทยานิพนธ์	4.30	0.90	4.25	1.03	-0.50	0.62
11. ให้คำปรึกษาและแนะนำวิธีการเขียนผลงานวิทยานิพนธ์ภาษาไทยเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ ในวารสารระดับชาติ	3.73	1.17	3.96	0.98	-0.16	0.87
12. ให้คำปรึกษาและแนะนำวิธีการเขียนผลงานวิทยานิพนธ์ภาษาอังกฤษเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ ในวารสารระดับนานาชาติ	3.35	1.30	3.83	1.07	-2.37	0.02*

ตาราง 11 (ต่อ)

	ปริมาณโท		ปริมาณเอก		t	sig
	n = 131		n = 24			
	\bar{X}_1	SD ₁	\bar{X}_2	SD ₂		
ความคิดเห็น						
13. ให้คำปรึกษาและแนะนำวิธีการเขียนผลงานวิทยานิพนธ์ภาษาไทยเพื่อนำเสนอต่อ ที่ประชุมทางวิชาการระดับชาติ	3.44	1.26	3.96	1.07	-1.39	0.17
14. ให้คำปรึกษาและแนะนำวิธีการเขียนผลงานวิทยานิพนธ์ภาษาอังกฤษเพื่อนำเสนอต่อ ที่ประชุมทางวิชาการระดับชาติ	3.17	1.29	3.73	1.12	-1.73	0.09
15. ให้คำปรึกษาและแนะนำแนวทางแก้ปัญหาให้ชัดเจนเมื่อมีปัญหาในการทำวิทยานิพนธ์	4.21	0.94	4.38	0.92	0.68	0.50
รวมเฉลี่ยด้านการให้คำปรึกษา						
ด้านการพัฒนานิสิต						
1. มีการควบคุมและติดตามความก้าวหน้าในการทำวิทยานิพนธ์อย่างต่อเนื่อง	4.18	1.00	4.42	0.88	-0.30	0.76
2. แนะนำวิธีการนำผลงานวิทยานิพนธ์ไปตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารระดับชาติและนานาชาติ	3.45	1.18	4.13	0.95	-3.05	0.00*

ตาราง 11 (ต่อ)

	ความคิดเห็น		ปริญญาโท ปริญญาเอก			
	n = 131	n = 24	t		sig	
			\bar{X}_1	SD ₁		\bar{X}_2
3. แนะนำวิธีการนำผลงานวิทยานิพนธ์ไปเสนอต่อที่ประชุมทางวิชาการระดับชาติและนานาชาติ	3.28	1.19	4.00	1.10	-4.16	0.00*
4. ช่วยเหลือและสนับสนุนให้ผลงานวิทยานิพนธ์ของนิสิตได้รับการเผยแพร่	3.78	1.27	4.38	0.92	-3.32	0.00*
5. แนะนำและให้โอกาสแก่นิสิตในการเข้าร่วมสัมมนาฝึกอบรมทางวิชาการ	3.76	1.26	4.21	1.02	-0.57	0.57
6. แนะนำแหล่งทุนสนับสนุนการทำวิทยานิพนธ์	3.60	1.31	3.58	1.50	0.50	0.62
7. จัดหาทุนในการทำวิทยานิพนธ์ให้แก่นิสิต	3.30	1.41	3.33	1.43	0.77	0.44
รวมเฉลี่ยด้านการพัฒนา นิสิต	4.29	0.82	4.49	0.59	-1.18	0.24

ตาราง 11 (ต่อ)

	ความคิดเห็น		ปริญาโท		ปริญาเอก		t	sig
	n = 131		n = 24		\bar{X}_1	\bar{X}_2		
	\bar{X}_1	SD ₁	\bar{X}_2	SD ₂				
ด้านปฏิสัมพันธ์กับนิสิต								
1. เปิดโอกาสให้นิสิตได้แสดงความคิดเห็น	4.36	0.94	4.54	0.93	-0.09	0.93	0.93	0.93
2. ยอมรับฟังความคิดเห็นของนิสิต	4.29	1.00	4.33	1.05	-0.35	0.72	0.72	0.72
3. ให้เกียรติและวิพากษ์วิจารณ์วิทยานิพนธ์ของนิสิตอย่างสร้างสรรค์	4.42	0.96	4.54	0.93	-0.82	0.41	0.41	0.41
4. มีกิริยาวจาและอัธยาศัยไมตรีอันดีต่อนิสิต	4.44	0.88	4.67	0.82	-0.70	0.48	0.48	0.48
5. เข้าร่วมกิจกรรมร่วมกับนิสิตตามโอกาส	4.02	1.05	4.38	0.97	-0.84	0.40	0.40	0.40
รวมเฉลี่ยด้านปฏิสัมพันธ์กับนิสิต								
รวมเฉลี่ยทุกด้าน	4.30	0.84	4.75	0.38	-0.74	0.46	0.46	0.46
	4.53	0.48	4.64	0.36	-1.10	0.27	0.27	0.27

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 11 พบว่า ผลการเปรียบเทียบบทบาทที่คาดหวังของอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ ตามความคิดเห็นของนิสิตบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร จำแนกตามระดับ การศึกษา ในภาพรวม พบว่า ความคิดเห็นของนิสิตระดับปริญญาโท และระดับปริญญาเอก ทั้ง 2 กลุ่ม มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = -1.10$) เมื่อพิจารณา รายด้าน ด้านการให้คำปรึกษา ($t = -0.91$) ด้านวิชาการ ($t = -0.86$) ด้านปฏิสัมพันธ์กับนิสิต ($t = -0.74$) และด้านการพัฒนานิสิต ($t = -1.18$) ความคิดเห็นของนิสิตทั้ง 2 กลุ่มมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เมื่อพิจารณา รายข้อ พบว่า

ด้านวิชาการ ความคิดเห็นของทั้ง 2 กลุ่มส่วนใหญ่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น มีการพัฒนาองค์ความรู้และผลงานทางวิชาการอย่างสม่ำเสมอ ($t = -2.81$) มีความรู้เกี่ยวกับกฎ ระเบียบ และหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการทำวิทยานิพนธ์ ($t = -2.52$) เป็นผู้มีความรู้ความสามารถด้านวิชาการอย่างเป็นระบบ ($t = -2.49$) มีความแตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้านการให้คำปรึกษา พบว่า ความคิดเห็นของทั้ง 2 กลุ่มส่วนใหญ่มีความแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น การให้คำปรึกษาและแนะนำวิธีการเขียนผลงาน วิทยานิพนธ์ภาษาอังกฤษเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารระดับนานาชาติ ($t = -2.37$) และให้ คำปรึกษาและแนะนำแหล่งสืบค้นข้อมูลในการวิจัย ($t = -2.00$) มีความแตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้านการพัฒนานิสิต พบว่า ความคิดเห็นของทั้ง 2 กลุ่มส่วนใหญ่มีความแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น การแนะนำวิธีการนำผลงานวิทยานิพนธ์เสนอต่อที่ ประชุมทางวิชาการระดับชาติและนานาชาติ ($t = -4.16$) ช่วยเหลือและสนับสนุนให้ผลงาน วิทยานิพนธ์ของนิสิตได้รับการเผยแพร่ ($t = -3.32$) และแนะนำวิธีการนำผลงานวิทยานิพนธ์ไป ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารระดับชาติและนานาชาติ ($t = -3.05$) มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05

ด้านปฏิสัมพันธ์กับนิสิต พบว่า ความคิดเห็นของทั้ง 2 กลุ่ม มีความแตกต่างกันอย่างไม่มี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 12 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตบัณฑิตศึกษาเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
จำแนกตามกลุ่มสาขา

ความคิดเห็น	กลุ่มสาขา มนุษยศาสตร์- สังคมศาสตร์ n = 66		กลุ่มสาขา วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี n = 63		กลุ่มสาขา วิทยาศาสตร์ สุขภาพ n = 25		F value	Sig	Scheffe
	\bar{X}_1	SD ₁	\bar{X}_2	SD ₂	\bar{X}_3	SD ₃			
	ด้านวิชาการ								
1. เป็นผู้มีความรู้ความสามารถด้านวิชาการอย่างเป็นระบบ	4.71	0.67	4.78	0.46	4.84	0.37	0.55	0.58	-
2. ช่วยเหลือและแนะนำการลงทะเบียนเรียน	3.77	1.06	4.06	1.03	4.52	0.77	5.17	0.01*	$\bar{X}_3 > \bar{X}_1$
3. ช่วยเหลือและวางแผนการทำงานวิจัยให้แก่นิสิต	4.53	0.68	4.66	0.57	4.68	0.48	0.95	0.39	-
4. มีความรู้ในหัวข้อเรื่องที่ทำวิทยานิพนธ์เป็นอย่างดี	4.70	0.53	4.77	0.49	4.76	0.44	0.41	0.66	-
5. สามารถชี้แนะหลักเกณฑ์ในการทำวิจัยอย่างเป็นระบบ	4.73	0.45	4.74	0.54	4.80	0.50	0.20	0.82	-
6. มีความรู้เกี่ยวกับกฎ ระเบียบ และหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการทำ วิทยานิพนธ์	4.70	0.58	4.63	0.63	4.84	0.37	1.14	0.32	-

ตาราง 12 (ต่อ)

ความคิดเห็น	กลุ่มสาขา มนุษยศาสตร์-สังคมศาสตร์		กลุ่มสาขา วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี		กลุ่มสาขา วิทยาศาสตร์ สุขภาพ		F value	Sig	Scheffe
	n = 66		n = 63		n = 25				
	\bar{X}_1	SD ₁	\bar{X}_2	SD ₂	\bar{X}_3	SD ₃			
7. เป็นแบบอย่างหรือตัวอย่างที่ดีของนักวิจัย	4.71	0.63	4.78	0.49	4.84	0.47	0.55	0.58	-
8. มีการพัฒนาองค์ความรู้และผลงานทางวิชาการอย่างสม่ำเสมอ	4.64	0.69	4.77	0.46	4.88	0.33	1.98	0.14	-
9. ตรวจผลงานวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ต้นจนเสร็จสมบูรณ์	4.76	0.53	4.81	0.44	4.84	0.37	0.34	0.72	-
10. สามารถแก้ไขปัญหาด้านวิชาการให้แก่มลิต	4.77	0.49	4.84	0.37	4.88	0.33	0.73	0.49	-
รวมเฉลี่ยด้านวิชาการ	4.60	0.41	4.68	0.36	4.79	0.34	2.27	0.11	-
ด้านการให้คำปรึกษา									
1. มีการวางแผนการปฏิบัติงานให้คำปรึกษาอย่างเป็นระบบ	4.66	0.59	4.73	0.54	4.88	0.33	1.49	0.23	-
2. กำหนดวันเวลาที่แน่นอนให้มิลิตเข้าพบเพื่อขอคำปรึกษา	4.61	0.70	4.57	0.69	4.88	0.33	2.14	0.12	-
3. มีเวลาเพียงพอในการให้คำปรึกษาแก่มลิต	4.67	0.64	4.71	0.61	4.92	0.40	1.67	0.19	-

ตาราง 12 (ต่อ)

ความคิดเห็น	กลุ่มสาขา มนุษยศาสตร์-สังคมศาสตร์		กลุ่มสาขา วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี		กลุ่มสาขา วิทยาศาสตร์ สุขภาพ		F value	Sig	Scheffe
	\bar{X}_1	SD ₁	\bar{X}_2	SD	\bar{X}_3	SD ₃			
	n = 66		n = 63		n = 25				
4. ให้คำปรึกษาและแนะนำให้ผลิตปฏิบัติตามแนวทางและขั้นตอน การทำวิจัยที่มหาวิทยาลัยกำหนด	4.52	0.71	4.51	0.62	4.88	0.33	3.65	0.03*	$\bar{X}_3 > \bar{X}_1$ $\bar{X}_3 > \bar{X}_2$
5. ให้คำปรึกษาและแนะนำแหล่งสืบค้นข้อมูลในกรวิจัย	4.51	0.69	4.60	0.64	4.84	0.37	2.55	0.08	-
6. ให้คำปรึกษาและแนะนำแนวทางสร้างเครื่องมือในการทำวิจัย	4.44	0.93	4.53	0.72	4.80	0.50	1.89	0.15	-
7. ให้คำปรึกษาและแนะนำผู้เชี่ยวชาญตรวจแก้ไขเครื่องมือวิจัย	4.36	0.94	4.52	0.74	4.83	0.48	3.03	0.05	-
8. ให้คำปรึกษาและแนะนำหน่วยงาน/องค์กรเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล	4.45	0.85	4.39	0.86	4.48	0.82	0.11	0.89	-
9. ให้คำปรึกษาและแนะนำวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	4.65	0.62	4.68	0.53	4.76	0.52	0.33	0.72	-
10. ให้คำปรึกษาและแนะนำวิธีการเขียนผลงานวิทยานิพนธ์	4.70	0.53	4.73	0.61	4.88	0.44	1.04	0.36	-
11. ให้คำปรึกษาและแนะนำวิธีการเขียนผลงานวิทยานิพนธ์ภาษาไทย เพื่อตีพิมพ์เผยแพร่วารสารระดับชาติ	4.27	0.97	4.50	0.81	4.60	0.65	1.76	0.17	-

ตาราง 12 (ต่อ)

ความคิดเห็น	กลุ่มสาขา มนุษยศาสตร์-สังคมศาสตร์		กลุ่มสาขา วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี		กลุ่มสาขา วิทยาศาสตร์ สุขภาพ		F value	Sig	Scheffe
	n = 66	n = 63	n = 25						
	\bar{X}_1	SD_1	\bar{X}_2	SD_2	\bar{X}_3	SD_3			
12. ให้คำปรึกษาและแนะนำวิธีการเขียนผลงานวิทยานิพนธ์ ภาษาอังกฤษเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารระดับนานาชาติ	4.09	1.14	4.25	1.08	4.24	0.83	0.41	0.67	-
13. ให้คำปรึกษาและแนะนำวิธีการเขียนผลงานวิทยานิพนธ์ภาษาไทย เพื่อนำเสนอต่อที่ประชุมทางวิชาการระดับชาติ	4.03	1.10	4.29	0.81	4.28	0.84	1.31	0.27	-
14. ให้คำปรึกษาและแนะนำวิธีการเขียนผลงานวิทยานิพนธ์ ภาษาอังกฤษเพื่อนำเสนอต่อที่ประชุมทางวิชาการระดับชาติ	3.98	1.18	4.26	0.99	4.12	0.97	1.03	0.36	-
15. ให้คำปรึกษาและแนะนำแนวทางแก้ปัญหาให้นิสิตเมื่อมีปัญหาใน การทำวิทยานิพนธ์	4.71	0.58	4.71	0.49	4.84	0.47	0.63	0.54	-
รวมเฉลี่ยด้านการให้คำปรึกษา	4.45	0.58	4.54	0.50	4.68	0.38	1.94	0.15	-

ตาราง 12 (ต่อ)

ความคิดเห็น	กลุ่มสาขา มนุษยศาสตร์-สังคมศาสตร์		กลุ่มสาขา วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี		กลุ่มสาขา วิทยาศาสตร์ สุขภาพ		F value	Sig	Scheffe
	n = 66	n = 63	n = 25	n = 25	n = 25	n = 25			
	\bar{X}_1	SD ₁	\bar{X}_2	SD ₂	\bar{X}_3	SD ₃			
ด้านการพัฒนานิสิต									
1. มีการควบคุมและติดตามความก้าวหน้าในการทำวิทยานิพนธ์อย่าง									
ต่อเนื่อง	4.62	0.60	4.60	0.56	4.75	0.53	0.64	0.53	-
2. แนะนำวิธีการนำผลงานวิทยานิพนธ์ไปตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสาร									
ระดับชาติและนานาชาติ	4.08	1.04	4.27	0.99	4.44	0.82	1.39	0.25	-
3. แนะนำวิธีการนำผลงานวิทยานิพนธ์ไปเสนอต่อที่ประชุมทาง									
วิชาการระดับชาติและนานาชาติ	4.00	1.09	4.16	0.99	4.16	0.99	0.44	0.64	-
4. ช่วยเหลือและสนับสนุนให้ผลงานวิทยานิพนธ์ของนิสิตได้รับการ									
เผยแพร่	4.23	1.02	4.44	0.89	4.60	0.71	1.76	0.18	-

ตาราง 12 (ต่อ)

ความคิดเห็น	กลุ่มสาขา มนุษยศาสตร์-สังคมศาสตร์		กลุ่มสาขา วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี		กลุ่มสาขา วิทยาศาสตร์ สุขภาพ		F value	Sig	Scheffe
	n = 66	n = 63	n = 63	n = 25	n = 25	n = 25			
	\bar{X}_1	SD ₁	\bar{X}_2	SD ₂	\bar{X}_3	SD ₃			
5. แนะนำและให้โอกาสแก่นักศึกษาในการเข้ารับการสัมมนาฝึกอบรมทางวิชาการ	4.25	0.93	4.41	0.82	4.58	0.65	1.50	0.23	-
6. แนะนำแหล่งทุนสนับสนุนการทำวิทยานิพนธ์	4.20	1.17	4.40	0.97	4.58	0.65	1.45	0.24	-
7. จัดหาทุนในการทำวิทยานิพนธ์ให้แก่นักศึกษา	3.98	1.28	4.39	0.98	4.29	0.95	2.16	0.12	-
รวมเฉลี่ยด้านการพัฒนานักศึกษา	4.19	0.86	4.38	0.78	4.49	0.57	1.60	0.21	-
ด้านปฏิสัมพันธ์กับนิสิต									
1. เปิดโอกาสให้นิสิตได้แสดงความคิดเห็น	4.74	0.47	4.71	0.55	4.84	0.37	0.58	0.56	-
2. ยอมรับฟังความคิดเห็นของนิสิต	4.68	0.50	4.79	0.45	4.88	0.33	2.02	0.14	-

ตาราง 12 (ต่อ)

ความคิดเห็น	กลุ่มสาขา มนุษยศาสตร์- สังคมศาสตร์		กลุ่มสาขา วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี		กลุ่มสาขา วิทยาศาสตร์ สุขภาพ		F value	Sig	Scheffe
	n = 66		n = 63		n = 25				
	\bar{X}_1	SD ₁	\bar{X}_2	SD ₂	\bar{X}_3	SD ₃			
3. ให้เกียรติและวิพากษ์วิจารณ์วิทยานิพนธ์ของนิสิตอย่างสร้างสรรค์	4.71	0.52	4.60	0.77	4.88	0.33	1.85	0.16	-
4. มีกิริยาวาจาและอัธยาศัยไมตรีอันดีต่อบุคคล	4.77	0.55	4.71	0.61	4.84	0.37	0.50	0.61	-
5. เข้าร่วมกิจกรรมร่วมกับนิสิตตามโอกาส	4.42	0.91	4.38	0.97	4.64	0.76	0.74	0.48	-
รวมเฉลี่ยด้านปฏิสัมพันธ์กับนิสิต	4.67	0.51	4.64	0.54	4.82	0.37	1.11	0.33	-
รวมเฉลี่ยทุกด้าน	4.47	0.51	4.56	0.44	4.69	0.34	2.21	0.11	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 12 ผลการเปรียบเทียบบทบาทที่คาดหวังของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตามความคิดเห็นของนิสิตบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร จำแนกตามกลุ่มสาขา ในภาพรวมพบว่า ความคิดเห็นของนิสิตบัณฑิตศึกษากลุ่มสาขามนุษยศาสตร์ – สังคมศาสตร์ กลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และกลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ทั้ง 3 กลุ่ม มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ($F = 2.21$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านวิชาการ ($F = 2.27$) ด้านการให้คำปรึกษา ($F = 1.94$) ด้านการพัฒนานิสิต ($F = 1.60$) และด้านปฏิสัมพันธ์กับนิสิต ($F = 1.11$) ความคิดเห็นของนิสิตทั้ง 3 กลุ่ม มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า

ด้านวิชาการ ส่วนใหญ่มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นการช่วยเหลือและแนะนำการลงทะเบียนเรียน ($F = 5.17$) นิสิตบัณฑิตศึกษากลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพเห็นว่าบทบาทที่คาดหวังของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ต้องการให้ปฏิบัติมากกว่ากลุ่มสาขามนุษยศาสตร์ – สังคมศาสตร์

ด้านการให้คำปรึกษา ส่วนใหญ่มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น การให้คำปรึกษาและแนะนำให้นิสิตปฏิบัติตามแนวทางและขั้นตอนการทำวิจัยที่มหาวิทยาลัยกำหนด ($F = 3.65$) นิสิตบัณฑิตศึกษากลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพเห็นว่าบทบาทที่คาดหวังของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ต้องการให้ปฏิบัติมากกว่ากลุ่มสาขามนุษยศาสตร์ – สังคมศาสตร์ และกลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี

ด้านการพัฒนานิสิต และด้านปฏิสัมพันธ์กับนิสิต ความคิดเห็นของนิสิตบัณฑิตศึกษากลุ่มสาขามนุษยศาสตร์ – สังคมศาสตร์ กลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และกลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ทั้ง 3 กลุ่ม มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ตอนที่ 4 ผลการเปรียบเทียบบทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวังของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตามความคิดเห็นของนิสิตบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร

ตาราง 13 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตบัณฑิตศึกษากับบทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวังของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

	บทบาทที่เป็นจริง		บทบาทที่คาดหวัง		Paired Differences Mean
	n = 155		n = 155		
	\bar{X}_1	SD ₁	\bar{X}_2	SD ₂	
ด้านวิชาการ					
1. เป็นผู้มีความรู้ความสามารถด้านวิชาการอย่างเป็นระบบ	4.46	0.67	4.75	0.55	-4.68*
2. ช่วยเหลือและแนะนำการลงทะเบียนเรียน	3.46	1.12	4.01	1.03	-6.92*
3. ช่วยเหลือและวางแผนการทำงานวิจัยให้แก่นิสิต	4.09	0.95	4.60	0.61	-6.15*
4. มีความรู้ในหัวข้อเรื่องที่ทำวิทยานิพนธ์เป็นอย่างดี	4.37	0.78	4.73	0.50	-5.03*
5. สามารถชี้แนะหลักเกณฑ์ในการทำวิจัยอย่างเป็นระบบ	4.31	0.83	4.73	0.51	-5.79*
6. มีความรู้เกี่ยวกับกฎ ระเบียบ และหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการทำวิทยานิพนธ์	4.15	0.97	4.69	0.58	-7.24*
7. เป็นแบบอย่างหรือตัวอย่างที่ดีของนักวิจัย	4.43	0.88	4.75	0.55	-4.37*

ตาราง 13 (ต่อ)

	ความคิดเห็น		บทบาทที่เป็นจริง		บทบาทที่คาดหวัง		Paired Differences Mean	
			n = 155		n = 155			t
	\bar{X}_1	SD ₁	\bar{X}_2	SD ₂	\bar{X}_2	SD ₂		
8. มีการพัฒนาองค์ความรู้และผลงานทางวิชาการอย่างสม่ำเสมอ	4.43	0.77	4.73	0.56	4.73	0.56	-4.54*	-0.31
9. ตรวจสอบผลงานวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ต้นจนเสร็จสมบูรณ์	4.38	0.86	4.79	0.47	4.79	0.47	-5.75*	-0.41
10. สามารถแก้ไขปัญหาด้านวิชาการให้แก่มลิต	4.34	0.88	4.81	0.42	4.81	0.42	-6.11*	-0.47
รวมเฉลี่ยด้านวิชาการ								
ด้านการให้คำปรึกษา								
1. มีการวางแผนการปฏิบัติงานให้คำปรึกษาอย่างเป็นระบบ	4.06	0.95	4.73	0.54	4.73	0.54	-8.20*	-0.66
2. กำหนดวันเวลาที่แน่นอนให้มิลิตเข้าพบเพื่อขอคำปรึกษา	4.03	1.09	4.64	0.65	4.64	0.65	-6.75*	-0.61
3. มีเวลาเพียงพอในการให้คำปรึกษาแก่มิลิต	4.01	1.03	4.73	0.60	4.73	0.60	-8.19*	-0.71
4. ให้คำปรึกษาและแนะนำให้มิลิตปฏิบัติตามแนวทางและขั้นตอนการทำวิจัยที่มหาวิทยาลัยกำหนด	4.14	0.92	4.57	0.64	4.57	0.64	-5.91*	-0.44
5. ให้คำปรึกษาและแนะนำแหล่งสืบค้นข้อมูลในการวิจัย	4.06	0.97	4.60	0.63	4.60	0.63	-6.76*	-0.54

ตาราง 13 (ต่อ)

ความคิดเห็น	บทบาทที่เป็นจริง		บทบาทที่คาดหวัง		t	Paired Differences Mean
	n = 155		n = 155			
	\bar{X}_1	SD ₁	\bar{X}_2	SD ₂		
6. ให้คำปรึกษาและแนะนำแนวทางสร้างเครื่องมือในการทำวิจัย	4.03	0.99	4.53	0.79	-6.39*	-0.52
7. ให้คำปรึกษาและแนะนำผู้เชี่ยวชาญตรวจแก้ไขเครื่องมือวิจัย	4.06	1.02	4.50	0.81	-5.35*	-0.46
8. ให้คำปรึกษาและแนะนำหน่วยงาน/องค์กรเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล	3.90	1.07	4.43	0.84	-5.50*	-0.53
9. ให้คำปรึกษาและแนะนำวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	4.08	0.99	4.68	0.57	-6.89*	-0.59
10. ให้คำปรึกษาและแนะนำวิธีการเขียนผลงานวิทยานิพนธ์	4.29	0.92	4.74	0.55	-5.27*	-0.45
11. ให้คำปรึกษาและแนะนำวิธีการเขียนผลงานวิทยานิพนธ์ภาษาไทยเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารระดับชาติ	3.76	1.14	4.41	0.87	-6.22*	-0.64
12. ให้คำปรึกษาและแนะนำวิธีการเขียนผลงานวิทยานิพนธ์ภาษาอังกฤษเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารระดับนานาชาติ	3.42	1.28	4.19	1.07	-6.89*	-0.77
13. ให้คำปรึกษาและแนะนำวิธีการเขียนผลงานวิทยานิพนธ์ภาษาไทยเพื่อนำเสนอต่อที่ประชุมทางวิชาการระดับชาติ	3.52	1.24	4.18	0.96	-6.38*	-0.67
14. ให้คำปรึกษาและแนะนำวิธีการเขียนผลงานวิทยานิพนธ์ภาษาอังกฤษเพื่อนำเสนอต่อที่ประชุมทางวิชาการระดับชาติ	3.25	1.28	4.12	1.07	-7.99*	-0.87

ตาราง 13 (ต่อ)

	ความคิดเห็น		บทบาทที่แท้จริง		บทบาทที่คาดหวัง		Paired Differences Mean
	n = 155		n = 155		t	Differences	
	\bar{X}_1	SD ₁	\bar{X}_2	SD ₂			
15. ให้คำปรึกษาและแนะนำแนวทางแก้ปัญหาให้ชนิดเมื่อมีปัญหาในการทำวิทยานิพนธ์	4.23	0.94	4.73	0.52	-5.98*	-0.49	
รวมเฉลี่ยด้านการให้คำปรึกษา	3.93	0.81	4.52	0.52	-8.27*	-0.59	
ด้านการพัฒนานิสิต							
1. มีการควบคุมและติดตามความก้าวหน้าในการทำวิทยานิพนธ์อย่างต่อเนื่อง	4.21	0.99	4.63	0.57	-4.86*	-0.42	
2. แนะนำวิธีการนำผลงานวิทยานิพนธ์ไปตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารระดับชาติและนานาชาติ	3.56	1.17	4.21	0.98	-6.83*	-0.64	
3. แนะนำวิธีการนำผลงานวิทยานิพนธ์ไปเสนอต่อที่ประชุมทางวิชาการระดับชาติและนานาชาติ	3.39	1.20	4.10	1.03	-7.15*	-0.69	
4. ช่วยเหลือและสนับสนุนให้ผลงานวิทยานิพนธ์ของนิสิตได้รับการเผยแพร่	3.88	1.24	4.38	0.93	-5.08*	-0.50	

ตาราง 13 (ต่อ)

ความคิดเห็น	บทบาทที่เป็นจริง		บทบาทที่คาดหวัง		Paired Differences Mean
	n = 155		n = 155		
	\bar{X}_1	SD ₁	\bar{X}_2	SD ₂	
5. แนะนำและให้โอกาสแก่นิสิตในการเข้ารับการสัมมนาฝึกอบรมทางวิชาการ	3.83	1.23	4.37	0.84	-5.36*
6. แนะนำแหล่งทุนสนับสนุนการทำวิทยานิพนธ์	3.60	1.34	4.35	1.02	-6.91*
7. จัดหาทุนในการทำวิทยานิพนธ์ให้แก่นิสิต	3.31	1.41	4.20	1.12	-7.86*
รวมเฉลี่ยด้านการพัฒนานิสิต	3.67	1.03	4.32	0.79	-7.43*
ด้านปฏิสัมพันธ์กับนิสิต					
1. เปิดโอกาสให้นิสิตได้แสดงความคิดเห็น	4.39	0.94	4.74	0.49	-4.53*
2. ยอมรับฟังความคิดเห็นของนิสิต	4.30	1.00	4.76	0.46	-5.74*
3. ให้เกียรติและวิพากษ์วิจารณ์วิทยานิพนธ์ของนิสิตอย่างสร้างสรรค์	4.44	0.96	4.70	0.62	-3.24*
4. มีกริยาวจาและอัธยาศัยไมตรีอันดีต่อนิสิต	4.47	0.87	4.76	0.55	-3.85*

ตาราง 13 (ต่อ)

ความคิดเห็น	บทบาทที่เป็นจริง		บทบาทที่คาดหวัง		t	Paired Differences Mean
	n = 155		n = 155			
	\bar{X}_1	SD ₁	\bar{X}_2	SD ₂		
5. เข้าร่วมกิจกรรมร่วมกับนิสิตตามโอกาส	4.08	1.05	4.44	0.91	-4.29*	-0.38
รวมเฉลี่ยด้านปฏิสัมพันธ์กับนิสิต	4.33	0.85	4.68	0.50	-4.75*	-0.35
รวมเฉลี่ยทุกด้าน	4.02	0.74	4.54	0.46	-8.08*	-0.52

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 13 พบว่า ผลการเปรียบเทียบบทบาทที่เป็นจริง และบทบาทที่คาดหวังของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตามความคิดเห็นของนิสิตบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ ในภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = -8.08$) เมื่อพิจารณารายด้าน มีความแตกต่างกันทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยด้านที่มีความแตกต่างเป็นอันดับสูง คือ ด้านการให้คำปรึกษา (-8.27*) ด้านการพัฒนานิสิต (-7.43*) ด้านวิชาการ (-7.40*) และด้านปฏิสัมพันธ์กับนิสิต (-4.75*) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า

ด้านวิชาการ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยข้อที่มีความแตกต่างกันเป็นอันดับสูง คือ มีความรู้เกี่ยวกับกฎ ระเบียบ และหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการทำวิทยานิพนธ์ (-7.24*) ช่วยเหลือและแนะนำการลงทะเบียนเรียน (-6.92*) และช่วยเหลือและวางแผนการทำงานวิจัยให้แก่นิสิต (-6.15*) ตามลำดับ

ด้านการให้คำปรึกษา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยข้อที่มีความแตกต่างกันเป็นอันดับสูง คือ มีการวางแผนการปฏิบัติงานให้คำปรึกษาอย่างเป็นระบบ (-8.20*) มีเวลาเพียงพอในการให้คำปรึกษาแก่นิสิต (-8.19*) และ ให้คำปรึกษาและแนะนำวิธีการเขียนผลงานวิทยานิพนธ์ภาษาอังกฤษเพื่อนำเสนอต่อที่ประชุมทางวิชาการระดับชาติ (-7.99*) ตามลำดับ

ด้านการพัฒนานิสิต มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยข้อที่มีความแตกต่างกันเป็นอันดับสูง คือ จัดหาทุนในการทำวิทยานิพนธ์ให้แก่นิสิต (-7.86*) แนะนำวิธีการนำผลงานวิทยานิพนธ์ไปเสนอต่อที่ประชุมทางวิชาการระดับชาติและนานาชาติ (-7.15*) และแนะนำแหล่งทุนสนับสนุนการทำวิทยานิพนธ์ (-6.91*) ตามลำดับ

ด้านปฏิสัมพันธ์กับนิสิต มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยข้อที่มีความแตกต่างกันเป็นอันดับสูง คือ ยอมรับฟังความคิดเห็นของนิสิต (-5.74*) เปิดโอกาสให้นิสิตได้แสดงความคิดเห็น (-4.53*) และเข้าร่วมกิจกรรมร่วมกับนิสิตตามโอกาส (-4.29*) ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาบทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวังของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตามความคิดเห็นของนิสิตบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร ครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานตามบทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวังของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ โดยเปรียบเทียบบทบาทที่เป็นจริงของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตามความคิดเห็นของนิสิตบัณฑิตศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษา และตามกลุ่มสาขา และเปรียบเทียบบทบาทที่คาดหวังของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตามความคิดเห็นของนิสิตบัณฑิตศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษา และตามกลุ่มสาขา ประชากร ได้แก่ นิสิตบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร ระดับปริญญาโทและปริญญาเอก แผน ก ภาคปกติ ที่ทำวิทยานิพนธ์และสำเร็จ การศึกษาปีการศึกษา 2549 จำนวน 205 คน จำแนกเป็นนิสิตระดับปริญญาเอก จำนวน 31 คน นิสิตระดับปริญญาโท จำนวน 174 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถาม แบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 155 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 75.61 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าสถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ทดสอบค่า ที่ (t-test), ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance) และเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟ้ (Scheffe's method)

สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไป ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ระดับการศึกษาปริญญาโท กลุ่มสาขามนุษยศาสตร์ - สังคมศาสตร์ ภาคราชการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เป็นเพศชาย มีคุณวุฒิระดับปริญญาเอก มีตำแหน่งทางวิชาการเป็นรองศาสตราจารย์
2. บทบาทที่เป็นจริงของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตามความคิดเห็นของนิสิตบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก รายด้านทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านการให้คำปรึกษา ด้านการพัฒนานิสิต และด้านปฏิสัมพันธ์กับนิสิต อยู่ในระดับมากทุกด้าน ส่วนรายชื่อ ด้านวิชาการที่ปฏิบัติเหมาะสมมากที่สุด คือ เป็นผู้มีความรู้ความสามารถด้านวิชาการอย่างเป็นระบบ ด้านการให้คำปรึกษาที่ปฏิบัติเหมาะสมมากที่สุด คือ ให้คำปรึกษาและแนะนำวิธีเขียนผลงานวิทยานิพนธ์ ด้านการพัฒนานิสิตที่ปฏิบัติเหมาะสมมากที่สุด คือ มีการ

ควบคุมและติดตามความก้าวหน้าในการทำวิทยานิพนธ์อย่างต่อเนื่อง และด้านปฏิสัมพันธ์กับนิสิตที่ปฏิบัติเหมาะสมมากที่สุด คือ การมีกิริยาวาจาและอัธยาศัยไมตรีอันดีต่อนิสิต

2. บทบาทที่คาดหวังของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตามความคิดเห็นของนิสิตบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด รายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านปฏิสัมพันธ์กับนิสิต ด้านการให้คำปรึกษา ส่วนรายชื่อ ด้านวิชาการ ต้องการให้ปฏิบัติมากที่สุด คือ สามารถแก้ไขปัญหาด้านวิชาการแก่นิสิต ด้านการให้คำปรึกษา ต้องการให้ปฏิบัติมากที่สุด คือ ให้คำปรึกษาและแนะนำวิธีการเขียนผลงานวิทยานิพนธ์ ด้านการพัฒนานิสิตต้องการให้ปฏิบัติมากที่สุด คือ มีการควบคุมและติดตามความก้าวหน้าในการทำวิทยานิพนธ์อย่างต่อเนื่อง และด้านปฏิสัมพันธ์กับนิสิตต้องการให้ปฏิบัติมากที่สุด คือ ยอมรับฟังความคิดเห็นของนิสิต

4. ผลการเปรียบเทียบบทบาทที่เป็นจริงของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตามความคิดเห็นของนิสิตบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร จำแนกตามระดับการศึกษา ในภาพรวม นิสิตบัณฑิตศึกษากลุ่มสาขามนุษยศาสตร์ – สังคมศาสตร์ กลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และกลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

รายด้าน นิสิตบัณฑิตศึกษากลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพเห็นว่าบทบาทที่เป็นจริงของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ปฏิบัติได้เหมาะสมมากกว่ากลุ่มสาขามนุษยศาสตร์ – สังคมศาสตร์ ในด้านการให้คำปรึกษา และด้านปฏิสัมพันธ์กับนิสิต ส่วนด้านการพัฒนานิสิต นิสิตบัณฑิตศึกษากลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและกลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ เห็นว่าบทบาทที่เป็นจริงของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ปฏิบัติได้เหมาะสมมากกว่ากลุ่มสาขามนุษยศาสตร์ – สังคมศาสตร์ ส่วนด้านวิชาการ นิสิตทั้ง 3 กลุ่ม มีความเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

รายชื่อ มีรายละเอียด ดังนี้

ด้านวิชาการ นิสิตทั้ง 3 กลุ่ม มีความเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น และการพัฒนาองค์ความรู้และผลงานทางวิชาการอย่างสม่ำเสมอ นิสิตบัณฑิตศึกษากลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพเห็นว่าบทบาทที่เป็นจริงของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ปฏิบัติได้เหมาะสมมากกว่ากลุ่มสาขามนุษยศาสตร์ – สังคมศาสตร์ และกลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี ความรู้เกี่ยวกับกฎ ระเบียบ และหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการทำวิทยานิพนธ์ กลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ เห็นว่าบทบาทที่เป็นจริงของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ปฏิบัติได้เหมาะสมมากกว่ากลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และการช่วยเหลือและแนะนำการลงทะเบียน

เรียน กลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพเห็นว่าบทบาทที่เป็นจริงของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ปฏิบัติได้เหมาะสมมากกว่ากลุ่มสาขามนุษยศาสตร์ - สังคมศาสตร์

ด้านการให้คำปรึกษา นิสิตทั้ง 3 กลุ่ม มีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในข้อ การให้คำปรึกษาและแนะนำวิธีการเขียนผลงานวิทยานิพนธ์ภาษาอังกฤษเพื่อนำเสนอต่อที่ประชุมทางวิชาการระดับชาติ การให้คำปรึกษาและแนะนำวิธีการเขียนผลงานวิทยานิพนธ์ภาษาอังกฤษเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารระดับนานาชาติ และการให้คำปรึกษาและแนะนำวิธีการเขียนผลงานวิทยานิพนธ์ภาษาไทยเพื่อนำเสนอต่อที่ประชุมทางวิชาการระดับชาติ นิสิตบัณฑิตศึกษากลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีเห็นว่าบทบาทที่เป็นจริงของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ปฏิบัติได้เหมาะสมมากกว่ากลุ่มสาขามนุษยศาสตร์ - สังคมศาสตร์ ส่วนการให้คำปรึกษาและแนะนำวิธีการเขียนผลงานวิทยานิพนธ์ภาษาไทยเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารระดับชาติ การให้คำปรึกษาและแนะนำให้นิสิตปฏิบัติตามแนวทางและขั้นตอนการทำวิจัยที่มหาวิทยาลัยกำหนด วางแผนการปฏิบัติงานให้คำปรึกษาอย่างเป็นระบบ ให้คำปรึกษาและแนะนำแหล่งสืบค้นข้อมูลในการวิจัย นิสิตบัณฑิตศึกษากลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพเห็นว่าบทบาทที่เป็นจริงของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ปฏิบัติได้เหมาะสมมากกว่ากลุ่มสาขามนุษยศาสตร์ - สังคมศาสตร์ และการให้คำปรึกษาและแนะนำผู้เชี่ยวชาญตรวจแก้ไขเครื่องมือวิจัย นิสิตบัณฑิตศึกษากลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และกลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ เห็นว่าบทบาทที่เป็นจริงของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ปฏิบัติได้เหมาะสมมากกว่ากลุ่มสาขามนุษยศาสตร์ - สังคมศาสตร์

ด้านการพัฒนานิสิต นิสิตทั้ง 3 กลุ่ม มีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในข้อ การจัดหาทุนในการทำวิทยานิพนธ์ให้แก่ นิสิต แนะนำแหล่งทุนสนับสนุนการทำวิทยานิพนธ์ ช่วยเหลือและสนับสนุนให้ผลงานวิทยานิพนธ์ของนิสิตได้รับการเผยแพร่ และแนะนำวิธีการนำผลงานวิทยานิพนธ์ไปตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารระดับชาติและนานาชาติ นิสิตบัณฑิตศึกษากลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและกลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพเห็นว่าบทบาทที่เป็นจริงของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ปฏิบัติได้เหมาะสมมากกว่ากลุ่มสาขามนุษยศาสตร์ - สังคมศาสตร์ ส่วนการแนะนำวิธีการนำผลงานวิทยานิพนธ์ไปเสนอต่อที่ประชุมทางวิชาการระดับชาติและนานาชาติ นิสิตบัณฑิตศึกษากลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีเห็นว่าบทบาทที่เป็นจริงของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ปฏิบัติได้เหมาะสมมากกว่ากลุ่มสาขามนุษยศาสตร์ - สังคมศาสตร์ และการแนะนำและให้โอกาสแก่นิสิตในการเข้ารับการสัมมนา/ฝึกอบรมทางวิชาการ

นิสิตบัณฑิตศึกษากลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพเห็นว่าบทบาทที่เป็นจริงของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ปฏิบัติได้เหมาะสมมากกว่ากลุ่มสาขามนุษยศาสตร์ - สังคมศาสตร์

ด้านปฏิสัมพันธ์กับนิสิต นิสิตทั้ง 3 กลุ่ม มีความเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น การเข้าร่วมกิจกรรมร่วมกับนิสิตตามโอกาส นิสิตบัณฑิตศึกษากลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพเห็นว่าบทบาทที่เป็นจริงของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ปฏิบัติได้เหมาะสมมากกว่ากลุ่มสาขามนุษยศาสตร์ - สังคมศาสตร์

6. ผลการเปรียบเทียบบทบาทที่คาดหวังของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตามความคิดเห็นของนิสิตบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร จำแนกตามระดับการศึกษา ในภาพรวม และรายด้าน นิสิตบัณฑิตศึกษาระดับปริญญาโท และปริญญาเอกมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ส่วนรายข้อ มีรายละเอียดดังนี้

ด้านวิชาการ นิสิตทั้ง 2 กลุ่ม มีความเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นอาจารย์เป็นผู้มีความรู้ความสามารถด้านวิชาการอย่างเป็นระบบ มีความรู้เกี่ยวกับกฎ ระเบียบ และหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการทำวิทยานิพนธ์ และการพัฒนาองค์ความรู้และผลงานทางวิชาการอย่างสม่ำเสมอ

ด้านการให้คำปรึกษา นิสิตทั้ง 2 กลุ่ม มีความเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น การให้คำปรึกษาและแนะนำวิธีการเขียนผลงานวิทยานิพนธ์ภาษาอังกฤษเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารระดับนานาชาติ และการให้คำปรึกษาและแนะนำแหล่งสืบค้นข้อมูลในการวิจัย มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้านการพัฒนานิสิต นิสิตทั้ง 2 กลุ่ม มีความเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นการแนะนำวิธีการนำผลงานวิทยานิพนธ์ไปตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารระดับชาติและนานาชาติ และเสนอต่อที่ประชุมทางวิชาการระดับชาติและนานาชาติ และการช่วยเหลือและสนับสนุนให้ผลงานวิทยานิพนธ์ของนิสิตได้รับการเผยแพร่ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้านปฏิสัมพันธ์กับนิสิต นิสิตทั้ง 2 กลุ่ม มีความเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

7. ผลการเปรียบเทียบบทบาทที่คาดหวังของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตามความคิดเห็นของนิสิตบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร จำแนกตามกลุ่มสาขา ในภาพรวม นิสิตบัณฑิตศึกษากลุ่มสาขามนุษยศาสตร์ - สังคมศาสตร์ กลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และกลุ่ม

สาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน ทั้ง 3 กลุ่ม มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น ด้านการพัฒนานิสิต มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและกลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ เห็นว่าต้องการให้ปฏิบัติมากกว่ากลุ่มสาขามนุษยศาสตร์ - สังคมศาสตร์

เมื่อพิจารณารายข้อ มีรายละเอียดดังนี้

ด้านวิชาการ ทั้ง 3 กลุ่ม มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น การช่วยเหลือและแนะนำการลงทะเบียนเรียน กลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ต้องการให้ปฏิบัติมากกว่ากลุ่มสาขามนุษยศาสตร์ - สังคมศาสตร์

ด้านการให้คำปรึกษา ทั้ง 3 กลุ่ม มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น การให้คำปรึกษาและแนะนำให้นิสิตปฏิบัติตามแนวทางและขั้นตอนการทำวิจัยที่มหาวิทยาลัยกำหนด กลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพต้องการให้ปฏิบัติมากกว่ากลุ่มสาขามนุษยศาสตร์ - สังคมศาสตร์ และกลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี

ด้านการให้คำปรึกษา และด้านปฏิสัมพันธ์กับนิสิต ทั้ง 3 กลุ่ม มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

8. ผลการเปรียบเทียบบทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวังของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตามความคิดเห็นของนิสิตบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ ในภาพรวมและรายด้าน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยด้านที่มีความแตกต่างเป็นอันดับสูง คือ ด้านการให้คำปรึกษา ด้านการพัฒนานิสิต ด้านวิชาการ และด้านปฏิสัมพันธ์กับนิสิตตามลำดับ

เมื่อพิจารณารายข้อ มีรายละเอียดดังนี้

ด้านวิชาการ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยข้อที่มีความแตกต่างกันเป็นอันดับสูง คือ มีความรู้เกี่ยวกับกฎ ระเบียบ และหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการทำวิทยานิพนธ์ ช่วยเหลือและแนะนำการลงทะเบียนเรียน และช่วยเหลือและวางแผนการทำงานวิจัยให้แก่นิสิต ตามลำดับ

ด้านการให้คำปรึกษา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยข้อที่มีความแตกต่างกันเป็นอันดับสูง คือ มีการวางแผนการปฏิบัติงานให้คำปรึกษาอย่างเป็นระบบ มีเวลาเพียงพอในการให้คำปรึกษาแก่นิสิต และให้คำปรึกษาและแนะนำวิธี การเขียนผลงานวิทยานิพนธ์ภาษาอังกฤษเพื่อนำเสนอต่อที่ประชุมทางวิชาการระดับชาติ ตามลำดับ

ด้านการพัฒนานิสิต มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยข้อที่มีความแตกต่างกันเป็นอันดับสูง คือ จัดหาทุนในการทำวิทยานิพนธ์ให้แก่นิสิต แนะนำวิธีการนำผลงานวิทยานิพนธ์ไปเสนอต่อที่ประชุมทางวิชาการระดับชาติและนานาชาติ และแนะนำแหล่งทุนสนับสนุนการทำวิทยานิพนธ์ ตามลำดับ

ด้านปฏิสัมพันธ์กับนิสิต มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยข้อที่มีความแตกต่างกันเป็นอันดับสูง คือ ยอมรับฟังความคิดเห็นของนิสิต เปิดโอกาสให้นิสิตได้แสดงความคิดเห็น และเข้าร่วมกิจกรรมร่วมกับนิสิตตามโอกาส ตามลำดับ

อภิปรายผล

1. บทบาทที่เป็นจริงของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตามความคิดเห็นของนิสิตบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร ในภาพรวม และรายด้านทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านการให้คำปรึกษา ด้านการพัฒนานิสิต และด้านปฏิสัมพันธ์กับนิสิต อยู่ในระดับมาก ซึ่งอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เป็นบุคคลที่มีความสำคัญและใกล้ชิดกับนิสิตบัณฑิตศึกษาอย่างมาก เป็นผู้ให้คำปรึกษาตั้งแต่เริ่มกระบวนการทำวิทยานิพนธ์ การแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ให้ความเห็นชอบในการขอความอนุเคราะห์หน่วยงานเพื่อขอเก็บรวบรวมข้อมูล การขอสอบวิทยานิพนธ์ ประเมินผลการสอบวิทยานิพนธ์ (มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2549) จนกระทั่งวิทยานิพนธ์สำเร็จเป็นรูปเล่ม อีกทั้งช่วยเหลือให้นิสิตสามารถนำผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ไปเผยแพร่สู่สาธารณชนในรูปแบบของบทความวิชาการหรือไปนำเสนอต่อที่ประชุมวิชาการที่มี Proceeding ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Spillett (2004) ที่ว่า อาจารย์ที่ปรึกษาในฐานะที่เป็นพี่เลี้ยงต้องคอยชี้แนะกิจกรรมทั้งหมดที่มีความสำคัญต่อการทำวิทยานิพนธ์ให้สำเร็จ รวมทั้งต้องช่วยพัฒนาความสามารถและบุคลิกภาพของนักศึกษาให้เป็นนักวิจัย

ด้านวิชาการที่ปฏิบัติเหมาะสมมากที่สุด คือ เป็นผู้มีความรู้ความสามารถด้านวิชาการอย่างเป็นระบบ อาจารย์ในมหาวิทยาลัยนเรศวรที่จะทำหน้าที่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ได้ต้องมีคุณสมบัติ คือ ต้องเป็นอาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ และต้องมีประสบการณ์ในการทำวิจัย ดังนั้นอาจารย์ที่ทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์นอกจากมีคุณวุฒิแล้ว ต้องมีประสบการณ์ในกระบวนการทำวิจัยมาก่อน จึงทำให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถด้านวิชาการอย่างเป็นระบบ เมื่อได้รับการแต่งตั้งให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ของนิสิต จึงปฏิบัติงานด้านวิชาการได้อย่างเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับ ชนิดา รักษ์พลเมือง และสมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2549) ที่กล่าวว่า อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ต้องมีศรัทธาต่อการทำงานวิชาการ

และ สุวิมล ว่องวานิช และนางลักษณ วิรัชชัย (2546) ได้กล่าวถึงบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ว่า ต้องมีความพร้อมด้านวิชาการในเรื่องที่นิสิตนักศึกษาทำวิทยานิพนธ์ สามารถให้ความรู้หรือเป็นแหล่งความรู้ทางวิชาการ

ด้านการให้คำปรึกษาที่ปฏิบัติเหมาะสมมากที่สุด คือ ให้คำปรึกษาและแนะนำวิธีเขียนผลงานวิทยานิพนธ์ ทั้งนี้ นิสิตบัณฑิตศึกษาระดับปริญญาโทที่เข้ามาเรียนในยังไม่ค่อยมีประสบการณ์ในการทำวิทยานิพนธ์ ต้องได้รับคำปรึกษาการแนะนำการเขียนผลงานวิทยานิพนธ์จากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อให้ผลงานออกมาถูกต้องและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการทำงานวิจัย การให้คำปรึกษาและแนะนำวิธีเขียนผลงานวิทยานิพนธ์เป็นบทบาทหนึ่งที่สำคัญในระหว่างที่นิสิตดำเนินการทำวิจัย Jame and Baldwin (1999, อ้างอิงใน ชนิตา รัชชพลเมือง และสมหวัง พิธิยานุวัฒน์, 2549 หน้า 34) กล่าวไว้ว่า อาจารย์ที่ปรึกษาต้องสนับสนุนให้นิสิตนักศึกษาฝึกเขียนรายงานตั้งแต่ต้น โดยให้เสนอรายงานบ่อยครั้ง เพื่อพัฒนาทักษะการเขียน และ Miraim (2550) ให้ความคิดเห็นว่า อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ดีมีหน้าที่ให้ความช่วยเหลือในการทำวิทยานิพนธ์และการเขียนวิทยานิพนธ์

ด้านการพัฒนานิสิตที่ปฏิบัติเหมาะสมมากที่สุด คือ มีการควบคุมและติดตามความก้าวหน้าในการทำวิทยานิพนธ์อย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับความคิดของ Spillett (2004) ที่กล่าวถึงบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ว่าเป็นบทบาทที่สนับสนุนและท้าทาย โดยมีหน้าที่ให้ความช่วยเหลือนักศึกษา โดยชี้ให้เห็นถึงปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ วิธีการแก้ไขปัญหาหรือเอาชนะอุปสรรค รวมทั้งการพิจารณาความก้าวหน้าของงาน ส่งเสริมให้ปรับปรุงการเรียนเพื่อเพิ่มประสบการณ์ด้านการทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งเนะกิจกรรมทั้งหมดที่มีความสำคัญต่อการทำวิทยานิพนธ์ให้สำเร็จ อาจให้นักศึกษาทำรายงานหรือทำตามแผนการทำงาน การพัฒนาการเขียนรายงาน ความก้าวหน้าจะช่วยให้นักศึกษาเชื่อมตอสี่งที่กำลังทำอยู่ให้สำเร็จได้และมองเห็นผลงานที่จะเกิดขึ้นจากความสามารถของตัวนักศึกษาเอง ทั้งนี้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ได้มีการควบคุมและติดตามความก้าวหน้าในการทำวิทยานิพนธ์อย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นผลดีต่อนิสิตที่จะวางแผนและตั้งเป้าหมายในการทำวิทยานิพนธ์ให้สำเร็จ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์กำหนดเกณฑ์การสำเร็จการศึกษาไว้ในหลักสูตรระดับปริญญาโท 2 ปีการศึกษา และหลักสูตรระดับปริญญาเอก 3 ปีการศึกษา

ด้านปฏิสัมพันธ์กับนิสิตที่ปฏิบัติเหมาะสมมากที่สุด คือ การมีกิริยาวาจาและอัธยาศัยไมตรีอันดีต่อนิสิต ซึ่งเป็นคุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ดีที่ต้องปฏิบัติต่อนิสิต และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ส่วนใหญ่จะใกล้ชิดกับนิสิตต้องวางแผนทำงานร่วมกันตั้งต้นจน

สิ้นสุดกระบวนการ จึงทำให้มีสัมพันธภาพอันดีต่อกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศุภลักษณ์ ล้อมลาย และศศิธร ไทยรินทร์ (2541) ศึกษาถึงคุณสมบัติอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่พึงประสงค์ พบว่า อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ต้องเป็นผู้ใจกว้าง ยอมรับฟังความคิดเห็นของนักศึกษาและผู้อื่น ขณะเดียวกันต้องรู้จักใช้คำพูดที่เหมาะสมและสุภาพอ่อนโยน

2. บทบาทที่คาดหวังของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตามความคิดเห็นของนิสิตบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร ในภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านปฏิสัมพันธ์กับนิสิต ด้านการให้คำปรึกษา ตามลำดับ ทั้งนี้ นิสิตบัณฑิตศึกษาที่เข้ามาเรียนมีความคาดหวังสูงต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่จะคอยช่วยเหลือให้คำแนะนำด้านวิชาการที่เป็นประโยชน์ รวมทั้งเป็นที่ปรึกษาในการทำวิทยานิพนธ์ เพราะนิสิตส่วนใหญ่ไม่มีประสบการณ์ด้านการวิจัยมาก่อน การทำวิทยานิพนธ์จะเสร็จช้าหรือเร็วขึ้นอยู่กับความรับผิดชอบของตัวนิสิตเองแล้วยังขึ้นอยู่กับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อีกด้วย

3. เมื่อเปรียบเทียบบทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวังของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตามความคิดเห็นของนิสิตบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร ในภาพรวมและรายด้าน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยด้านที่มีความแตกต่างเป็นอันดับสูงคือ ด้านการให้คำปรึกษา ด้านการพัฒนา นิสิต ด้านวิชาการ และด้านปฏิสัมพันธ์กับนิสิตตามลำดับ นิสิตบัณฑิตศึกษาเมื่อเข้ามาเรียนมักจะตั้งความคาดหวังกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์สูง และให้ความสำคัญต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่จะช่วยเหลือด้านวิชาการหรือหัวข้อที่กำลังทำวิทยานิพนธ์ อาจจะเป็นเพราะว่า นิสิตยังขาดประสบการณ์และทักษะในการทำวิทยานิพนธ์ ต้องการคำแนะนำทั้งในเรื่องของการออกแบบงานวิจัย การสร้างเครื่องมือวิจัย การเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การใช้ค่าสถิติในการวิจัย สรุปผลการวิจัย การเขียนผลงานวิทยานิพนธ์เพื่อนำไปตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารวิชาการ หรือนำเสนอที่ประชุมทางวิชาการ รวมทั้งการสอบวิทยานิพนธ์ขั้นสุดท้าย เพื่อขอสำเร็จการศึกษา สิ่งเหล่านี้ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์จะมีบทบาทต่อนิสิตบัณฑิตศึกษาอย่างมาก อีกทั้งอาจจะมีปัญหาเกิดขึ้นในระหว่างกระบวนการทำวิทยานิพนธ์ทำให้นิสิตหวังพึ่งอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่จะคอยช่วยแก้ปัญหา แต่ในบทบาทที่เป็นจริงของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อาจจะมีปฏิบัติแตกต่างจากบทบาทที่นิสิตบัณฑิตศึกษาคาดหวัง เนื่องจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ต้องควบคุมดูแลและให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์แก่นิสิต จำนวน 5 คน และถ้าอาจารย์ที่มีประสบการณ์ด้านการวิจัยอาจจะควบคุมวิทยานิพนธ์ของนิสิตได้ไม่เกิน 10 คน และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์บางท่านยังต้องควบคุมดูแลการศึกษา ค้นคว้าด้วยตนเองของนิสิตปริญญาโท แผนก ช อีกด้วย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

จากผลการวิจัย อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ควรพัฒนาคุณลักษณะและบทบาทการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังต่อไปนี้

ด้านวิชาการ

1. ควรช่วยเหลือและแนะนำการลงทะเบียนเรียนให้แก่นิสิต
2. ควรมีความรู้เกี่ยวกับกฎ ระเบียบและหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการทำวิทยานิพนธ์
3. ควรมีการพัฒนาองค์ความรู้และผลงานทางวิชาการอย่างสม่ำเสมอ

ด้านการให้คำปรึกษา

1. ควรมีการวางแผนการปฏิบัติงานให้คำปรึกษาอย่างเป็นระบบ
2. ควรให้คำปรึกษาและแนะนำนิสิตให้ปฏิบัติตามแนวทางและขั้นตอนการทำวิจัยตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

3. ควรให้คำปรึกษาและแนะนำแหล่งสืบค้นข้อมูลในการวิจัย

4. ควรให้คำปรึกษาและแนะนำวิธีการเขียนผลงานวิทยานิพนธ์ภาษาไทยเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารระดับชาติ

5. ควรให้คำปรึกษาและแนะนำวิธีการเขียนผลงานวิทยานิพนธ์ภาษาอังกฤษเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารระดับนานาชาติ

6. ควรให้คำปรึกษาและแนะนำวิธีการเขียนผลงานวิทยานิพนธ์ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อนำเสนอต่อที่ประชุมทางวิชาการระดับชาติ

ด้านการพัฒนานิสิต

1. ควรแนะนำวิธีการนำผลงานวิทยานิพนธ์ไปตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารระดับชาติและนานาชาติ

2. ควรช่วยเหลือและสนับสนุนให้ผลงานวิทยานิพนธ์ได้รับการเผยแพร่

3. ควรแนะนำแหล่งทุนสนับสนุนการทำวิทยานิพนธ์

4. ควรจัดหาทุนในการทำวิทยานิพนธ์ให้แก่นิสิต

5. ควรแนะนำวิธีการนำผลงานวิทยานิพนธ์ไปเสนอต่อที่ประชุมทางวิชาการระดับชาติและนานาชาติ

6. ควรแนะนำและให้โอกาสแก่นิสิตในเข้ารับการสัมมนา/ฝึกอบรมทางวิชาการ

ด้านปฏิสัมพันธ์กับนิสิต

1. ควรเข้าร่วมกิจกรรมร่วมกับนิสิตตามโอกาส

ข้อเสนอแนะที่ได้จากผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง 14 ข้อเสนอแนะของนิสิตบัณฑิตศึกษาที่มีต่อบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะ	จำนวนคน
ด้านวิชาการ		
1	มีความรู้ด้านวิชาการโดยเฉพาะสาขาที่นิสิตทำวิจัยและ เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการทำวิทยานิพนธ์ของนิสิต	8
2	ให้นิสิตมีโอกาสเลือกหัวข้อในการวิจัย	2
ด้านการให้คำปรึกษา		
1	มีเวลาเพียงพอในการให้คำปรึกษาแก่นิสิต และให้คำปรึกษา อย่างต่อเนื่อง	10
2	กำหนดเวลาให้คำปรึกษาที่แน่นอนและมีปฏิทินให้นิสิต เข้าพบอย่างชัดเจน	4
3	ให้คำปรึกษาที่ชัดเจน ตรงประเด็น สามารถปฏิบัติได้	4
4	ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับขั้นตอนการทำวิทยานิพนธ์และ การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ	2
ด้านการพัฒนานิสิต		
1	ให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนการเผยแพร่ผลงานวิจัย หรือ นำผลงานไปเสนอต่อที่ประชุมทางวิชาการระดับชาติและ นานาชาติ	8
2	จัดหาทุนเพื่อทำวิทยานิพนธ์ให้แก่นิสิต	5
3	ควบคุมและติดตามความก้าวหน้าการทำวิทยานิพนธ์อย่าง ต่อเนื่อง	5

ตาราง 14 (ต่อ)

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะ	จำนวนคน
	ด้านปฏิสัมพันธ์กับนิสิต	
1	เปิดโอกาสให้นิสิตแสดงความคิดเห็นและยอมรับฟังความคิดเห็น	7
2	มีกิริยาวาจาและอภัยภัยไมตรีอันดีต่อนิสิต	7
	การพัฒนาระบบการให้คำปรึกษาที่มีประสิทธิภาพ	
1	กำหนดเวลาหรือตารางการให้คำปรึกษาเพื่อให้นิสิตเข้าพบ	19
2	มีความรับผิดชอบ เอาใจใส่ ให้เกียรติ และใช้วาจาสุภาพต่อนิสิต	14
3	ยอมรับฟังความคิดเห็นและเปิดโอกาสให้นิสิตแสดงความคิดเห็น	10
4	ติดตามความก้าวหน้าการทำวิทยานิพนธ์ของนิสิตอย่างต่อเนื่อง	8
5	กำหนดมาตรฐานการปฏิบัติหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน	7
6	อบรมกฎระเบียบในการทำวิทยานิพนธ์	3
7	มีระบบข้อมูลอาจารย์ที่ปรึกษา	3
8	จัดหาทุนให้นิสิต	3

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ (21 กุมภาพันธ์ 2548). ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2548.
- จิตราภรณ์ อุตตโม. (2536). รายงานการวิจัย การศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- ชนิดา รัชพลเมือง และสมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2549). อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : หน้าที่และบทบาท. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.
- ทองสง่า ผ่องแผ้ว. (6 สิงหาคม 2550). การเขียนวิทยานิพนธ์ : อาจารย์ควบคุมวิทยานิพนธ์. สืบค้นเมื่อ 24 สิงหาคม 2550, จาก <http://gotoknow.org/blog/eduresearch/117286>
- ฉมัททรี สุภางค์ยุทธลิขิต. (2544). รายงานการวิจัย บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาตามทัศนะของนิสิตคณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มหาวิทยาลัยนเรศวร. (2545). คู่มืออาจารย์ที่ปรึกษาด้านวิชาการ. พิษณุโลก: กองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- มหาวิทยาลัยนเรศวร. (6 ธันวาคม 2549). ประกาศมหาวิทยาลัยนเรศวร เรื่อง แนวปฏิบัติในการทำวิทยานิพนธ์ พ.ศ. 2549.
- มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. (2547). บทบาทหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่พึงประสงค์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. สืบค้นเมื่อ 8 ตุลาคม 2550, จาก <http://www.grad.psu.ac.th/ResearchThesis.php>
- ศุภลักษณ์ ล้อมลาย และศศิธร ไทยรินทร์. (2541). ความคิดเห็นของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ต่อการแนะนำ ควบคุม และให้การปรึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์. เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ลำเนา ขจรศิลป์. (2543). ระบบอาจารย์ที่ปรึกษา. กรุงเทพฯ: ทบวงมหาวิทยาลัย.
- สุวิมล ว่องวานิช และนางลักษณ์ วิรัชชัย. (2546). แนวทางการให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Davis, Gordon B. (May 24, 2004). Advising and supervising doctoral studies: Lessons I have learned. Retrieved October 10, 2005, from <http://misrc.umn.edu/working paper>

- Heinrich, K. T. (1995). Doctoral advisement relationships between women. *The Journal of Higher Education*, 66, 447-489.
- Lenz, K. S. (1997). Nontraditional-aged women and the dissertation: A case study approach. In L. F. Goodchild, K. E. Green, E. L. Katz and R. C. Kluever. (Eds.) *Rethinking the dissertation process: Tackling personal and institutional Obstacles* (pp. 65-74). San Francisco: Jossey-Bass.
- Spillett, Marydee A. and Moisiewiez, Kathleen. A. (2004). Cheerleader, coach, counselor, critic: Support and challenge roles of the dissertation advisor. *College Student Journal*, 38(2), 1-5.

ภาคผนวก

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง บทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวังของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
ตามความคิดเห็นของนิสิตบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามชุดนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวังของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตามความคิดเห็นของนิสิตบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร ใน 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านการให้คำปรึกษา ด้านการพัฒนานิสิต และด้านปฏิสัมพันธ์

ขอความกรุณาท่านพิจารณาตอบแบบสอบถามให้ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด คำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อผู้บริหารและคณาจารย์ของมหาวิทยาลัยนเรศวร ในการวางนโยบายและพัฒนาระบบการให้คำปรึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ข้อมูลที่ได้จะเก็บเป็นความลับและไม่กระทบกระเทือนต่อท่านแต่อย่างใด และขอขอบคุณในความร่วมมือจากท่าน

แบบสอบถามนี้ แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 บทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวังของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตามความคิดเห็นของนิสิตบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านการให้คำปรึกษา ด้านพัฒนานิสิต และด้านปฏิสัมพันธ์

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาระบบการให้คำปรึกษาที่มีประสิทธิภาพ

สินีนางุ พุ่มสอาด

ผู้วิจัย

แบบสอบถาม

เรื่อง บทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวังของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
ตามความคิดเห็นของนิสิตบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ () ชาย () หญิง
2. อายุ.....ปี
3. ระดับการศึกษา () ปริญญาโท () ปริญญาเอก
4. กลุ่มสาขาที่ท่านเรียน () กลุ่มสาขาสังคมศาสตร์
() กลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี
() กลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ

ข้อมูลประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

5. เพศ () ชาย () หญิง
6. วุฒิการศึกษาระดับ () ปริญญาโท () ปริญญาเอก
7. ตำแหน่งทางวิชาการ () ผู้ช่วยศาสตราจารย์ () รองศาสตราจารย์
() ศาสตราจารย์ () ไม่มีตำแหน่งทางวิชาการ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวังของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ให้ท่านแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวังของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บทบาทที่เป็นจริง หมายถึง บทบาทที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ปฏิบัติจริง

บทบาทที่คาดหวัง หมายถึง บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่นิสิตต้องการให้ปฏิบัติ

ความสำคัญของแต่ละบทบาทในแบบสอบถามมี 5 ระดับ คือ

- 1 หมายถึง ปฏิบัติน้อยที่สุด หรือ ควรปฏิบัติน้อยที่สุด
- 2 หมายถึง ปฏิบัติน้อย หรือ ควรปฏิบัติน้อย
- 3 หมายถึง ปฏิบัติปานกลาง หรือ ควรปฏิบัติปานกลาง
- 4 หมายถึง ปฏิบัติมาก หรือ ควรปฏิบัติมาก
- 5 หมายถึง ปฏิบัติมากที่สุด หรือ ควรปฏิบัติมากที่สุด

ข้อ ที่	ความคิดเห็น	บทบาทที่เป็นจริง					บทบาทที่คาดหวัง				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3	มีเวลาเพียงพอในการให้คำปรึกษาแก่นิสิต										
4	ให้คำปรึกษาและแนะนำให้นิสิตปฏิบัติตามแนวทาง และขั้นตอนการทำวิจัยที่มหาวิทยาลัยกำหนด										
5	ให้คำปรึกษาและแนะนำแหล่งสืบค้นข้อมูล ในการวิจัย										
6	ให้คำปรึกษาและแนะนำแนวทางสร้างเครื่องมือ ในการทำวิจัย										
7	ให้คำปรึกษาและแนะนำผู้เชี่ยวชาญตรวจ แก้ไขเครื่องมือวิจัย										
8	ให้คำปรึกษาและแนะนำหน่วยงาน/องค์กรเพื่อ เก็บรวบรวมข้อมูล										
9	ให้คำปรึกษาและแนะนำวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล										
10	ให้คำปรึกษาและแนะนำวิธีการเขียนผลงาน วิทยานิพนธ์										
11	ให้คำปรึกษาและแนะนำวิธีการเขียนผลงาน วิทยานิพนธ์ภาษาไทยเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ใน วารสารระดับชาติ										
12	ให้คำปรึกษาและแนะนำวิธีการเขียนผลงาน วิทยานิพนธ์ภาษาอังกฤษเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ใน วารสารระดับนานาชาติ										
13	ให้คำปรึกษาและแนะนำวิธีการเขียนผลงาน วิทยานิพนธ์ภาษาไทยเพื่อนำเสนอต่อที่ประชุมทาง วิชาการระดับชาติ										
14	ให้คำปรึกษาและแนะนำวิธีการเขียนผลงาน วิทยานิพนธ์ภาษาอังกฤษเพื่อนำเสนอต่อที่ประชุม ทางวิชาการระดับนานาชาติ										

ข้อ ที่	ความคิดเห็น	บทบาทที่เป็นจริง					บทบาทที่คาดหวัง				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
15	ให้คำปรึกษาและแนะนำแนวทางแก้ปัญหา ให้นักนิสิตเมื่อมีปัญหาในการทำวิทยานิพนธ์										
16	ข้อเสนอแนะด้านการให้คำปรึกษา										
1	ด้านการพัฒนานิสิต มีการควบคุมและติดตามความก้าวหน้า ในการทำวิทยานิพนธ์อย่างต่อเนื่อง										
2	แนะนำวิธีการนำผลงานวิทยานิพนธ์ไปตีพิมพ์ เผยแพร่ในวารสารระดับชาติและนานาชาติ										
3	แนะนำวิธีการนำผลงานวิทยานิพนธ์ไปเสนอ ต่อที่ประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติ										
4	ช่วยเหลือและสนับสนุน ให้ผลงานวิทยานิพนธ์ ของนิสิตได้รับการเผยแพร่										
5	แนะนำและให้โอกาสแก่นิสิตในการเข้ารับ การสัมมนา/ฝึกอบรมทางวิชาการ										
6	แนะนำแหล่งทุนสนับสนุนการทำวิทยานิพนธ์										
7	จัดหาทุนในการทำวิทยานิพนธ์ให้นักนิสิต										
8	ข้อเสนอแนะด้านการพัฒนานิสิต										

ข้อ ที่	ความคิดเห็น	บทบาทที่เป็นจริง					บทบาทที่คาดหวัง					
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
	ด้านปฏิสัมพันธ์กับนิสิต											
1	เปิดโอกาสให้นิสิตได้แสดงความคิดเห็น											
2	ยอมรับฟังความคิดเห็นของนิสิต											
3	ให้เกียรติและวิพากษ์วิจารณ์วิทยานิพนธ์ ของนิสิตอย่างสร้างสรรค์											
4	มีกิริยาวาจาและถ้อยคำไม่ตรีอันดีต่อนิสิต											
5	เข้าร่วมกิจกรรมร่วมกับนิสิตตามโอกาส											
6	ข้อเสนอแนะด้านปฏิสัมพันธ์กับนิสิต											

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาระบบการให้คำปรึกษาที่มีประสิทธิภาพ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณที่ตอบแบบสอบถามด้วยความจริงใจ

ประวัติผู้วิจัย

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - ชื่อสกุล	สินีนางุ พุ่มสอาด
วัน เดือน ปี เกิด	31 ตุลาคม 2502
ที่อยู่ปัจจุบัน	777/304 หมู่บ้านพงศัฒกา 2 หมู่ 9 ตำบลอรัญญิก อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก 65000
ที่ทำงานปัจจุบัน	บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	นักวิชาการศึกษา ชำนาญการ ระดับ 8
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2539	กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยนเรศวร
พ.ศ. 2531	กศ.บ. (บรรณารักษศาสตร์) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก